

În întimpinarea Conferinței

Naționale a Partidului

Cotele creației

Pătrunderea în noiembrie, apropierea de sfârșitul unui an a cărui densitate în evenimente social-politice semnificative sporește continuu, îndeamnă gândurile oamenilor de bine ai țării spre cele ce mai sînt încă de făcut, astfel încît să poată depune, cu siguranța celor ce și-au făcut din plin datoria, mărturie de conștiință pentru îndeplinirea integrală a sarcinilor și îndatoririlor ce le-au revenit.

Cu o lună înaintea Conferinței Naționale a partidului, cuvîntul de ordipe este, în toate domeniile de activitate, un cît mai susținut efort creator. S-au obținut în acest an 1987 (și continuă să se obțină) însemnate succese în direcția permanentei modernizării a producției, a sporirii eficienței fiecărei acțiuni inițiate, a fiecărui proces de producție. Inteligența românească și-a probat, clipă de clipă, forța de a găsi soluții originale tuturor problemelor pe care le-a ridicat complexitatea mereu crescîndă a tehnologiilor și utilajelor, și, firește, a produselor realizate. Avînd în centrul preocupărilor sale omul, societatea noastră este una a încrederii în om, căruia îi acordă șansa realizării plene în cadrul efortului colectiv de înflorire a patriei socialiste.

Toate aceste afirmații nu fac altceva decît să spună, generalizînd, că întreaga noastră națiune înțelege acum, mai exact și mai nuanțat ca oricînd, că stă în puterea noastră, a tuturor, atingerea obiectivelor îndrăznețe prevăzute în documentele celui de-al XIII-lea Congres al partidului; că stă în puterea muncitorilor și a specialiștilor realizarea de produse competitive pe plan mondial; că în puterea lor stă onorarea integrală a sarcinilor la export, asigurarea bazei energetice și de materii prime a întregii economii.

Perioada pe care o traversăm, puternic marcată de apropiatele alegeri de deputați în consiliile populare comunale, orașenești și municipale, prilejulește un rodnic dialog — expresie a realei democrații ce caracterizează în permanență viața României de azi — între candidați și alegători, dialog ce se referă la întreaga problematică a etapei actuale de dezvoltare a țării. La baza tuturor înfăptuirilor prezente și viitoare — vizînd întinerirea neconținută a chipului țării, transformarea fiecărei localități într-un spațiu al frumosului, modernului și confortabilului — stă îndeplinirea neabătută a planului de dezvoltare economico-socială.

Adunările generale ale oamenilor muncii se integrează aceluiași climat de superioară exigență față de realizările fiecăruia în parte și ale colectivului în ansamblu. Responsabilitatea cu care sînt dezbătute nu numai problemele stricte de producție, ci și acelea de aprovizionare tehnico-materială, de desfacere, de stabilire a unor contracte ferme, de valorificare grabnică a tuturor stocurilor existente, dau măsura înaltei conștiințe revoluționare a comunistilor, a oamenilor muncii.

Încercînd, în aceste rînduri, o sinteză succintă a modului în care întregul popor întîmpină Conferința Națională a partidului, nu facem altceva decît să afirmăm, întemeindu-ne pe atîtea și atîtea argumente, pe rezultatele concrete deținute, că viața patriei se caracterizează printr-o puternică intensificare a eforturilor, pe o abnegație de sorginte revoluționară și pe o intensă dorință de-a face, de-a dovedi că, în spiritul orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, formulate cu limpezime și patos patriotic în nenumărate împrejurări, întreaga națiune își canalizează forțele spre îndeplinirea exemplară a tuturor obiectivelor pe care ea însăși și le-a propus, cu lucid entuziasm, spre atingerea acelor cote ale creației — materiale și spirituale — care să exprime integral posibilitățile și puterea de construcție ale unei țări libere, ale unui popor avînd vocația de a-și dura viitorul plin de cuceriri și pricepere și înțelepciune.

DAN MUCENIC

Cu prilejul participării la manifestările consacrate aniversării a 70 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie

Tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a întîlnit cu tovarășul Mihail Gorbaciov

Cu prilejul prezenței în capitala Uniunii Sovietice

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

s-a întîlnit cu tovarășul Alessandro Natta, a primit pe tovarășul M. Kaneko și participă la întîlnirea conducătorilor și reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești, socialiste, social-democrate, ai altor forțe politice progresiste, ai mișcărilor de eliberare națională

(Relatare în pagina a 3-a)

15 noiembrie 1987: Țara noastră

Campania electorală în vederea apropiatelor alegeri de deputați în organele locale ale puterii de stat, ale autoconducerii și autogospodării teritoriale a înscris în aceste zile un moment deosebit: a fost înfățișat opiniei publice

APELUL Frontului Democratiei și Unității Socialiste

document pe care îl publicăm în paginile 11—14

Cartea de vizită a răspunderii: calitatea muncii

„Firmelbo“, un fir în jurul lumii

Pe locul unde s-a ridicat întreprinderea se aflau mai multe case cu înfățișare rurală, aici, în marginea Botoșanilor, și urma ca ele să fie demolate. Ca delegat din partea întreprinderii celei noi, inginerul Viorel Petruc își amintește că împreună cu Gheorghe Naum, șeful sectorului de arhitectură și sistematizare de la primăria orașului, a fost nevoit să meargă din poartă-n poartă și să vorbească pe îndelete cu oamenii. Unii nu s-au bucurat cine știe cât de mult auzind vestea că vor primi cite un apartament la bloc. De locul de care te leagă atâtea amintiri nu te rupi chiar atât de ușor, și nici de finta care a fost săpată sub privirile tale, nici de bolta de viță pe care ai îngrijit-o în fiecare primăvară ca să culegi strugurii în fiecare toamnă. Dar alții parcă se așteptau în așteptarea unei asemenea vesti și au primit-o cu bucurie, pentru că în acele 14 case locuiau nu mai puțin de 40 de familii. Și într-un caz și într-altul gazdele încercau să se poarte îndatoritor și propuneau un pahar de vin sau de rachiu însă cum musafirii refuzau pe cit de politicos pe atât de ferm o asemenea tratație, Viorel Petruc își amintește că a mincat atunci, probabil, o chisea de dulceată, cind de vișine sau de cireșe amare, cind de caise ori de nucii verzi. Asta se întâmpla în urmă cu vreo zece ani. În '79 întreprinderea începea să producă iar un an mai târziu intra în parametrii proiectați.

Viorel Petruc are 38 de ani și este inginer textilist. De fel este din satul Lisaura, de lângă Suceava, iar facultatea a urmat-o la Iași. Acolo s-a și căsătorit, cu o colegă de grupă, Aurica, iar un an mai târziu, după absolvire, amândoi au fost repartizați la Săvinești. Acolo, în cadrul serviciului de investiții al centralei, a muncit, de fapt, tot pentru „Melana“ Botoșani, care pe vremea aceea nu era decât un proiect. Împreună cu Mihai Seremet, directorul întreprinderii, ori cu inginerul șef Mihaela Andreescu și contabilul șef Victor Păduraru, au mers atunci de câteva zeci de ori la București, pentru verificarea proiectului, și își amintește că numai între ianuarie și mai '78 a cheltuit aproape 30.000 de lei pentru aceste drumuri. Bani decontabili, bineînțeles. Dar așa a avut norocul să cunoască toate verigile și toate etapele construcției unei întreprinderi și crede că experiența aceasta i-a fost, mai târziu, de folos. Pen-

tru că în 20 iulie '78 a fost transferat aici, la Botoșani, unde a primit un apartament de patru camere în cartierul Primăverii, la doi pași de școala unde învăța băieții lui, Petru-Daniel și Doru-Mihail, primul în clasa a 8-a iar al doilea într-a 4-a. E un cartier frumos și bine dotat cu unități comerciale și de prestări-servicii. Iar pînă la întreprindere nu face mai mult de zece minute mergind pe jos, pe aleile umbrite de castani. Da, adaugă Viorel Petruc, una e cind vii într-un loc gata pregătit și alta e cind știi istoria locului. Cind știi, iată, utilajul asta cum a fost montat, cărămida asta cum a fost pusă, omul asta cum s-a calificat. Oamenii, trebuie s-o spunem, au fost selectați în urma unor teste deosebite de severe și asta explică rezultatele foarte bune pe care întreprinderea le-a înregistrat de la început.

La Săvinești, spune Viorel Petruc, în primii ani de stagiatură el a lucrat ca tehnolog pe o instalație de producere a melanei. Aici, la Botoșani, melana adusă de la Săvinești trece printr-un proces de prelucrare. Aici se fac firele, firul se face scul, se bobinează pentru fabricile de tricotație și pentru țesăturile de stoffe de mobilă. Și este de înțeles satisfacția celor de la „Melana“ Botoșani atunci cind ei spun că „foarte multă lume preferă firul nostru“. Cu atât mai mult cu cit această afirmație exprimă, deopotrivă, și preferințele multor parteneri externi. Ca șef al serviciului desfacere, inginerul Viorel Petruc dispune de o evidentă a exporturilor întreprinderii care atestă un drum continuu ascendent. „În '80, spuneam, întreprinderea a intrat în parametrii proiectați. Un an mai târziu am început exportul, cu 3,7 la sută din producția întreprinderii. În '82, exportul a reprezentat 11,6 la sută. În '83 el a fost de 36 la sută iar un an mai târziu de 36,2. Apoi a crescut, în '85, la 43, în '86 la 45,3 iar în acest an la 48,8 la sută. Acesta este exportul direct și trebuie să subliniem că niciodată n-am avut nici o reclamație și că firele de la Melana Botoșani se vînd cu prețuri la nivelul prețurilor mondiale în Statele Unite și Austria, în Franța și R.F.G. și Elveția, unde avem parteneri tradiționali. Pe acest temelie ne mobilizăm eforturile de a realiza o producție de înaltă calitate, care să ne asigure în continuare contracte pentru a crește volumul expor-

turilor întreprinderii și a răspunde, astfel, prin fapte de muncă exemplare, sarcinilor iridicate de tovarășul Nicolae Ceaușescu în cadrul recentei Plenare a C.C. al partidului. Dispunem de tot ceea ce este necesar pentru atingerea acestui țel. Avem întotdeauna în vedere și posibilitățile de schimbare a cerințelor pieței și lucrăm după cartela proprie de culori a fabricii, în circa 100 de culori, dar putem lucra, la comandă, și după cartelele beneficiarilor sau după mostrele lor. Mai adaugă că „Firmelbo“, marca firului nostru, este o marcă înregistrată la Geneva, ceea ce reprezintă o garanție a calității lui. Și dacă avem în vedere că începînd de anul trecut noi facem și export indirect, atunci totalul exporturilor realizate s-a ridicat la 75,9 la sută din producția întreprinderii noastre în 1986 iar acest procent va crește, în acest an, la 85,5“.

Pentru bunele ei rezultate, inclusiv pentru rezultatele deosebite obținute în producția de export, Melana Botoșani se află în acest an pe locul întâi în întrecerea socialistă, în ramura industrială a fibrelor și firelor sintetice. Dar locul frunțas pe care se află nu-i determină pe cei de aici să creadă că nu mai au nimic de învățat de la alții. Dimpotrivă, ni se spune, Melana Botoșani are în permanență cîteva oameni trimiși în delegație pe la alte întreprinderi similare din Focșani sau Buzău, din Miercurea Ciuc sau Bistrița, ca să observe și să rețină tot ceea ce cred că poate fi de folos întreprinderii lor. Botoșăneții încearcă să învețe, asadar, nu numai din succesele sau din necazurile lor, dar și dintr-ale altora. Pe de altă parte, ei nu așteaptă cu mina în sold, în poarta fabricii, ca materialele de care au nevoie să le vină de-a-de-a-gata la ziua și la minutul stabilite dinainte, ci ies în întimpinarea lor, s-ar putea zice, și le urmăresc de la expeditor pînă ajung la Botoșani. De la Timișoara ei primesc, bunăoară, coloranți și agenți de spălare și așa se explică felul în care au găsit, destul de repede, un container rătăcit pe la Brașov. La Săvinești, de unde le vine materia primă, ei au întotdeauna cîteva colegi ca să se ocupe de problema transportului. Uneori se mai rătăcesc vagoanele pe traseu, mai ales pe liniile Roznov-Bacău și Pașcani-Veresti, dar atunci nu este deosebit de dificil ca ele să fie nu numai căutate ci și găsite, tot repede, ca întreprinderea să poată lucra în plin. La locul întâi nu se ajunge și pe locul întâi nu se rămîne mult fără efort.

D. CONSTANTINESCU

„Abia facem față solicitărilor!“

Pentru pădure și oamenii săi, anul are, prin tradiție, un alt început decît cel calendaristic. Îndată ce sîrșitul de septembrie își pune pecetea de rugină, încep fireștii socoteli ale anului forestier abia încheiat și gînduri pentru cel ce vine. Cînd o astfel de cumpănă a anului te surprinde pe melea-gurile Sucevei, ai multe de învățat. Dacă pădurea n-ar exista, nici viața n-ar exista — o știm cu toții. Cît de scump este aurul verde, aproape n-o bănuim. Valoarea lui s-a ridicat incredibil prin munca unor oameni, care de niște ani și-au transformat meseria în artă.

Simpla și naturala creștere a pădurii a fost pentru oamenii Bucovinei, de sute de ani, izvor de bogăție. Dar, iată că deodată, forestierii suceveni nu s-au mai mulțumit doar cu ce le dădea natura. Și-au zis că dacă vor învăța mai mult decît să taie un copac, vor avea doar de cîștigat. Astăzi, la întreprinderea forestieră de exploatare și transport vezi linii de prelucrare a lemnului în cherestea, cu care productivitatea lor s-a dublat. Buștenii și cherestea se sortează mecanic, iar măsurătorile se fac electronic, grație unei instalații — unicat în țară — gîndită de inginerul Ilie Grigoraș. Pachetizarea cherestelei răsnoase nu se mai face nici ea manual, ci cu instalația concepută de Nicolae Balabasciuc, mecanic șef. La fabricile din Frasin și Putna, aparținînd de întreprinderea suceveană s-au înălțat tot din mîntea și mina unor mecanici, camere de uscare cu capacitate ridicată. Au realizat toate astea — ca și multe alte modernizări — cu scopul de a face față exigențelor sporite ale partenerilor externi, firme cu care se încheie contracte de zeci de ani. Cherestea, debitată în dimensiuni speciale, după necesitățile clientului, și-a sporit dintr-o dată valoarea. Cu același volum de lemn au obținut mai mulți bani, ceea ce le-a dat încredere și mai ales curaj de a merge mai departe, pe un drum ce nu fusese străbătut de ei niciodată. Forestierii s-au apucat să facă mobilă. Așa s-au gîndit că pot ajunge la un preț și mai bun al lemnului. Contractele încheiate astăzi cu parteneri din mai multe țări ale lumii, dintre care și

din cele obișnuite să cumpere doar lemnul brut, le justifică pe deplin logica. Pînă în luna septembrie a acestui an, producția de export — care înseamnă 25 la sută din întreaga producție industrială — a fost depășită cu 11 la sută, iar exportul cu 15 la sută. Sucevenii au învățat să facă mobilă după gustul clientului. Ai să vezi garnituri de camere de zi, sau bucatării, mult apreciate în Uniunea Sovietică, mobilă dată „la cheie“, dar și tot felul de module și elemente. Este mobilă „incompletă“, ultimul capriciu al model, care impune cumpărătorului să devină el însuși designer. Cererea pentru asemenea elemente ce sînt asamblate la domiciliu, după fantezie, spațiu și necesități, este extrem de mare — ne informează directorul adjunct al întreprinderii, inginerul Nicolae Ionescu. Omul își poate rearanja casa și în fiecare săptămînă dacă dorește; cu aceleași elemente, ordonate altfel, locuința va arăta mereu schimbată... „Franța, Austria, Republica Federală Germană preiau tot acest mic mobilier, aproape că nu putem face față comenzilor care ne sosesc. Gama de elemente de acest fel este foarte largă, de la simple șipculițe, pînă la panouri foarte mari“. Asamblate, toate aceste module realizate la Suceava dau, în revistele de design și mobilier ale firmelor partener, imaginea unor camere elegante, luminoase și... extrem de moderne.

Forestierii suceveni n-au de loc pretenția de a fi mari creatori de mobilă. Susțin doar că au dorit și au încercat să ridice valoarea materiei lor prime, cum este normal în orice economie dezvoltată. Cererile unor firme cu tradiție și pricepere, le confirmă reușita, ceea ce îi determină să-și facă planuri mari pentru viitor, în ceea ce privește mobilierul la care, deja, se gîndesc. Întreprinderea forestieră de exploatare și transport va deveni, cu siguranță, în scurt timp, o denumire depășită. Sucevenii vor trebui să-și zică altcumva, în care să amintească și de prelucrare, pentru că, tocmai aici stă secretul prin care ei, forestierii, au sporit caratele aurului lor verde.

LIANA MOLNAR

Cristalul de Bistrița s-a impus și peste ocean

Produsele electrotehnice, pe toate continentele

Teracota ca obiect de artă

Lemnul este innobilat de mii-nile lor

Producția pentru export reprezintă, și pentru oamenii județului Bistrița, o preocupare de prim ordin. Motiv pentru care încercăm prin raidul nostru fotografic să vă prezentăm imagini din locurile „fierbinți“ ale producției, de acolo de unde mîinile pricepute ale muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor plămădesc obiecte ce vor putea face înconjurul lumii. Fie că este vorba de unități cu tradiție, deci cu o etichetă binecunoscută pe alte meridiane, fie de cele care încearcă prin produse competitive să cîștige parteneri de pe alte meleaguri, strădaniile sînt dintre cele mai mari. Despre ace-

ste eforturi ne vorbesc înseși rezultatele întreprinderilor din Bistrița, care au onorat cu promptitudine toate comenzile lansate de partenerii străini. „Toate contractele sînt lan-

sate în fabricație, aprovizionarea tehnico-materială. Ambalarea și depozitarea produselor în condiții foarte bune asigură o livrare corespunzătoare prevederilor contractuale.

rea ponderii și eficienței exportului. Ne preocupăm de pregătirea profesională a cadrelor tehnice, care fac eforturi de a fi la curent cu toate noutățile (cerințe și tehnolo-

tehnica comerțului internațional. Pentru partenerii străini există în fiecare întreprindere expoziții cu modele noi care ar putea să facă obiectul discuțiilor pentru noi contracte.“

Iată, premisele care ne ajută să consemnăm într-un județ nu tocmai întins pe harta țării un palmares în export la care se înscriu ca beneficiari țări ca U.R.S.S., Anglia, Canada, S.U.A., R.F.G., R.P. Chineză, Italia și altele — cu produse din industria ușoară (tricotație, sticlărie) și chiar produse ale industriei grele și constructoare de mașini.

Fotoreportaj de VICTOR RĂDULESCU

UN JUDEȚ MIC CU EXPORT MARE

sate cu devansul necesar realizării în termen a producției prevăzute — ne spune tovarășul Ioan Șanta, vicepreședinte al Consiliului de control muncitoresc; s-au luat toate măsurile tehnico-economice și organizatorice privind avan-

Cele mai bune formații de lucru sînt repartizate la comenzile de export. Am elaborat un program de modernizare a tehnologiilor, de asimilare de noi produse, se caută soluții de automatizări pentru crește-

rea condițiilor comerciale). În această idee, în județul nostru a avut loc un curs de derulare a exportului la care au predat cadre specializate în comerțul exterior, în cadrul cărui s-a prezentat, pe larg,

Lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale

În atmosfera de puternică angajare patriotică în care întregul nostru popor acționează pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a planului pe acest an, pentru a întâmpina cu noi și tot mai impor-

tante succese Conferința Națională a partidului și împlinirea a patru decenii de la proclamarea Republicii, la sfârșitul săptămânii trecute au avut loc, în prezența tovară-

șului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarăsei Elena Ceaușescu, lucrările sesiunii a VI-a a ce-

lei de-a IX-a legislaturi a Marii Adunări Naționale.

Cu acest prilej a fost adoptată **Legea privind conservarea, protejarea și dezvoltarea pădurilor, exploatarea lor ra-**

țională, economică și menținerea echilibrului ecologic, document cu largi semnificații și implicații dintre cele mai importante în activitatea generală de dezvoltare economico-socială.

Participarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la manifestările consacrate celei de-a 70-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a participat la ședința comună — care s-a desfășurat la Moscova, la Palatul Congreselor din Kremlin — a Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, Sovietului Suprem al U.R.S.S. și Sovietului Suprem al R.S.F.S.R. consacrată celei de-a 70-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

În cuvîntarea rostită cu acest prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu a evidențiat succesele obținute de țara noastră în anii socialismului, arătînd că în prezent poporul român este angajat cu toate forțele în

îndeplinirea hotărîrilor Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român, a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de creare a condițiilor pentru realizarea comunismului. Acționînd pentru dezvoltarea intensivă și modernizarea forțelor de producție, se spune în cuvîntare, partidul nostru a adoptat totodată o serie de măsuri cu privire la perfecționarea conducerii și planificării, promovarea susținută a autoconducerii și autogestunii, aplicarea noului mecanism economico-financiar. Referindu-se la probleme ale situației pe glob tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că în viața internațională se mențin

încă probleme grave și complexe; în lume se desfășoară acțiuni de mare amploare în direcția dezarmării și păcii, dar în același timp continuă cursa înarmărilor, îndeosebi nucleare, se mențin și se amplifică stările de conflict și incoordonare, manifestările politicii de forță, de amestec în treburile interne ale altor state. Existența uriașelor cantități de arme nucleare acumulate în lume, se apreciază în cuvîntare, impune un nou mod de gîndire și abordare a problemelor păcii și războiului, care trebuie să pornească de la realitatea că un război mondial este de neadmis, deoarece s-ar transforma inevitabil într-un război nuclear care ar duce la distrugerea în-

tregii omeniri, a inesei condițiilor pentru existența vieții pe planeta noastră. În aceste condiții, a subliniat conducătorul partidului și statului nostru, problema fundamentală a zilelor noastre o constituie oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare și înlăturarea tuturor armelor nucleare, a însuși războiului din viața omenirii. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că în anii construcției socialiste relațiile româno-sovietice au cunoscut o puternică dezvoltare, întemeindu-se trainic pe principiile socialismului științific, ale deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului re-

ciproc, ale solidarității și în-
trajutorării tovarășești.

★

În cursul zilei de 4 noiembrie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, s-a întîlnit, la Moscova, cu tovarășul Mihail Gorbaciov, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Cu acest prilej a avut loc un schimb de păreri și informații cu privire la problemele actuale ale construcției socialiste în cele două țări și au fost abordate, de asemenea, probleme privind dezvoltarea, în continuare, a relațiilor și colaborării româno-sovietice. S-a acordat o atenție deosebită problemelor privind înlăturarea înțelegerilor convenite cu prilejul convorbirilor pe care le-au avut la București, în mai anul acesta, reafirmîndu-se dorința reciprocă pentru lărgirea și întărirea în continuare a conlucrării în toate sferile de activitate. Convorbirea s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească.

★

În cursul aceleiași zile, secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a întîlnit cu tovarășul Alessandro Natta, secretar general al Partidului Comunist Italian și a primit pe tovarășul M. Kaneko, președintele Secretariatului C.C. al P.C. Japonez.

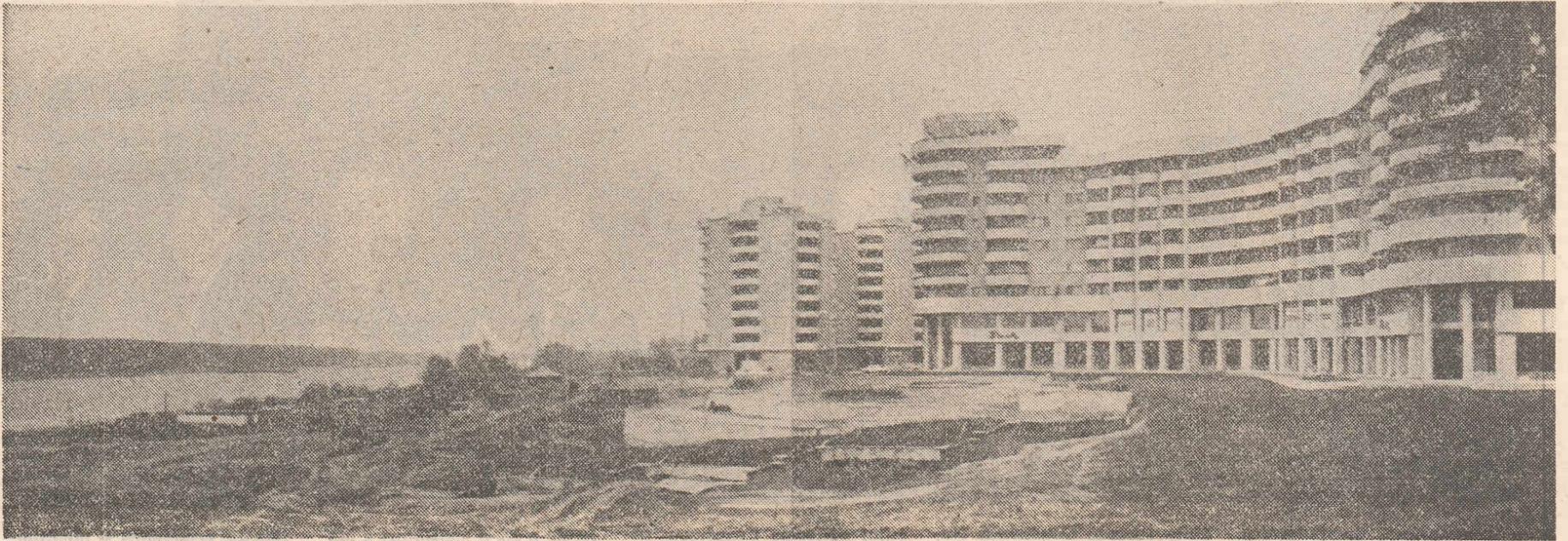
★

Tovarășul Nicolae Ceaușescu participă de asemenea la întîlnirea care a început la 4 noiembrie a conducătorilor și reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești, socialiste, social-democrate, ai altor forțe politice progresiste, ai mișcărilor de eliberare națională.

La ședința de miercuri a întîlnirii a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

P. NICOARĂ ■

Democrația se vede în ceea ce spun oamenii,

Faleza Dunării (astăzi, încă, șantier) — o imagine a modernei așezări de miine

Brăila — orașul care iese din legendă

O nouă întemeiere

Între orașele dunărene, Brăila a ocupat, pentru reporteri, mai ales, un loc aparte, privilegiat. Cauza dintii este însuși farmecul acestei așezări, poveștile care s-au născocit (ori poate chiar s-au petrecut) într-însa, dar mai ales despre dînsa. Am reținut din scrisul iremediabilului îndrăgostit de Brăila care este Fănuș Neagu o propoziție ce explică limpede atracția exercitată permanent de Brăila asupra vizitatorilor săi, statornici sau ocazionali: „Brăila este starea de legendă a Dunării”. Fascinantă și alintată, Brăila a născut întotdeauna dragoste în sufletele celor ce-au privit-o, străbătîndu-i străzile care-și află capetele în oglinda fluviului, parcul sau bulevardele cu case vădînd o diversitate stilistică, în stare de-a te obliga să te oprești, minute bune, în fața fiecăreia dintre porți. Încetul cu încetul, însă, Brăilița, Atîrnați sau Radu Negru — cartierele despre care s-ar fi putut istorisi adevărate minuni, potrivite mai ales pentru rubricile de fapt divers — au prins a-și schimba înfățișarea și, fără a renunța la savoarea amintirilor despre ele, au devenit, totuși, altceva: niște cartiere ale unui mare oraș; niște cartiere a căror viață s-a racordat ritmurilor urbane ale unei noi Brăile — centru industrial de primă însemnătate, operă de arhitec-

tură demnă de admirație, municipiu cu o viață spirituală densă în evenimente.

Ieșirea din starea de legendă nu s-a făcut (și nu se face, în continuare) prin renunțarea la ceea ce a reprezentat vrăja Brăilei. Ea, această așezare, este și pe mai departe oraș al salcîmilor, chiar dacă este și (mai bine zis, în primul rînd) oraș al excavatoarelor. Centrul vechi — strada Republicii, adică — a întinerit, fără a renunța la vechile-i clădiri, care, restaurate, exercită aceeași vrăja dintotdeauna asupra celui care-și îndreaptă pașii spre el. La fel și parcul cel mare, devenit zonă nu doar de agrement, ci și de cultură, prin amplasarea aici a unui muzeu de etnografie. În totul, la Brăila se simte mina bunilor și inspirațiilor gospodari. Edili acestui mare oraș au aflat calea cea mai fericită de a pune în valoare incontestabila frumusețe a orașului, găsind și soluții de sporire a zestrei de frumos a Brăilei. Totul s-a făcut prin muncă — a constructorilor, dar și a cetățenilor împreună cu deputații lor. Astfel încît, acum, în plină campanie electorală, bilanțul de realizări este de natură să-i mulțumească pe brăileni, în timp ce proiectele — multe și ele — sînt din ce în ce mai îndrăznețe, însă, nu se îndoiește nimeni de asta, perfect realizabile.

O realizare a acestei legislaturi: pasarela peste calea ferată

— Cum se prezintă, tovarășe secretar, Brăila începutului de noiembrie 1987 față de Brăila din martie 1985?

— Cum altfel decît mai frumoasă! Este un lucru de care oricine se poate convinge cu ochiul liber. Această ultimă legislatură a marcat, în ceea ce privește activitatea cetățenilor și a deputaților, o creștere semnificativă a responsabilității pentru prezentul și viitorul orașului. La această îmbucurătoare stare de lucruri și-au adus contribuția, în egală măsură, realismul propunerilor formulate cu prilejul precedentei campanii electorale, precum și onorarea — de către deputați, de către Consiliul popular municipal — a marii majorități a angajamentelor asumate în fața alegătorilor. Într-un climat de muncă plină de elan, Brăila și-a adăugat știutelor sale frumuseți altele noi.

— Care ar fi acestea?

— Dincolo de cele foarte evidente, cum sînt noile blocuri date în folosință atît în zona centrală a orașului, cît și în cartiere, sînt și altele, aparent mai mici, dar care contribuie în chip decisiv la crearea unui mediu orășenesc civilizat și elegant. S-au construit străzi (Cetății, Militara, Fagului, Valea Călugărească, Andrei Cocos), s-au efectuat lucrări de alimentare cu apă și de canalizare (pe străzile Dumbrava Roșie, G. Ibrăileanu și Argeșului), s-au ame-

najat scuaruri pe arterele principale (Victoriei — Karl Marx și Grivița — Ghiocilor), lucrări în valoare de 94 milioane de lei. Altele — cum au fost repararea și întreținerea a 117 000 de metri pătrați de străzi și trotuare, întreținerea a 408 hectare de parcuri, plantarea a peste 31 000 de pomi, vopsitul a peste o mie de bănci și încă multe altele

În pas cu viața

— convorbire cu tovarășul
ILIE LASCU,
secretar al Consiliului
municipal Brăila
al F.D.U.S. —

de acest fel — reprezintă un volum de activități valorînd 106 milioane de lei. Chiar și numai aceste cifre spun foarte multe despre modul în care au înțeles locuitorii din Brăila să contribuie la continua înflorire a municipiului lor, despre activitatea desfășurată de către deputații din cele 69 de circumscripții electorale.

— Ce probleme au fost ridicate cu prilejul adunărilor cetățenești din aceste zile, în cadrul dialogului de lucru dintre candidații de deputați și alegători?

Dialogul marilor răspunderi

Am avut prilejul, săptămîna trecută, să asistăm, în circumscripția electorală municipală numărul 21, la o adunare cetățenească prilejuită de întîlnirea alegătorilor cu candidații de deputați de aici. Circumscripția, plasată în zona industrială de nord a orașului, zona fabricii metalurgice și a șantierului de construcții al I.C.M.J. Brăila, se prezintă, înaintea noilor alegeri, cu rezultate foarte bune, datorate atît cetățenilor, cît și deputatului. Prezent la adunare, Constantin Costică, deputatul al cărui mandat va expira la 15 noiembrie, a prezentat, succint, împlinirile cartierului din legislatura care se va încheia curînd. Este vorba de lucrări de amploare precum introducerea tramvaiului în cartier, realizarea unui mare pasaj pietonal peste calea ferată, a unei pasarele de la șoseaua spre Focșani pînă la capătul liniei de

tramvai, precum și de deschiderea unei noi unități alimentare. E mult? E puțin? — s-a întrebat, pe bună dreptate, deputatul. Răspunsul cetățenilor prezenți la adunare, precum și al celorlalți candidați la obținerea statutului de deputat — Eugen Perianu și Gheorghe Cristache — a fost simplu: s-au făcut lucruri de mare importanță pentru cartier, dar sînt încă multe de realizat. Problema principală rămîne și aici ca și în alte cartiere brăilene aceea a continuii înfrumusețării și a întreținerii cu adevărat gospodărești a celor ce s-au făcut pînă acum. Nu sînt acceptabile neglijența, superficialitatea și cu atît mai puțin lipsa de participare a unora dintre cetățenii cartierului la acțiunile organizate la nivelul circumscripției. Nu apelurile adresate primăriei rezolvă problemele noastre — a spus, în cuvîntul său, unul

— Avem, chiar în momentul de față, o foarte lungă listă de propuneri care vor fi analizate și cărora, în funcție de gradul lor de interes cetățenesc general, li se va da cît mai repede curs. Multe dintre ele vin în întîmpinarea unor acțiuni deja inițiate de Consiliul popular municipal, tot în urma adunărilor cetățenești care au avut loc în ultimii doi ani și jumătate. Este vorba de construirea pasajului subteran de la bariera Călarășilor, de Casa de cultură a municipiului, de Casa științei și tehnicii pentru tineret, de noul cartier care se va înălța pe faleza Dunării, de șoseaua de pe digul ce leagă Brăila de Galați, de continuarea lucrărilor de restaurare a străzii Republicii pînă la Bulevardul Dorobanților. Toate acestea — necesitînd o mare cantitate de muncă, deci un sprijin serios din partea cetățenilor, vor determina schimbări de substanță în actualul peisaj al orașului apropiindu-l de așteptările și vi-surile noastre cele mai îndrăznețe. Desigur, adunările cetățenești sînt în plină desfășurare, astfel încît se vor ivi, cu siguranță, noi propuneri, propuneri care înseamnă, de fapt, noi angajamente ale cetățenilor și ale celor ce vor fi aleși ca deputați de a contribui, pe mai departe, la înflorirea așezării noastre. Încrederea că vom reuși este încrederea în însăși puterea noastră de a face.

Se lucrează la noul canal colector

dintre participanții la adunare —, ci modul în care noi înșine căutăm soluții pentru rezolvarea problemelor care ne frămîntă. Trebuie să ajungem la conștiința faptului că, locuînd într-un cartier anume,

dar mai ales în ceea ce fac oamenii!

acesta reprezintă propria-ți casă. Și trebuie, în consecință, să te preocupe de modul în care arată la fel cum te preocupi de înfățișarea apartamentului sau a gospodăriei tale.

Remarcând pornunțatul ton critic și autocritic al adunării, tovarășul Constantin Rădulescu, deputat în circumscripția județeană numărul 17 (în componența căreia intră și circumscripția municipală 21), făcea o afirmație ce spune totul despre modul în care va arăta, pe mai departe cartierul: atunci când oamenii își pun cu ațita acuitate problema propriei lor răspunderi

privind buna gospodărire, când nu caută justificări, ci numai minusurile din activitatea lor de până acum, atunci e semn că vor acționa și mai hotărât în continuare, deși se poate spune, pe bună dreptate, că și în legislatura aceasta s-au făcut multe, cartierul crescând văzând cu ochii în ceea ce privește frumusețea sa.

Dialogul dintre alegători și candidați s-a dovedit, încă o dată, a fi binevenit, atunci când întrunește condițiile unui veritabil dialog, în cadrul căruia participanții la el să spună sincer, deschis, tot ceea ce-i frământă.

Cetățenii din circumscripția municipală 21 dezbate laolaltă, problemele cartierului lor

Ce propunem? Ce infăptuim?

Consultarea largă, democratică a cetățenilor, întâlnirile cu deputații, dezbaterile deschise a unor probleme ale vieții de fiecare zi, dar și a altora, cu caracter general, vizând îmbunătățiri într-o serie de domenii de pronunțat interes cetățenesc nu caracterizează numai perioada premergătoare alegerilor de deputați, ci sînt — la Brăila, ca în oricare altă localitate din țară — constant organizate, sub genericul „Tribunei democrației”.

Ne-am propus ca, în rîndurile de față, să privim, cu obiectivitate, propunerile făcute de către cetățeni cu prilejul celor citorva zeci de „Tribune ale democrației”, precum și infăptuirile al căror punct de plecare l-au reprezentat sugestiile oamenilor muncii. De la început se cuvine remarcată aria vastă a problematicei puse în discuție — de la probleme de autoconducere, autogestione economico-financiare și autofinanțare a unităților administrativ-teritoriale pînă la cele de asigurare a asistenței sanitare, de îmbunătățire a transportului în comun și de aprovizionare a populației, de la sistematizarea orașului pînă la ordinea și disciplina muncii, de la gospodărie și înfrumusețare pînă la recuperarea de materiale refolosibile, măsuri de economisire a combustibililor și a energiei electrice. Concret, propunerile cetățenilor au vizat în special probleme la a căror rezolvare își puteau aduce ei înșiși o contribuție decisivă (împietruiri, pavări asfaltice, locuri de

joacă, plantări de pomi și flori), dar și altele, de competența Consiliului popular (deschiderea și reprofilarea unor unități comerciale, îmbunătățirea și prelungirea unor trasee de autobuz și tramvai, înființarea de cabine telefonice și de refugii pentru pietoni în anumite zone ale orașului), pînă la altele care țin de speranțele mai îndepărtate în timp ale brăilenilor.

Ce s-a realizat din toate acestea — bineînțeles prin aportul direct al cetățenilor, prin contribuția lor în bani și muncă, conform Legii 1? Multe, foarte multe. Extinderea transportului în comun în cartierele Vidin și 1 Mai, executarea unui nou canal colector, darea în folosință a unui modern complex de alimentație publică în parcul Monument, începerea lucrărilor de amenajare a esplanadei, repararea și asfaltarea șoselei spre Rîmnicu Sărat, o pasarelă pietonală în dreptul străzii Transilvania, dotarea mașinilor de Salvare cu aparate medicale de prim ajutor — iată numai o parte din cele infăptuite. Ce spune această simplă enumerare, și ea incompletă? Nimic altceva decît faptul că tot ceea ce s-a propus a fost privit cu toată răspunderea, a fost analizat și s-au găsit soluții realiste de transpunere în viață. Faptul acesta e de natură să sporească și pe mai departe încrederea cetățenilor în aleșii lor, în adevărul — vizibil și la Brăila — că oamenii sînt cei ce decid și pun umărul pentru înflorirea localității lor.

Brăila se prezintă acum, întîmpinînd apropiatele alegeri de deputați, cu fruntea sus. Marea majoritate a obiectivelor planificate a fi executate în perioada ultimilor doi ani și jumătate sînt acum lesne de privit, întregind peisajul edilitar al municipiului. Totul a fost precis etapizat, iar noua întemeiere a Brăilei este în plină desfășurare. Boulevardul Doroșanților, Calea Călărășilor, Boulevardul Karl Marx, Șoseaua Buzăului — sînt zonele în care va pătrunde curînd arhitectura modernă, funcțională, astfel încît, păstrîndu-și doar în vechi hrîsoave și în amintirile celor mulți iubitori ai săi farmecul parfumat de vechi oraș, Brăila de azi (și cu atît mai mult ceea de mîine) se cuvine a fi privită drept una dintre impunătoarele clădiri ale Epocii noastre.

Grupaj realizat de DAN MUCENIC
Fotografii de ELENA GHERA

Reporter la adunările cetățenești

Nume de alint pentru un om de ispravă

Migălește la o ciupercă pe care vrea s-o pună pe jar. E de seră? Nu, e de pădure. Și nu e otrăvitoare? Sigur că nu! O fi devenit el orășean, o dată ce localitatea se cheamă că e acum oraș, dar nici din cele știute de țaran n-a uitat nimic.

Are o privire jucăușă și un zîmbet ironic, de parcă n-ar lua niciodată viața în serios. Totuși, cînd mi-am exprimat rugămînta de a mi se prezenta un candidat la apropiatele alegeri de deputați, nici Ion Stanciu, președintele Consiliului orășenesc Buftea al F.D.U.S., nici Gheorghe Olteanu, secretarul Biroului Executiv al Consiliului Popular, n-au stat o clipă pe gînduri și au rostit aproape într-un glas: „Tăticu”.

Conduce o unitate importantă în oraș și de cînd este președintele ei, se simte mîna gospodarului. „Cooperativa de producție, achiziții și desfacerea mărfurilor Buftea” ocupă din 1980 constant primul loc în Sectorul Agricol Ilfov, ajungînd a fi acum, a șaptea pe țară.

„Ați mai fost vreodată deputat?” „Nu-mi aduc aminte, să nu fi fost vreodată ales. Mă alegeau că mă simțeau lîngă sufletul lor. Și nu era ca acum, orașul nou, frumos, cu blocuri. Știți cum era în centru? Mult am avut de chinuit pînă să facem ce-i azi, că mincam de două ori în trei zile. Mai erau unii care nu voiau să se mute, alții nu înțelegeau de ce să vină ei la muncă patriotică. Da' pînă la urmă i-am lămurit că dacă nu punem toți umărul, degeaba se mai cheamă că stăm în oraș, că numai a oraș nu arăta, Azi, eu zic că nu le pare rău că i-am bătut la cap, că toată lumea mă stimează și mă salută.”

E drept, localitatea ce poartă din 1968 titulatura de oraș este astăzi o așezare urbană cu întreprinderi și instituții — unele unicate în țară, cu străzi și bulevarde largi, cu cartiere cochete de blocuri, cu o superbă casă de cultură, cu o viață trepidantă, așa cum i se cuvine unui oraș. Fără îndoială, locuitorii au muncit mult, trăgînd, poate, cu ochiul la marele oraș din apropiere, Capitala. Ei zic că mai au multe de făcut și vecinătatea asta îi ambiționează.

„Ne dorim un spital. Avem maternitate și policlinică, dar de spital orășenesc ducem lipsă. Se internează bolnavii la Bălțești. Avem ceva fonduri, am strîns prin contribuția bănească a cetățenilor un milion și jumătate de lei, așa că, după lege, putem beneficia de credite în execuție de la stat. Mai vrem să facem și un hotel. Nu ne-a trebuit,

ca doar nu venea nimeni să stea la hotel la Buftea. Acum, de cînd s-au ridicat întreprinderile, e altceva, vin delegați din toată țara, vrem să-i primim cum se cade. Oamenii noștri or să facă muncile necalificate, că au făcut și altă dată, tăticu”.

„Tăticu” a fost pînă de curînd deputatul Circumscripției numărul 24 din Buftea, al cărei candidat este și la apropiatele alegeri. Zonă mai retrasă, la o depărtare destul de mare de centru, își are, pe lîngă problemele orașului, pe unele, mai ale ei.

În anul care vine, orașul își va prelungi modernele linii arhitectonice și către acest cartier mărginaș. Problemele vor fi, desigur numeroase pe agenda de lucru a unui deputat. „Ne-am gîndit la toate. Pentru tă preocuparea preponderentă a cetățenilor circumscripției este agricultura, se vor muta în locuințe tip, ceea ce le va da posibilitatea să continue tradiția pe care au moștenit-o. În Buftea, ponderea o are astăzi industria, dar dragostea țaranului pentru pămînt a rămas și nu se va pierde. Oamenii, majoritatea din cartier membri ai C.A.P.-ului, vor avea asigurate loturile lor. Ne vom ocupa — am și discutat treaba asta — de valorificarea materialelor ce vor rezulta din demolări, ca și de repunerea în circuitul agricol productiv al unor suprafețe de teren din zonă. Noi ne mutăm mai spre centrul orașului, la anu' se vor construi cam 1000 de apartamente. E de lucru, nu glumă, dar, sănătate să fie, că de muncă nu ne temem noi”.

Vorba asta, o are pe buze de ani și ani de zile, de pe cînd Buftea începuse a se ambiționa să devină oraș, iar el, ca vicepreședinte al Consiliului Popular se zbatea pentru ai lui. Era cît pe ce să ne despărțim fără a-i pune cuvenita întrebare. „Cum vă numiți, de fapt?” „Gheorghe Neagu!”.

LIANA MOLNAR

Important e cartierul

Vasile Fet are înfățișarea clasică a ardeleanului temeinic așezat, mîndru că tot ceea ce vede în jurul său, în grădină, în casă, se datorează mîinilor lui. Are siguranța omului care-și cunoaște bine puterile și îi place grozav de mult lucrul împlinit. Stă în cartier de mai bine de treizeci de ani. Îi știe rosturile, oamenii. Are aici, în „Vasile Alecsandri”, o casă făcută din munca lui și a nevestei, o gospodărie frumoasă, întregită cam cu tot ce-și dorește omul ajuns la vîrstă „deplinei maturități”, cum îi spune cînd îl întrebă de vîrstă. „La 46 de ani, zice, poate fi și un alt început, deși eu îmi spuneam de început începi doar cînd te scoli cu noaptea în cap. De fapt, eu am mai fost o dată candidat la alegerile trecute, dar tot Ștefan Pascu

a ieșit, că el fusese și mai înainte. Acum iar sînt cu Fane pe un loc. În 1985, cînd l-a ales lumea, i-am strîns mîna, l-am luat la mine să bem un pahar și i-am zis: cînd o fi vorba de mobilizare pentru vreo treabă, știi de unde să mă iei, al tău sint. Că, pentru un candidat, pentru un deputat, importante sînt ambiția și farmecul personal. Ambiția să te ții de ce ai promis oamenilor și farmecul ca să-i mobilizezi cînd e nevoie de gospodăria obștii. De fapt, eu cu Pascu sînt alături de-o viață: în aceeași bancă la școală, în același cartier cu casele și acum candidați în aceeași circumscripție din Baia Mare, numărul 47”.

Circumscripția 47 se învecinează, firesc, fără opinteli, și cu circumscripția 48. Prima poate fi numită și cartierul „Vasile Alecsandri”, a doua, unde candidează un alt om de ispravă, Gheorghe Lupșa, „Mihai Eminescu”. Aflat deci între clasici, Vasile Fet ține moștit, dacă i-o ia înainte lui Pascu, să continue ce a făcut prietenul lui, dar și să ducă numele cartierului mai departe. Începutul e făcut. Se naște un nou cartier, toți zic că va fi cel mai mare, și mai arătos din Baia Mare, circumscripția are deci de toate, case mai vechi, case mai noi, rămîne ca și oamenii, indiferent că „stau la bloc sau la curte”, să-l iubească la fel și să pună mîna de cite ori simte locul nevoia. „Eu, ca și Lupșa, candidat la circumscripția vecină, spune Vasile Fet, lucrez tot la întreprinderea mecanică de reparații auto și utilaje pentru transporturi, pe scurt I.M.R.A.U.T., sînt maistru acolo; Fane e dulgher la Combinatul chimic, de muncă deci nu mi-e și nu ne e frică. Pe oameni îi cunosc, mulți îmi sînt colegi de muncă, plecăm la treabă împreună, ne întorcem împreună, ne gospodărim cartierul împreună. Familie mare, după cum vedeți. Dar, zic eu, un deputat are o grămădă de treburi pe cap. Apartamentele de la noile blocuri sînt spațioase, frumoase, însă cum iese constructorul trebuie să iasă și locatarii să împlinească locul, așa cum o făceau la curte, adică să priceapă că gospodăria lui înseamnă mai mult decît apartamentul. Apoi, pe strada Mărășești, se impune extinsă canalizarea, mai sînt trezătoare de reparat, mai sînt și unele curți întreținute prost, că unii s-au mai lenevit”.

Cartierul „Vasile Alecsandri” își schimbă fața de la o zi la alta, iar oamenii nu se miră, ci se obișnuiesc rapid cu noul, îl adoptă, îl apără, dovadă că în recentele întîlniri dintre alegători și candidați propunerile țin seama de noul peisaj, de blocuri, de spațiile comerciale, de amenajările cartierului care devine altceva. Anul viitor, se va ridica o școală, de curînd grădinița cartierului s-a mutat într-un local de-abia ridicat, se va deschide și o librărie pe măsura numărului mai mare de locuitori. Vor fi, așadar, o sumedenie de lucruri de împlinit, de pus la punct după cum cred de cuviință oamenii. Mai zice Vasile Fet: „Problemele n-au voie să-și aștepte rezolvarea. Eu cred că o problemă trebuie rezolvată cît e caldă, după ce trece timpul, se moaie, ca omul. Așa sînt, pînă nu termin treaba, stau pe capul omului. O facem împreună. Dar eu trebuie să-l conving că numai împreună mișcăm piatra. Acolo unde trebuie să conving, dar, așa cum îi cunosc eu pe cei din „Alecsandri”, cred că deputatul n-o să mai prîdidească. Cine o fi, eu sau Fane, pentru că important e cartierul, e al tuturor.”

RĂZVAN BĂRBULESCU

În pas cu lumea, cu un pas înaintea lumii

Prin accentuarea factorilor calitativi, prin înfăptuirea obiectivelor dezvoltării ei intensive, industria românească este chemată să-și sporască virtuțile prin care se poate impune în competiția mondială. Ea este chemată să-și materializeze gradul de competitivitate în produse care să se situeze la nivelul tehnic mondial. Potrivit documentelor de partid și de stat, în lumina sarcinilor indicate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, industriei noastre îi revine datoria ca o parte din produsele ei, câteva procente din această producție, să se situeze chiar peste nivelul mondial, impunându-se

în lume prin prestigiul pe care-l aduce performanța atinsă într-un domeniu sau altul.

Oamenii chemați să îndeplinească acest obiectiv se află, pe frontul muncii, în linia întâi. Prin strădania lor, și deopotrivă prin semnificația acestei strădanii, oamenii aceștia aduc prin plinătatea vieții lor sentimentul tonic al izbînzii și al bucuriei de a munci. Prin munca lor, acești oameni reafirmă zilnic, cu simplitate și modestie, adevărul că țara strălucește prin oamenii ei.

Înțelegându-l

Toți sînt mîndri

Adevărul acesta este: unori întârzie la serviciu. Pînă vine el din Șoseaua Cățelu, unde în urmă cu cîțiva ani i s-a repartizat o garsonieră, minutele dimineții par atît de scurte că nici nu știi cînd a trecut sfertul academic. Și pentru că în probleme personale e recunoscut ca un om lipsit de orice ambiție, motivul pentru care a întârziat iarăși, chiar după ce i s-a spus să nu mai întârzie, n-a putut să fie o ambiție fără rost. Din acest punct de vedere, el seamănă în general cu tipicul personaj al unui anume gen de filme sau cărți în care pînă la urmă totul se termină cu bine și toată lumea e mulțumită cu deznodămîntul fericit al acțiunii.

Se numește Mîndru Ștefan și are 33 de ani. Mai presus de orice, se spune despre el, nu este un om căruia să-i placă să tragă la fît. Dacă el nu are obiceiul să bea cafea, bunăoară, se înțelege că asocierea băuturii cafelei cu citirea ziarului „Sportul” n-a reprezentat niciodată modul cel mai potrivit de a-și începe ziua de lucru. Cît stă în atelier lucrează în plin, nu se uită pe pereți. Și la fel muncește și atunci cînd pleacă din atelier și poate fi găsit la prototipuri sau la montaj. În unele zile rămîne de unul sîngur, în fața planșetei, peste program, pînă pe la 7-8 seara. Nu este deloc diplomat. În schimb e un bun inginer.

S-a născut la București dar a copilărit în toată țara, prin mai multe orașe pe unde tatăl lui, ofițer de armată, trebuia să-și urmeze serviciul. Din ceea ce vrea să însemne milităria, s-ar zice că exemplul punctualității nu l-a convins atît de mult pe cît realitatea că, la urma urmei, nu are importanță cum îți porți șapca, ci numai dacă tragi la punct fix sau nu. Asta, în meseria lui, înseamnă a te compara cu firmele mari ale lumii care produc compresoare. Iar Ștefan Mîndru n-a așteptat să treacă prea mulți ani, după absolvirea facultății, ca să simtă că satisfacția luptei depinde în mod direct de țări adversarului cu care te măsori. A fost repartizat la „Timpuri noi” și lucrează aici, cum zice, „de opt ani și un pic”. Iar în acest răstimp a făcut mai mult decît să rezolve niște sarcini curente de serviciu ori să semneze condica exact la 7,30.

O vară fierbinte

În primăvara acestui an, șeful atelierului de proiectare, dezvoltare și introducere a progresului tehnic de la „Timpuri noi”, inginerul Marin Nancă, îmi spunea că pentru întreprinderea lui se prevestește „o vară fierbinte”. Bineînțeles că l-am întrebat de ce. „Fabricăm, mi-a răspuns el, peste 50 de tipuri de electrocompresoare și motocompresoare. Însă nu numai numărul

acestora are importanță. Trebuie să arătăm că noile tipuri de compresoare navale, cele pentru locomotive sau pentru comprimarea gazului metan sînt adevărate premii pe plan național. Din seria aceluiași produs care mai înainte de a fi realizate aici erau importate, putem opri discuția la electrocompresorul ECFU 10. El bine, ce este acest ECFU 10? Este un electrocompresor fără ungere, cu o capacitate de 10 metri cubi pe minut la presiunea de refulare de 8,5 atmosfere și avînd răcirea cu apă, în două trepte de compresie. Ca să se înțeleagă importanța lui, vom spune, spre a fi pe înțelesul oricui, că în anumite domenii industriale sau pentru anumite operațiuni este nevoie ca aerul comprimat să nu conțină nici o impuritate, nici o urmă de ulei sau un fir de praful. Astfel de compresoare sînt necesare în industria chimică sau farmaceutică, de exemplu, sau în industria alimentară. Pînă acum, noi am importat astfel

presorul acesta va fi trecut de toate etapele omologării lui ca produs nou și m-am ținut de cuvînt. Marin Nancă era plecat în concediu. Am vorbit cu șeful adjunct al atelierului, inginerul Mircea Ungureanu.

— Care ar fi, așadar, noutățile?

— ECFU 10 a trecut de faza de omologare în mod strălucit. Acum îl producem în serie.

— Mai aveți aceeași părere bună despre el? Vă întreb pentru că, se știe, după ce faci un lucru și se pare uneori că n-ai făcut cine știe ce.

— Nu e cazul. Compresorul acesta e o realizare de vîrf, cum se zice. E un produs complex, gîndit într-o concepție modernă, și fiind echipat cu aparatură automatizată îngăduie să lucrezi cu el foarte ușor, e foarte accesibil din acest punct de vedere. L-am expus la actuala ediție a Tîrgului internațional București și am vrea ca el să fie o bună reclamă și pentru alte produse ale industriei noastre. Așteptăm contractele cu partenerii

ne lui Octavian Cordoș, el însuși un om de nădejde în atelierul de tehnică nouă.

— Așa este. E un individ înzestrat. Îi place să abordeze probleme grele și, cu perseverență, să le ducă la capăt, să materializeze ceva. Nici nu apăruse bine ECFU 10, cînd a deschis vorba despre un compresor centrifugal, tot cu aer pur, dar cu debite mai mari,

Ștefan Mîndru — un inginer cu diploma justificată

O parte din colectivul de proiectanți și constructori al compresorului ECFU-10 și bucuria începerii altor bătălii cu tehnica modernă

Fotografii de VICTOR RĂDULESCU

de compresoare. Însă întreprinderea noastră a reușit să realizeze, iată, acest electrocompresor. Deocamdată îl avem la nivel de modul funcțional și la nivel de prototip. La întreprinderea de medicamente București el a dat rezultate excepționale. Nu mulți, în lume, produc astfel de compresoare și, ca să vorbim limpede, cel produs aici se află peste nivelul mondial. Primele serii vor fi fabricate în vara acestui an, după omologare. Și să mai spunem, neapărat, că meritul principal în realizarea acestui compresor aparține inginerului Ștefan Mîndru, din cadrul atelierului nostru. Sigur că, el a lucrat și cu alții, cu mai mulți tehnicieni din întreprindere, dar corect este să spunem că meritul principal aparține lui.”

Am promis să revin la „Timpuri noi” după ce com-

externi.

— Dar cu cei interni ce se-aude?

— Pînă acum am livrat 12 compresoare la „Policolor” și „Viscofil” București, Combinatul chimic Mărășești, Combinatul de celuloză și hîrtie Zărnești și la altele. Urmează să livrăm, pînă la sfîrșitul anului, încă 18. Dacă nu le produceam, toate compresoarele astea ar fi însemnat destul de multă valută.

— Pentru că inginerul Mîndru vîd că nu e, deocamdată, în atelier, vă întreb: cum ați vorbi despre el?

— E un om prietenos, liniștit, săritor. E un bun colaborator în cadrul muncii noastre de echipă, de aici, din atelier. Mai are cîteodată încăpățînări, pe linie tehnică...

— ...Și în majoritatea cazurilor se adevărește că el are dreptate! (intervenția aparți-

de peste 30 de metri cubi pe minut, și cu performanțe deosebite privind consumul de metal și energie pe metru cub de aer comprimat. Împreună cu muncitorul specialist Cornel Nedelcu, șeful atelierului de prototipuri, a tot meșterit la el și ne aflăm, acum, într-o fază destul de înaintată. O să-l introducăm în planul tehnic pentru '83.

— Dar compresoare din asta, centrifugale, poți să îți găsești în lume la tot pasul?

— Poți să găsești, la cine le-a cumpărat. Dar pentru că ele înseamnă bani grei, nu le găsești la tot pasul. În orice caz, firmele care le produc sînt foarte puține, sînt doar cîteva. Cu acest compresor ne vom situa chiar printre primii din lume.

Am trecut și pe la „atelierul de montaj compresoare fără ungere”. Șeful atelieru-

lui, maistrul Ion Ioniță, ne-a spus: „Eu cred că ECFU 10 este o bijuterie. În prima lună cînd l-am făcut nu plecam acasă nici unul dintre noi pînă nu vedeam cum merge fiecare subansamblu. Ne prindea seara în întreprindere. Asta, vreau să zic, nu însemna nici un fel de eroism, era numai curiozitatea și plăcerea noastră de a face un lucru nou. Și era mica noastră ambiție ca lucrul ăsta nou să iasă ca lumea. Aveam un băiat, lucrează și-acum aici, era student la seral și trebuia să se pregătească pentru examene dar rămînea peste program și noi îi spuneam du-te domne acasă și învață iar el zicea mereu că mai stă un pic și o să plece și pînă la urmă plecam acasă împreună, cu toții. Asta era prin luna mai. Atunci am făcut seria zero, pentru omologare. De atunci, după omologare, am făcut mai multe compresoare în fiecare lună și muncim cu aceeași satisfacție, fiindcă una e să muncești la un lucru depășit și altceva e cînd știi că atîția alții în lume ar vrea să-l facă și nu pot. Directorul întreprinderii, inginerul Marin Nicolae, vine de cîteva ori pe zi prin atelierul nostru și vedem bine că și dumnealui este îndrăgostit de compresorul ăsta”.

De la diplomă la viață

În ziua cînd am fost la „Timpuri noi” mi s-a spus că Ștefan Mîndru e la întreprinderea de medicamente, ca să vadă cum funcționează compresorul livrat acolo. A doua zi, cînd am stat de vorbă cu el, mi-a spus că fusese în întreprindere, în atelierul de prototipuri. Acesta este Ștefan Mîndru, un om despre care nu prea știi uneori unde se află, dar nici nu e nevoie să știi. Oriunde ar fi, sigur este însă că el face ceva, muncește, nu stă cu mîinile în buzunare. Și ce contează dacă odată, cineva, l-a făcut „incompetent” și l-a amenințat că o să plătească niște materiale? Trece peste cuvintele acelea ca și cum ar sîri, de data aceasta chiar cu mîinile în buzunare, peste o groapă mică. „Eu am satisfacția că diploma mea de inginer este justificată”, zice el.

L-am întrebat cum ar arăta lumea fără compresoare și aer comprimat. Ar fi mai puțin dinamică, mi-a răspuns, și ar fi mai puțin bogată, mai puțin frumoasă, mai puțin sănătoasă.

De cîteva luni s-a însurat. Și oricît de puțin ambițios ar fi în probleme personale, Luiza, soția lui, care este tot proiectantă, dar la întreprinderea de Cinescoape, l-a convins că e cazul să schimbe garsoniera pe un apartament. Însă un apartament el nu poate inventa și trage nădejde să facă un schimb de locuință. În treacăt fie zis, conducerea întreprinderii poate că ar găsi o cale să-l ajute.

Și pentru că nu e genul de om care să spună cît de mult oftează el pînă îi vine o idee, am mai adăuga doar atît: anul trecut, cînd a fost primit în partid, o întrebare se referea chiar la cele cîteva procente prin care industria românească este chemată să depășească nivelul mondial. Inginerul Ștefan Mîndru a răspuns corect. Însă tîlcul întrebării ar mai fi putut să fie și acesta: ia vezi tu, Ștefane, ce am mai putea face noi în privința asta?

D. CONSTANTINESCU

Crasna, una dintre cele mai mari comune ale județului Sălaj se află la vreo 25 km de Zalău. Pentru satisfacerea nevoilor populației din localitate și din împrejurimi IJPIPS a deschis aici o secție mixtă în care și-au găsit de lucru peste 300 de oameni. La început crâșnenii au privit cam nedumeriți spre firma suspendată între doi stilpi, undeva la marginea comunei, spre curtea în care poposiseră tot felul de mașinării și utilaje, majoritatea scoase din uz și nu prea se încumetau să-i treacă pragul. Dar inginerul Ioan Rusu, șeful secției, n-a dat înapoi; nu l-au speriat nici cifrele de plan, nici neîncrederea unor meseriași, nici peisajul destul de sărac al locului. În 20 de ani de meserie a făcut față unor situații și mai grele, așadar era printre puținii optimiști care și puneau speranțele în supraviețuirea secției.

O idee ingenioasă privind valorificarea materiei locale pusă în practică de Ioan Rusu și de colectivul pe care-l conduce a fost aceea a prelucrării lutului din zonă, aflat la câteva sute de metri de sediul secției, transformându-l în cărămidă presată plină. Nu întâmplător în Crasna s-au construit în ultimii trei ani peste 25 de case noi. Dealul cu pământ argilos de culoare brun-roșcată ar ajunge în ritmul în care se lucrează acum, adică de 7.000 de cărămizi pe zi, după spusele lui Iosif Pașca, ajutorul șefului de secție, până prin anul 2500 și mai bine. Dealul este mușcat de cupele flăminde ale excavatoarelor și mormanele de lut se întind pe benzi rulante până la presă, luind forma dorită de Irma Vizaknay, Chirilă Avram, Rodica Jakó și de încă o mină de muncitori care cunosc nărvurile lutului cum își cunosc propriile buzunare.

„Fiind la capitolul cărămidă, ține să precizez Constantin Turcu, în cadrul întreprinderii noastre mai ființează două fabrici cu acest profil: cea de la Nufalău și cea de la Simleu-Silvaniei, fabrici care prin calitatea produselor lor sînt de un real folos sălăjenilor, ba și celorlalte județe din nordul țării și care aduc frumoase beneficii unității, valorificînd în exclusivitate resursele locale”. Trecem de la cărămidă la lemn, precizînd că tocmai în timpul documentării noastre, aici la secția mixtă din Crasna se făceau ultimele probe instalațiilor și utilajelor din noua și modernă hală care la data apariției acestor rânduri lucrează în plin produs de mic mobilier pentru firme din Suedia, Franța, Italia ș.a.

O altă puternică secție a întreprinderii Județene de Producție Industrială și Prestări Servicii Sălaj, axată în mare parte pe export se află în partea de sud a orașului Jibou, pe malul stîng al Văii Agriculului. Ovidiu Talos, cel care spune da și foarte rar nu unui pro-

pus sau altuia, și secretar al organizației de partid, a venit aici ca ucenic prin anii '60, cînd cu toții, cu paznic și cu femeie de serviciu erau vreo 12. Reparau scaune, mese, diferite obiecte din lemn și el dădea cu bidineaua toată ziua să mai îndrepte pe ici pe colo defecțiunile rămase și care datorită lipsei sculelor nu le putea remedia în întregime. S-a legat sufletește de cei 12 lingă care învățase tainele meseriei și de ceilalți care veneau și n-a plecat chiar dacă i s-au oferit posturi mai tentante. Astăzi secția numără aproape 150 de muncitori care își desfășoară activitatea la fabricarea celor 15 tipuri de mobilier pentru copii, destinat în exclusivitate exportului, ori a foarte căutatei camere pentru tineret Sandina, a bibliotecii Crizantema, în confecționări metalice, prestări de servicii, patiserie, sifonerie. Ovidiu Talos, unul din veteranii unității, mă invită apoi să-i cunosc pe mai „vechii” ori pe mai noi stilpi ai secției, pe George Acui, pe Rembold Andrei, pe Mihai Pop și Augustin Cozma, pe Ana Grad, ori Radu

astimpărată a lui Vasile Paul. Inginerul-șef Constantin Turcu, devenit pentru cîteva ore ghid prin cele două secții ale IJPIPS Sălaj, după o convorbire telefonică cu Zalău se scuză că niște propuneri privind omologarea noilor produse pentru export reclamă neapărat prezența sa la sediu, se scuză, nu înainte de a înșira o listă pe care nu cred că ar cuprinde-o o pagină de revistă, cu produsele și serviciile scoase de întreprindere în lume, întreprindere care și-a fixat activitatea în întreg Sălajul. Sub emblema ei s-a născut o secție de reparații auto, o secție de torsi și dărăcit lină, patru secții de confecții metalice, ateliere de prelucrare a produselor din cauciuc, ateliere de prelucrat și fasonat geamuri, ateliere de valorificare a deșeurilor de la filaturile de bumbac, sub emblema ei își desfășoară activitatea cariera de granit de la Moigrad și cele 22 de mori din județ și tot de sub emblema ei ne provin sobele de gătit, bur-lanele, foarfecele de pomicultură, unelele agricole, stropitoarele, gălețile, pilniile, obiecte

mlăstinoase și pline de bălării își trebuie multă fantezie. Rogozul și papura crescute pe marginea bălților, ori pe malul Someșului, se transformă în spătare de scaune, în coșuri și cuceresc piața internă și internațională, rogozul cărui cu timp în urmă i se dădea foc, papura care murea mîngîiată doar de vînt sînt astăzi mîngîiate de miinile Mariei Stejeorean și ale Ilonei Selec. Nu numai rogozul și papura sînt surse de venituri pentru cooperativa „Progresul” ci și răchita crescută pe soluri sărăcăcioase, improprii agriculturii. Astfel în localitatea Var cooperativa a deschis o secție de împletituri revitalizînd un meșteșug tradițional prin acele locuri, dar pe cale de dispariție cu cîteva ani în urmă. Secția numără 34 de muncitoare iar produsele confecționate de ele (coșuri, coșuri pentru rufe, coșulețe-bibouri, coșuri pentru menaj, mic mobilier) sînt căutate pretutindeni.

Dar aceste femei mai au și copii pe care-i îngrijesc, mai trudes și pe tarilele CAF-ului, mai vād și de animalele de

rativă, deșeurile de lemn și rumegușul fiind la rîndul lor prelucrate și valorificate. „Punîndu-se problema sistematizării multor localități de pe Valea Someșului și din împrejurimi, revine președintele, am înființat o secție de construcții cu zidari, dulgheri, fierari, timplari și tot ce mai e nevoie. Activitatea ei se întinde pe aproape jumătate din raza județului, construcțiile și în special cele de locuințe avînd în subinginerul Vasile Precup și în tehnicianul proiectant Nicolae Clascu, buni cunoscători și păstrători ai tradițiilor arhitectonice specifice zonei. În viitorul apropiat vrem să deschidem o secție de olărit, folosind materi primă, deci lutul, din localitatea Tihău, localitate în care cu ani în urmă se învăța această meserie din tată în fiu. Astăzi s cam dispărut. Revitalizarea ei ne va aduce frumoase beneficii”.

Pe lingă secția întreprinderii de gospodărire comunală și locativă din Jibou ființează și o echipă de coșari — prestatori de servicii către populație — servicii care nu sînt la îndemîna oricui. Coșeritul sau hornăritul, cum îi zic localnicii (ultimul termen este atestat în documente încă din anul 1859, documente care se găsesc la Filiala Arhivelor Statului din Cluj-Napoca) aduce secției beneficii în jur de 1.300.000 lei anual. Dar nici munca nu-i ușoară. A te cățăra pe acoperișuri, prin poduri, pe coșuri unori subrede, nu-i de învidiat și mai ales iarna cînd minia îngheață pe cablul cu floare și scările stau într-un echilibru fragil. Secției mixte din Jibou cu cei 21 de coșari ai săi, tineri și virstnici, îi este arondat jumătate din județ, atît în serviciul de coșerit, cît și în alte servicii, deci 25 de comune plus orașul de pe Someș.

Întreb pe Emil Sirbu, responsabilul „purătorilor de noroc” în ce constă calificarea coșarilor, unde și cum se face ea?

— Termenul de calificare e prea sărăcăcios, îmi zice interlocutorul meu, policalificarea ar fi mai potrivită pentru că cei inițiați în tainele coșeritului învață și meseria de sobar, deci să repare la nevoie sobele și cea de aprinzător de coșuri dar și noțiuni de contabilitate. Mîndcă acești lucrători ai noștri îndeplinesc și atribuțiile de incasatori. Aceste pregătiri se fac în cadrul întreprinderii județene de gospodărire comunală și locativă fără scoatere din producție. Și ca un amănunt care să infirmе scepticismul celor ce afirmă că va dispărea această meserie, amintesc doar că în fiecare an numărul cererilor de înscriere la cursurile de calificare este mai mare decît numărul locurilor. Numai la secția noastră diferența este de 7 cereri, pentru anul viitor. Deci se caută munca.

VIORIEL VARGA

Industria mică — beneficii mari

Silaghi, stilpi care în sufletele lor au purtat griji, au avut nopți nedormite, s-au zbatut ca pe primele 10 luni ale anului producția marfă să fie realizată în proporție de 104 la sută, exportul 113 la sută, livrările la fondul pieții 101 la sută.

Tinărul sulinginer Vasile Paul, șeful secției, a venit aici în anul 1981. Nu avea multă experiență, dar după propriile mărturisiri industria mică, atît de diversificată, te învață multe lucruri noi, te pune în situații nemaiîntîlnite, situații pe care trebuie să le rezolvi cît mai eficient și într-un timp cît mai scurt; de exemplu executarea pentru omologare a unor prototipuri de mobilier cerut de partenerii externi. Că situațiile limită sînt rezolvate eficient și la timp o dovedesc scrisorile de mulțumire și felicitările primite de la firme comerciale din R.F.G., Belgia, Danemarca. Nu-i prea plac cifrele, „miros a laudă” îmi zice, dar se vede totuși nevoit să-mi amintească dublarea producției pentru export față de anul 1981, anul venirii sale în unitate, depășirea lunară a planului cu 8—15 procente, creșterea productivității muncii cu 21 de procente, toate acestea ce-i drept cu trudă și eforturi. Înființarea atelierului de rotărie, reparat atelaje și dogărie din Cehu-Silvaniei, specializarea și peste 30 de tineri în vederea deschiderii unei secții de împletituri din nuiele, sînt proiecte care au prins rădăcini, proiecte care au ieșit de curînd din mintea ne-

fără de care nu-ți poți rîndui existența, produse mărunt dar atît de necesare pe lingă o casă de om. Parafrazîndu-l pe directorul Goron aș spune că cine crede că IJPIPS-ul nu-i de o nebanuită utilitate se înșală.

Rămînînd mai multă vreme în Jibou m-am abătut cîteva ceasuri pe la una dintre cele mai reprezentative unități ale industriei mici din orașul de pe Someș, Cooperativa „Progresul”. Pe Constantin Pauliuc, președintele cooperativei îl știam de cîteva ani, mai exact din 1982 anul în care a luat ființă unitatea. Scriam atunci că „noul președinte este un om de acțiune, cu mintea mereu în stare de funcționare, cu gîndul la cele mai ingenioase inițiativă”. Aș fi vrut acum să-mi verific spusele. Știam că începutul a fost timid, forța de muncă disponibilă era puțină, materiile prime la fel, dar el, Constantin Pauliuc și cei o mină de oameni care-l înconjurau au reușit să treacă peste greutățile inerente oricărui început. Dovadă stau locurile I ocupate an de an în întrecerea socialistă pe județ și chiar locul II pe țară, dovadă stau cele peste 20 de secții din care 10 nou înființate, dovadă stau împletiturile din rogoz, papură, foi de porumb, ori răchită, adevărate „bijuterii” a căror faimă a trecut demult granițele țării. Materiile prime amintite mai sus, altădată neluate în seamă, aduc astăzi cooperativei beneficii de milioane. Să scoți valută de pe terenurile

acasă și spre a le ușura munca, conducerea cooperativei le-a creat posibilitatea lucrului la domiciliu, formă de muncă îmbrățișată cu bucurie de vărance. Împletiturile din nuiele de răchită sînt destinate în exclusivitate exportului.

„Dar să nu uităm îmi zice inimosul inginer Aurel Cosma, vicepreședintele unității că la „Progresul” și aurul verde cu neprețuitele sale carate se modelează, se transformă în bijuterii. Din secțiile noastre de timplărie (în serie și la comandă), iau drumul către lumea produse competitive pe orice piață, cucerind, dacă pot spune așa, simpatia multor beneficiari”.

Șeful secției timplărie comandă, Alexa Mureșan, pretinde că ar cunoaște calitățile lemnului după sunetul produs de acesta ca neîntrecuții meșteri de viori. Și-l cred pentru că din miinile lui și ale lui Ioan Codre și ale lui V. Varga și ale celorlalți meseriași ies ferestrele, ușile, scaunele, îmbrăcate în lambriuri de cires, de prun, de paltin, migăloase lucrări artistice, produse pentru care în cei 5 ani de cînd s-a deschis secția, niciodată nu s-a primit vreo reclamație, niciodată beneficiarul n-a strîmbat din nas a nemulțumire.

Fiindcă tot vorbim despre lemn amintim că la inițiativa organizațiilor ODUS, prin autodotare și autogospodărire s-a pus în funcțiune o circulă de tăiat busteni (cea mai mare de altfel din zona Jiboului) simplificînd munca celor din coope-

Contractările de animale

Gospodarul din pisc

Discuția cu Constantin Anuța, secretar adjunct al Comitetului comunal de partid Simburești și locțiitor de drept al primarului cînd acesta lipsește temporar din localitate, a fost scurtă și la obiect:

— Privitor la contractări pe '87 — zice dumnealui — nu stăm deloc rău; tocmai întocmisem operativă livrărilor ca s-o transmitem la județ, la Slatina. Iată-o: la bovine, plan 28 capete totalizînd 15,5 tone, livrat aproape în întregime; carne porcină 15 tone, 147 capete, livrat pînă azi 3,3 tone; carne ovină două tone, realizat 5; carne de pasăre 3,5 t, realizat 1,9 t. Apoi, 500 kg lînă, aproape o sută de mii de ouă, circa o mie de hectolitri de lapte etc. Acțiunea de livrare a produselor către fondul de stat e în toi. Sperăm nu numai să realizăm, ci și să depășim planul.

— Aveți ceva greutăți? Necazuri?

— Nu! Oamenii se bucură de avantajele contractării surplusului lor de produse cu statul și își achită conștiincios datoria. Cazuri de reținere sau de rea-voință nu există, cu

toate că e singura comună ne-cooperativizată din județul Olt, iar seceta nu ne-a ocultat nici pe noi.

— Ne-ar interesa cîteva dintre cei mai vrednici gospodari în privința creșterii cît mai multor animale și contractării cu statul a unor cantități tot mai mari de produse.

— Sînt mulți! Vînt Ilie, Constantin Lăpădat, Ion Oprică, sînt doar cîteva de care îmi aduc aminte acum, pe loc. Cel mai interesant dintre toți mi se pare însă Ion Florea din Ionicești. Omul acesta, membru de partid, a renunțat la Capitală, unde avea servicii bun și cîștiga destul de bine, și s-a reîntors în satul lui natal. Aici, alături de soția lui, membră a O.D.U.S., și de cei doi copii, s-a apucat vîrtos de lucrarea pămîntului, de creșterea intensivă a vitelor și păsărilor. În doar șase luni de muncă, de trudă neobosită, gospodarul izbutește să producă și să livreze statului, pe bază de contract ferm, dar și pieții, peste un vagon de produse animale și agro-alimentare.

...Din centrul comunei și

pînă sus, în Dealul Dobrii, la Ion Florea, e ceva drum. Am trecut pîrlul secătuit de apă, am urcat vreo două-trei pripoare și, abia după mai bine de o oră, am ajuns la casa gospodarului. Semnele prosperității, ordinii și hărniciei sînt prezente la tot pasul. O curte mare, plină cu tot felul de acareturi și orătării, un peisaj mirific dominat de pomi fructiferi încărcăți de rodul toamnei, miros de mere și de flori. Ne-a întîmpinat cu oarecare bucurie, cam nedumirît de neașteptată vizită, un zdrăhon de bărbat între două vîrste, cu păr încă negru, sîrmos — nea Ionică Florea în persoană. Aflînd ce vînt ne-aduce, sfiala i s-a risipit și, în fața unui paneraș cu prune coapte, discuția s-a înfiripat mai repede decît ne așteptam.

— Zii așa, nene Floreo, v-ai reîntors în piscu dealului... îl zidărește, șugubăț, viceprimarul.

— Din martie, anul acesta, da, m-am întors. Paisprezece ani încheiați am lucrat în București, la I.T.B. Întii ca șofer, apoi ca mecanic. Nu era greu, dar nici ușor nu era.

— Nu regretați că ați dat Capitala pe sat?

— Prea mult nu, sincer vorbind. Acolo cîștigam cel mult trei mii de lei pe lună, aici, dacă-mi vād ca lumea de pămîntul ăsta al meu și de vi-

tele mele, scot ușor și de 3 și de 4 ori pe atît. E drept că muncesc de mai sptesc, nu glumă. Am 3,5 hectare de pămînt, am animalele mele de muncă. Cine stă azi degeaba?! Cresc porci, vaci... Cresc oi și capre, găini, curci, rațe și găște. Deh, ca tot omul gospodar!

— Cam la ce efective ați ajuns, dacă nu vă e cu supărare?

— Cincizeci de oi... două vaci cu lapte, încă o vacă gata să fete, două juninci, un bou, două scroafe gestantă, peste o sută de păsări, trei capre, o iapă. Anul trecut am avut niște curcani de parcă erau pelicani, așa erau de mari. Am crescut, iată, și anul ăsta curci, rațe, găște... așa, ca să avem de toate. La noi, dragostea de vite și de păsări s-a transmis din tată-n fiu. Ca o moștenire. Părinții mei au fost crescători vestiți de animale, dar au murit de tineri. Fiu-meu, ăl mic, Laurențiu, care-i elev la Liceul agroindustrial din Slatina, are o adevărată patimă pentru animale. Cînd a fost mai mic, în urmă cu aproape zece ani, o matusă i-a dăruit o mieluță. Din mieluța aia am ajuns noi să avem acum aproape o turmă de oi. Cel mai mult, el, copilul, se îngrijește de ele cînd vine în vacanță. După ce absolvă liceul, zice că se întoarce în sat tehnician veterinar. Eu îl

ascult cu plăcere și mă bucură din suflet hotărîrea lui. Am și o fată, Florentina, frumoasă, mai mare cu patru ani decît băiatul, dar și ei îi place să îngrijească de animale și-i neîntrecută la muncă.

— Dar la contract ați dat ceva?

— Cum să nu! În fiecare an am încheiat contracte cu statul și le-am respectat. Cu atît mai mult anul ăsta. Am contractat o bovină, un porc, urmează să le predau curînd. Am livrat apoi 25 kilograme de lînă, peste o mie de ouă, o sută de kile de brînză-telemea, circa 500 litri de lapte, carne de pasăre, 2.200 kg prune uscate, 450 kg de struguri. Și mai avem de livrat. Pînă la sfîrșitul anului cred că ajungem la aproape un vagon, dacă nu și mai mult, de produse livrate statului și pieții. Rețineți: un vagon!

— Ați făcut așa, o mică socoteală de familie: pe ce veniturii scontăți? Per total.

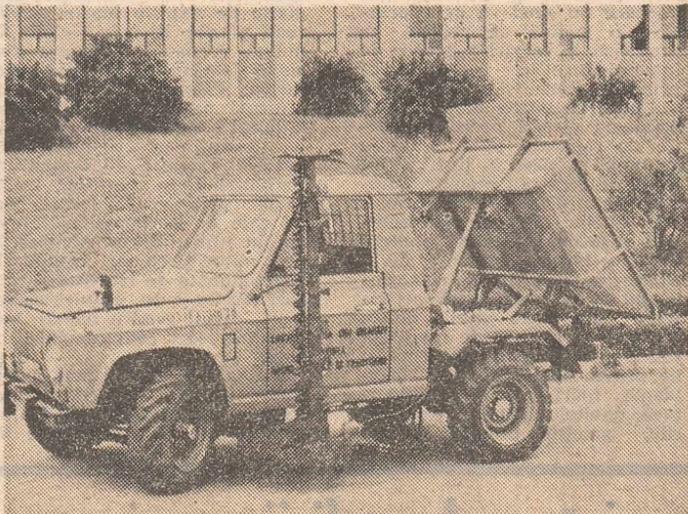
— Treizeci și șase de mii de lei am primit numai pe prune. În total, sper să ajungem la 150—200 de mii de lei, incluzînd aici și banii și porumbul ce ni se cuvin pentru animalele contractate și celelalte avantaje, dar și cerealele, și legumele, și fructele din producția proprie.

MIHAI STĂNESCU

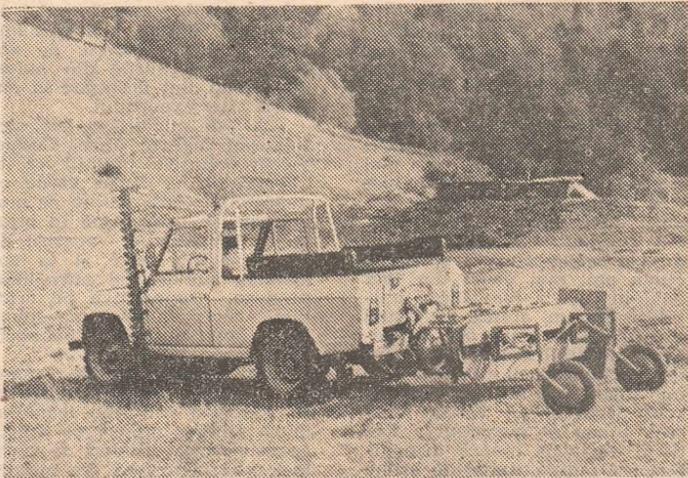
„Ideea a apărut în timp ce citam într-un ziar cum a câștigat ARO-ul nostru un raliu internațional, povestește conferențiarul Simion Popescu de la Universitatea din Brașov. Dacă el a demonstrat în lume calitățile lui deosebite de robustețe, stabilitate, rulaș sigur pe terenuri accidentate și are un motor cu atita forță, de ce nu ne-ar ajuta și pe cimp? Ne-am zis că acest cal de curse rezistent trebuie „dresat” să execute și munci agricole și gospodărești”. Într-adevăr, de a doua zi, în laboratoarele catedrei de mașini agricole a început o muncă care a durat câțiva ani pentru a face autoturismul din Cimpulung să știe și lecția unui tractor de 30-40 C.P. Prin niște adaptări ingenioase, colectivul de specialiști brașoveni în frunte cu Simion Popescu a reușit să cupleze la tipul ARO 240 D o serie de utilaje din agricultură. Astfel echipat, acesta poate să cosească și să grebleze pe terenuri orizontale și în pantă, să are cu plug ușor de 2-3 brazde, să prășească, să facă întineri de culturi și să înlăture zăpada sau grămezile de pămînt cu ajutorul unei lame de buldozăr montate în față. Și asta, în condițiile în care nu s-au înrăutățit de loc însușirile lui recunoscute de mijloc de transport, rămânându-i nealterate economicitatea, viteza, capacitatea de tracțiune. Cărașul șoselelor a devenit și un utilaj productiv și polyvalent al ogoarelor. Cum s-a reușit această recalificare în domeniul agricol a unui autoturism? Decanul facultății profesor Enache Ionescu explică: „Motorul de 70 C.P. are putere suficientă pentru a antena și acționa toate aceste agregate suplimentare. Legătura se realizează prin reductoare, arbori cardanici și prize mecanice și hidraulice. Utilajele se cuplează în spate prin intermediul unui mecanism asemănător celui de la tractor. S-a căutat ca toate aceste amenajări să fie minime, pentru a nu scumpi prea mult mașina și a nu perturba producția ei de serie”.

Manevrarea e simplă și civilizată. Agricultorul poate monta în 10 minute cositoarea, în stînga, ca o antenă mai mare și la sfîrșit transportă finul în remorca agățată în spate. Sau la fel de rapid și ușor, atășează plugul sau lama de buldozăr, iar grebla pe pneuri îi permite să circule cu viteză maximă spre cimp. Autoturismul cu toate grefele lui arată suplu și elegant. Ca să nu mai vorbim, că stînd în confortul din interior și comandînd operațiile brazdei de la manetele discrete de lîngă schimbătorul de

viteze, mecanicul face agricultură în cămașă curată și ascultînd radioul de la bord. Echipamentele în lucru nu răpesc mult din cail putere ai mașinii iar consumul de combustibil crește puțin, atîngînd doar 3-4 litri pe hectar. „Față de atitea lucrări pe care știe să le facă, scumpirea autoturismului

Agricultorul în 4 timpi

agricol nu e mare, cu circa 35 de mii de lei, ne spune inginerul Nicolae Mugea. Un producător individual își poate amortiza această investiție în maximum 4 ani, luînd în considerare doar operațiile din lan, fără a mai ține seama de funcția de transport pe care o face ca mașină obișnuită în restul timpului”.

La ora testelor, a examenului cimpului, „agricultorul în 4 timpi” s-a comportat excelent. În fermele din Codlea, Stupini, Măgurele a cosit și greblat conștiincios cam un hectar pe oră cu consum de 2,5 litri de motorină la șes și 3,5 litri în pantă, a arat și a prășit, incit un cooperator a ex-

guri pe modelul ultim căci trecusem prin multe variante constructive și de calcul. Un an am tatonat turația optimă și corelarea vitezei de înaintare cu cea de greblare. Pînă am ajuns la reductorul și cardanele compacte și silențioase, am eliminat soluțiile de transmisie cu lanț și curele căci nu voiam ca randamentele să fie modeste iar șoferul-agricultor să fie mereu cu unsăre pe miini. În plus, examinatorii erau acum actualii specialiști care ne fuseseră studenți și nu era nimerit să luăm note mici tocmai noi, foștii lor profesori. Pînă la urmă totul a ieșit foarte bine”.

Aceste prototipuri de care toată lumea întreabă cînd vor putea fi achiziționate din magazine, sînt rodul muncii unor tehnicieni cu har și inventivitate, care au găsit sprijin și receptivitate la uzina din Cimpulung și la cea de profil din Turda, ce dealfel e pregătită să introducă această noutate în producția de serie. Ca niște specialiști care se respectă, autorii nu au pus punct preocupărilor lor în acest domeniu și deja au realizat o generație perfecționată: un ARO care este prevăzut în plus cu o bonă gen autobasculantă pentru îngrășăminte, semințe, produse. Ca să nu mai vorbim despre proiectele deja concretizate, prin care se lărgeste aria de munci făcute de autoturism, și anume: antrenarea de fierăstraie pentru lemne, de grupuri electrogene, de pompe de irigare și instalații de muls la pășune. Născut dintr-o idee ce o deosebită originalitate, el este o veritabilă premieră mondială și deschide noi perspective de export. Argumentăm acest pronostic cu două secvențe sugestive. Niște turiști bulgari ce vizitau Brașovul au observat în fața facultății autoturismul cu designul lui agrar și au întîrziat la autocar peste un ceas tot analizîndu-l din toate unghiurile și interesîndu-se de el. Iar la Cimpulung, specialiștii chinezi ce au vizionat un film în care eroul principal era ARO-ul pentru agricultură nu se mai opreau din întrebări și au strîns miinile cu feliicitări românilor. Autoturismul care respectă la fel de conștiincios regulile de „cedează trecerea” sau „stop”, dar și pe cele de adîncime și lățime a arăturii, este așteptat cu nerăbdare în cooperativele mici și în gospodăriile individuale. Avîndu-l în curte, și-ai cumpărat în același timp și un mijloc de transport eficace și un tractor de putere medie.

FLORIN CONDURĂȚEANU ■

Contribuții medicale românești

Afirmarea școlii medicale românești se face pe un front larg, cuprinzînd multiple domenii de specialitate și sisteme de tratament, o imagine elocventă în acest sens fiind și activitatea editorială de specialitate. O lucrare apărută în ultimul timp constituie atît prin valoarea ei de referință, cît și prin orizontul preocupărilor, o imagine ilustrativă pentru arcul larg de raportare la nivel mondial a preocupărilor științei medicale românești. Această lucrare se referă la o grupă de maladii de care a fost tratată sau va fi tratată 80 la sută din populația infantilă și 20 la sută din populația adultă. Este vorba de afecțiunile otorinolaringologice, iar lucrarea respectivă se intitulă „Breviar Clinic de otorinolaringologie” și este apărută în prestigioasa Editură a Academiei R.S.R., avînd drept autori pe doctorii Dorin Sarafoleanu și Mihai Lăzăreanu. Lucrarea imbină ampla experiență de practică medicală a celor doi cu cunoscuții autori, cu cele mai noi date științifice pe plan mondial ale domeniului, pornind de la faptul concret că după introducerea antibioterapiei, dimensiunile patologiei s-au micșorat considerabil, astfel incit medicul de specialitate se poate dedica mai mult studierii unor noi aspecte privind maladiile căilor respiratorii. Este vorba de analiza acestor organe și funcții și a modalităților de a le conserva în cadrul dezvoltării absolut spectaculoase a mijloacelor de investigație și tratament, respectiv a fonaudiologiei, otoneurologiei, microchirurgiei endocavitate și chirurgiei de laser. Prin modul cum este conceput și care oferă clinicianului practician de specialitate dar și medicului de medicină generală un ghid în formularea unui diagnostic just și instituirea unui tratament eficace. Breviarul doctorilor D. Sarafoleanu și M. Lăzăreanu se instituie drept un valoros instrument de lucru.

HARALAMBIE LEREA ■

TRADIȚII ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE ROMÂNEȘTI

Valori ce nu trebuie uitate [I]

Imi propun ca, în cadrul mai multor articole, să evoc personalitatea științifică a unor creatori din trecut mai puțin cunoscuți (sau chiar iluștri, dar în alte domenii ale activității lor), însă a căror operă științifică este aproape ignorată. Desigur, este bine că se scrie tot mai mult despre marii creatori de școli științifice românești din trecut, despre întemeietorii români de noi discipline, despre marii inventatori de altădată, omologăți pe plan mondial (sau merițând să fie), despre cei înscrși trainic prin prioritățile lor în tratatele și în terminologia științifică internațională. Dar e păcat și nedrept că alții sînt uitați, eventual totuși pomeniți doar într-un necrolog la moartea lor, ocazional într-o publicație cu circulație restrînsă, de strictă specialitate sau în numai cîteva rînduri dintr-o carte sau un almanah. Și acești „alții” dintre cei dispăruți sînt mulți, cîteva-mil, pe care doar exemplificativ îi vom putea prezenta în articolele ce urmează. Dar să ne oprim aci cu introducerea și să trecem la exemple.

Despre pictorul Ion Tuculescu (1910-1962), celebru astăzi la noi și peste hotare prin opera sa plastică originală, s-a scris mult, ca despre un innoitor al coloristicii pinzelor, un modern adăpat totodată la izvoarele folclorului românesc. Este cunoscut de asemenea fap-

tu că a fost medic, dar mult mai puțin că este un veritabil creator atît în biologie, cît și în medicină. Să consemnăm de aceea în primul rînd că, încă din vremea studenției, a publicat, în reviste românești și străine, studii privind procesele proprii glandelor suprarenale și geneza tropismelor în regnul animal. Studiînd microfauna apelor nămolose, a descoperit 56 specii noi de infuzorii numai în lacul Techirghiol, determinînd și procesele complexe care duc la formarea nămolului, cu proprietățile sale terapeutice cunoscute; Academia a publicat postum (1965) un volum cuprinzînd concluziile sale. Antum i-a apărut cartea Cercetări de balneo-climatologie (1950). Și totuși, cea mai recentă istorie a biologiei românești (1975) uită să îl pomenească, cea mai completă istorie a medicinei noastre, din 1972, de asemenea; o altă istorie a medicinei românești (1980) îl enumeră doar o carte, fără vreun comentariu (e drept, istoricul medicinei C.I. Bercuș l-a evocat într-un articol și un volum al său).

Și iată încă un medic, Grigore Davidescu (1912-1983), pomenit de amintitele istorii ale medicinei românești din 1972 și 1980 — de altfel excelente — numai ca autor al substanțialei sale biografii închinate savantului Daniel Danilopolu. Dar Grigore Davidescu

a fost și un descoperitor, omologat pe plan mondial, care a promovat o concepție originală asupra musculaturii interne a ochiului, implicat asupra prezbiției și miopiei. Iată, am în fața mea lucrarea *Les Ametropies* de H. de Muëlenaere, extras din „Bulletin de la Société belge d'Ophthalmologie”, fasc. I (1970); medicul român este citat de 21 de ori în capitolul consacrat „Acomodării”. Gr. Davidescu a descoperit (1964), între altele, a doua inserție sclerală a sistemului miochiliar și a mușchiului retracor al inelului cililar și, pe această bază, a preconizat o nouă tehnică operatorie — fiziologică — în glaucom. A adus de asemenea contribuții privind structura pterigionului (membrană translucidă, triunghiulară, care invadează corneea din partea internă a conjunctivei), a inițiat un nou tip de teste pentru evaluarea vederii colorate etc.

Din cu totul alt domeniu — iată și pe un prodigios inventator în geotopografie, inginerul Dumitru Ciurileanu (1883-1969), inițiator al unor procedee și instrumente introduse la noi și peste hotare. A preconizat și introdus o nouă metodă de triangulație, bazată pe aplicarea mașinii de calcul în topografie, precum și o metodă denumită de el „a intersecțiilor la puncte nevăzute”. Printre invențiile sale, verificate de practică, se numără „firul Ciurileanu”, perfecționat în variante succesive, „piramida tahimetrică Ciurileanu”, pantograf rromboïdal, mira vorbitoare de precizie, raportorul autoreductor etc.

Și un alt inginer — veritabil vizionar — Ion Arapu, (1881-1940) a fost profesor de „fizică industrială” la Școala Politehnică din București, specialist în combustibili, exploatarea miniere

termodinamică aplicată, metalurgie. S-a ocupat cu clarvizune de exploatarea resurselor naturale ale țării, mai ales a celor energetice. A cerut utilizarea integrală a gazelor de sondă (din care jumătate se irroseau), pentru nevoile industriei și încălzirea locuințelor. A susținut, după Războiul Reîntregirii, necesitatea legării industriei din Muntenia „cu gazul metan din Transilvania, depărtat numai cu 250 km” (ceea ce avea să se realizeze decenii mai tîrziu). Pasionat al noului, dușman al rutinei, Ion Arapu a fost un perpetuu răzvrătit împotriva unor realități perimate, un om care avea ca singur idol eficiența.

„L-am descoperit ca excepțional la cursul meu și curînd mi-am dat seama că am în fața mea o viitoare personalitate” scria acad. Eugen Bădărău despre fizicianul Teodor I. Cămpian (1899-1960), care avea să devină profesor de electricitate și apoi de termotehnică la Institutul Politehnic din Iași. Se scrie prea puțin despre el, deși aportul său în studiul conductivității termice a solidelor și lichidelor a fost apreciabil, permițîndu-i crearea de noi metode de determinare a conductivității termice în regim nestacionar și determinării experimentale ale parametrilor termici la diferite materiale tehnice importante. Tot el a determinat, prin procedee de mare precizie, energia secundară produsă de ionii pozitivi într-o descărcare electrică cu cădere catodică în gaze.

Un alt țesean, inventator și promotor al invențiilor în Moldova, a fost Gheorghe Cașter (1922-1979), din păcate decedat prematur. Și el profesor la Institutul Politehnic din Iași, la disciplina mașini unelte, a organizat laboratoare în specialitatea sa și a fost un neobosit innoitor

al tehnicii. A conceput și construit spre pildă o mașină semi-automată de rectificat prin cupiere și este autorul mai multor invenții, printre care „Procedeu și instalație de placare cu materiale plastice în strat fluidizat a ghidajelor de alunecare” (1975). Un merit deosebit al inginerului Gh. Cașter este întemeierea școlii de inventică de la Iași, ale cărei roade mai sînt și astăzi prezente în cetatea industrială și universitară a Moldovei.

Este binecunoscută figura botanistului Ștefan Pêterfi (1906-1978), algolog și specialist în fiziologia plantelor, membru al Academiei R.S.R. și al prezidiului acesteia. Mai puțin iluștră, deși deosebit de interesantă, este personalitatea tatălui său, botanistul autodidact Martin Pêterfi (1875-1922); inițial învățător, la Deva și Mănaștur-Cluj (1895-1908), a devenit ulterior conservator al Institutului Botanic și al Muzeului Botanic din Cluj, pe baza prestigiului științific și al renumelui european pe care îl dobîndise. Specialist în briologie (studii mușchilor) și în biologia florilor, a întreprins încă din perioada sederii la Deva cercetări importante. A scris o floră briologică a regiunii Hunedoara și o alta a Munților Bihorului, descriînd în cuprinsul lor 754 de specii, consemnînd și descoperirile sale, printre care mușchiul *Thuidium punctatum*. Alți botanisti i-au dedicat specii descoperite de ei. Moartea l-a surprins pe cînd lucra la un *Compendiu al mușchilor frunzoși din Europa*, „Exemplu de umanitate superioară și de caracter integru. Era personificarea muncii ordonate, creatoare, totodată un model de părinte” — scria despre el biologul Alexandru Borza.

I.M. ȘTEFAN ■

In biroul directorului Centrului de Calcul al Universității din Brașov, o voce clară și bine timbrată te întâmpină cu câteva formule de politețe: „Bine ați venit! Mă recomand TIM-S, calculator fabricat la Timișoara”. Într-adevăr, directorul Dumitru Munteanu, a reușit să facă computerul să vorbească, să devină un partener volubil în discuțiile cu omul. De mulți ani îl frământa ideea de a încerca cu ajutorul matematicii să imprumute microprocesoarelor și circuitelor integrate o parte din funcțiunile omului: vorbirea, recunoașterea tonalității unei voci, și chiar o gândire, e drept modestă, dar care să degrezeze mintea noastră de o serie de operații de rutină. Și iată că primul pas a fost făcut. Sofful întocmit de el a „dezlegat limba” calculatorului, făcându-l nu numai să rostească cuvinte, dar chiar să poarte un dialog. „În anatomia calculatorului există un microprocesor și un difuzor, care puteau să folosească la construirea vocii umane, ne spune. Prin programele întocmite, s-a realizat un generator de frecvențe care reproduce fonogramele vocalelor și consoanțelor din limba română sau alte limbi”. Ca pe claviatura unui pian, operatorul tastează literele textului, mintea electronică decodifică mesajul și comandă generatorului lansarea setului de impulsuri, pe care difuzorul le rostește cu limpezimea unui crainic de la radio. Ba mai mult, cântă pe două voci Gaudemus. Pe cind o formație de calculatoare interpretând o melodie la „Stea fără nume”? Bineînțeles, totul nu este un joc. Va avea și o utilizare în viitor. Omul s-a obișnuit să aibă calculatorul alături în producție ca pe un consilier. Dar cu aparatul vorbăreț, el nu va mai fi obligat să se uite mereu pe display pentru a-i urmări sfaturile afișate, ci va putea efectua și alte operații, din moment ce cochepierul îl strigă și îi comunică cu glas limpede părerea lui în legătură cu deciziile ce trebuie luate. Dar, pînă a se ajunge la acest taifas tehnic pe care să poți să-l porți cu o aparatură, drumul a fost lung. Directorul Munteanu nu a uitat niciodată că în primul rînd este electronist. „Autoritatea nu ți-o dă o etichetă cu un titlu pusă pe ușă sau un cabinet cu secre-

tară, ci profesionalismul, realizarea permanentă în meserie pe care trebuie să le ai indiferent de postul pe care-l ocupi”. I-au plăcut întotdeauna domeniile noi, mai neumblate, în care a pășit cu încredere chiar dacă unii îl spuneau că abordează idei de văzduh. A rulat sute de programe, iar a mai modificat cite ceva și a obligat calculatorul să lucreze pînă i se „înroșeau” circuitele. A avut într-un fel răbdarea lui Higgins din „My fair lady” care a învățat-o pe florăreasă dicția perfectă, punindu-i uneori și o pietricică în gură. El i-a in-

Taifas cu calculatorul

trodus calculatorului sute de ecuații pînă a vorbit corect. Mai greu a fost cu rostirea lui „b” și „p” pe care acesta acum le sonorizează perfect. Și așa cum un părinte e în culmea fericirii cind copilul spune primul „mama”, așa și Dumitru Munteanu a sărit în sus de bucurie cind a auzit cuvîntul „Tim” din carcasa computerului. A uitat de cele 16 ore petrecute zilnic în laborator ca să obțină „gunguritul” unei vocale. Cind pune punct la un capitol de muncă, specialistul brașovean are mereu o nemulțumire ce-l împinge înainte. Nu-i place ca vocea sună cibernetic, ca de mașinărie. Experimentează formule ca ea să capete un timbru mai omenesc, o tonalitate specifică pentru fiecare calculator. Caută soluții ca să poți recunoaște din altă cameră cind vorbește Tim, cind Felix. Ba mai mult, încearcă să-i învețe pe elevii lui electronici să recepționeze comenzile prin viu grai, nu prin taste grafice, și să recunoască glasul stăpînului, ascultînd numai de el și nu de indicațiile altora. Perfectionîndu-se acest sistem, tehnicienii vor putea purta discuții eficiente cu computerule, fără să fie împiedicați să execute și alte lucrări, iar

roboții vor dialoga singuri cu instalațiile automate de comandă și supraveghere. „Nu sint de acord cu clasificarea care plasează calculatoarele în domeniul inteligenței artificiale. Inteligența este una singură. Suportul diferă. Trebuie să facem mai rafinate mecanismele de acțiune ale creierelor electronice”. În climatul propice pentru cercetările de pionierat oferit de Universitatea din Brașov, Dumitru Munteanu nu s-a limitat la preocupările privind logosul computerelor, ci și la o instruire mai de subtilitate a roboților cu ajutorul lor. Prin seturi de programe inedite le-a conferit mai multă personalitate, i-a făcut să se autocunoască, să aibă idee de spațiu în care evoluează și de ce sint în stare să execute. „Dacă inolezi în creierul robotului numai niște ecuații și o puzderie de date, îl faci să nu știe decit ceea bucată și să stea mereu de fusta mamei, zice. Eu nu-i introduc programe cum să acționeze, care să-l dădăcească, să-i dea mură-n gură ce are de făcut pas cu pas. Îi servesc programe mai largi ca el să-și fabrice singur ecuații, să aibă criteriile lui de decizie”. Pînă acum, cind un robot trebuia să umple cu apă un pahar, i se comanda în etape cum să apuce cana, cum să ducă brațul, ce unghi de inclinare să adopte, cît să dureze operația. Prin noile programe i se furnizează doar indicații globale și scopul final și el își alege traiectoriile și modalitățile ce-i convin.

Cind am constatat că mina robotului a deșertat apa într-o poziție inversă față de cum era firesc, m-am speriat că e o greșeală și m-am apucat să recalculiez. Apoi mi-am dat seama că el a fost deștept și a ales modul cel mai comod pentru structura lui”, ne povestește autorul. Utilitatea practică este evidentă. Aceste mașinării mai gânditoare, școlarizate să nu mai plictisească cu întrebări pentru fiecare mișcare, ajută omul mai eficient, mai rapid. Cu atît mai mult cu cît pentru a fi controlate, ele își desenează singure pe display evoluția. Pe șantierul de lucru este acum un sistem expert în care robotul să proiecteze roboți. La Universitatea din Brașov, electronica devine tot mai mult mina dreaptă de nădejde a omului.

FLORIN CONDURĂȚEANU ■

Fermierii universitari

Intr-o toamnă pe care natura o hărăzise săracă și nu este, te poți gîndi nu doar la munca unui an. Într-o toamnă cind seceta își face de cap, cind marginea de drum cască buza arsă de soare, recoltele din Timburești sau Banu Mărăcine sfidează buletinul meteo și invariabilul — de luni de zile — „cer senin”. De fiecare hectar al terenurilor — cîci ți-e greu să-i spui pămînt nisipului ce domnește la Timburești sau brunului roșcat din Banu Mărăcine — e legată cite o viață de om. Nu înțelegi de la bun început la cine se referă profesorul universitar dr. Marius Popescu, decanul Facultății de agronomie din Universitatea Craiova, cind vorbește despre fermieri. Abia după ce străbați întinsele plantații ale celor două stațiuni didactice și pedagogice te lămurești. „Fermierii” nu sint alții decit dascălii actualilor și viitorilor noștri ingineri agronomi și horticultori. Ținuta lor ostentivă de soare te-ndeamnă la gîndul că impecabilul costum de la catedră odihnește de mult în umbra unui dulap.

Dacă nisipul Timbureștiului și-a luat azi numele de pămînt și se comportă ca atare, este pentru că de ani buni profesorul Marius Popescu îl bate cu pasul zi de zi, prof. dr. doc. Liviu Pop nu se desparte de uriașă-i pălărie de paie, conf. dr. Aurel Zăvoi preferă cocioaba din mijlocul viei apartamentului de la oraș, lector dr. Elena Voica încearcă zadarnic să dea aspect sandalelor inadecvate de prof. Aici este, cum afirmă Aurel Zăvoi „muncă legată de o viață”, muncă începută cu ani și ani în urmă, cind un vast program științific își propunea să redea agriculturii vasele întinderi de nisipuri ale Olteniei, ca și săracul pămînt brun roșcat.

Nici măru Vista Bella sau Jellow Spur, nici zemoasa pară cu nume cîntător — Bella di Giuno, nici Cardinal, suava piersică și nici Royal, căsă fragedă — nu se imaginău crescute pe întinsuri deprimante, splurberate de vînt. Toate aceste soiuri — și saltele, cu zecile — intrau însă în vastele planuri de valorificare a pămînturilor nisipoase. De la bun început, cercetarea inițiată de colectivul condus de prof. dr. Marius Popescu a avut în vedere nu doar sortimentul, ci și tehnologiile de cultură adecvate săracului pămînt. O muncă uriașă, presupunînd o imensă pasiune și o nesfîrșită răbdare, pentru că într-un asemenea domeniu primele bucurii și confirmarea drumului ales îți vin după cel puțin 15 ani. Nu-ți poți permite, așadar, să greșești, n-ai mai avea cînd să îndrepti eroarea.

Tot ceea ce răsare pe întinsul searbăd de altă dată, vorbește nu doar de muncă sau voință, dar și de o savantă cunoaștere a pămîntului. Piersicul, măru, vișinul, părul, prunul, vița, grîul sau porumbul și-au găsit, după studiu îndelungat, cele mai potrivite locuri. Cele mai potrivite sint în concepția creatorilor lor, doar cele unde — chiar dacă nu plouă — greutatea rodului atinge pămîntul. Munca de cercetare a fost îndelungată. Doar pentru piersic s-a căutat în nu mai puțin de 175 de soiuri. Numai 12 au trecut „examenul” asprului pămînt, iar maturarea lor a fost gîndită a se eșalona de la începutul pînă la sfîrșitul verii. Verigile tehnologice au fost și ele îndelung studiate, așa încît fie că plouă, fie că nu, de e prea cald sau prea răcoare, fructul răsare la fel de bogat. Hibrizii obținuți, modest botezați cu o literă și două cifre (R2-2 și R2-8) asigură producții superioare soiurilor raionale, ca și o excepțională rezistență la temperaturi scăzute. Dacă am continua exemplificările, fie că e vorba de piersic sau cîis, de vișin sau de prun, de măr ori păr, am avea de reținut aceleași reușite: producții mari, rezistență la boli și la condițiile precare ale solului, tehnologii adecvate, în care metodele și schemele de udare au un rol de primă mărime. Că nu au greșit urmărind și picătura de apă o dovedește din plin toamna aceasta de an secetos. Alături de nume cu rezonanță

îndepărtată — Fillete, William's Jersey, s-au inserat în anii din urmă soiuri ce ne vor aminti, prin munca celui ce le-a dat viață — dr. doc. Vasile Cociu — nu doar de constelații, sau de insoritul litoral, ci și de minunate soiuri de cîis: Mamaia, Saturn, Venus, Selena.

Fasolea, cartoful, pepenii verzi sau dovleci și-au găsit loc printre șirurile de pomi, mîntea și mîna omului dirijîndu-le într-o dulce conviețuire acolo unde ai fi zis că nu poate trăi nimic.

Vița de vie și-a înmulțit și ea, în stațiune, numărul hibridizilor cu doi, ce-și pregătesc omologarea. Ciorchinii ce stau să rupă vița, parfumul bobului strîvit pe limbă te-ndeamnă să te întrebî cît timp va mai domni ca unic rege al strugurelui Muscatul de Hamburg. „Părintele” noilor hibridi, conf. dr. Aurel Zăvoi mîngie cu privirea șirurile lungi de butuci, muncă de 35 de ani. Soiul Roșioară, singurul ce mai rezista odinioară pe pămîntul Timbureștiului a fost înobilat. S-a bucurat de o prelucrare genetică complexă, ceea ce este pe plan științific o premieră necontestată. De-a lungul tuturor acestor ani dăruții de Aurel Zăvoi „Stațiunii didactice și pedagogice”, Roșioara, cu singura calitate de a rezista solului, a fost hibridată cu 45 de soiuri din sortimentele clasice de strugure de vin. Cei doi hibridi aleși amintesc vag de vechea Roșioară și răspund ambițioanelor dorințe ale creatorului lor: gust ales, rezistență mare la boli și potențial productiv formidabil — peste 20 tone la hectar pentru vinuri roșii și peste 30 tone la hectar pentru vinuri albe și roze. Dacă pe locuri unde orice viață pălea răsar astăzi mere de nu le poți cuprinde în palmă și dovleci pe care doar doi oameni îi pot cînti, locul de naștere al vinului la Banu Mărăcine este, și el, un tărîm de poveste. Aici, pentru a îmbătrîni, licoarea nu mai stă a aștepta cu anii. „Doctorul în vinuri” îți oferă un vin vechi... din ultima recoltă. Nu este nici o glumă.

Conferențiarul Aurel Popa a pătruns toate tainele învechirii tradiționale și a elaborat o tehnologie care demonstrează fără drept de apel că inteligența poate comprima timpul. Spre a „îmbătrîni”, vinul nu mai are nevoie decit de 90 de zile. Secretelor „teribile” ale casei, păstrate prin tradiție de orice viticultor, dr. Aurel Popa Je-a adăugat încă unul, de cea mai mare valoare, pentru vinurile țării. Aici, în stația de la Banu Mărăcine s-a păstrat tot ceea ce generațiile anterioare au stabilit de-a lungul veacurilor că este folositor vinului. Dar, tot aici s-a mers mai departe, adăugînd tradiției ultimele cuceriri ale științei, ce-ți poate stabili prin „caziera vinului” ce gust a avut o licoare de acum 100 de ani, nu doar de dragul unei simple curiozități, ci pentru a hotărî direcțiile de producție în zona respectivă, în funcție de calitatea vinului. Din instalațiile rotative metalice de la Banu Mărăcine, instalații concepute pentru prima dată în țară la Craiova, pleacă vestitele vinuri Merlot, Cabernet Sauvignon, Muscat otonei, Tămioasa românească, Băbeasca neagră.

Am încercat să creionăm citeva dintre uluitoarele transformări pe care „fermierii” universitari le-au adus săracelor terenuri de care dispuneau. E greu de delimitat unde începe munca de descăl și unde cercetarea ori producția. Se îmbină și se suprapun permanent, de ani și ani, asprele pămînturi de la Timburești și Banu Mărăcine fiind de cele mai multe ori întiul lor amfiteatru și cel mai de seamă laborator, în care generații de studenți, nu doar îi urmează, ci se cufundă cu ei în pasionanta descifrare a unei naturi îndărătnice.

Fără munca aceasta, fără viața dăruită de „fermierii” universitari cercetării și valorificării sărmanelor întinderi bătute de soare și vînt, nisipurile oltene nu s-ar fi transformat nicicînd în oaze de verdeță și bogăție.

LIANA MOLNAR ■

Noul, o realitate cotidiană

Ce este celofurajul amonizat?

De cînd țiteiul a început să se impunăze îngrîșorător în cămările din adîncuri ale Terrei și lumea a descoperit acel veritabil colac de salvare care este biomasa, fabricată gratis an de an de soare în marele laborator al naturii, s-a pus permanent problema perfecționării tehnologiilor de prelucrare a acesteia. Inginerul Ion Hanaru, director la Combinatul de îngrășăminte chimice Slobozia și Constantin Florescu de la Institutul de inginerie tehnologică și proiectare pentru industria chimică din București au pus la punct o tehnologie de obținere a furfuroului și celofurajului amonizat din masă verde. Se pornește de la subproduse din agricultură cu valori de întrebunătățire inferioare, cum ar fi știuleții de porumb fără boabe (ciocălii), rezidul solid de struguri după extragerea vinului (tescovina), cojile de orez, corzile de viță de vie, stuful în amestec cu alte plante ce-l împiedică să fie folosit în fabricarea celulozei, sau orice material lignocelulozic. Prin prelucrare în diverse faze ale procesului se obține furfuro, materie primă la fel de importantă ca țiteiul, ce este punctul de plecare în diverse procedee chimice de fabricare a rășinilor, chiturilor antiacide, vopselelor anticorozive etc. Dar ineditul brevetului îl reprezintă faptul că produsul secundar rezultat, și anume celofurajul amonizat, are o valoare nutritivă mai ridicată decit biomasa de la care s-a pornit. El reprezintă o hrană consistentă și gustoasă pentru animale chiar fără adaos de uree. Dintr-o tonă de subproduse agricole se obțin 40—60 de kilograme de furfuro și 700—800 de kilograme de ce-

lofuraj amonizat. Consumurile energetice sint mai mici decit la tehnologiile convenționale de fabricare numai a furfuroului, iar noul proces tehnologic se poate grea pe instalațiile existente fără amenajări importante. O valorificare superioară a unor subproduse din agricultură cu ecou favorabil și în chimie și în zootehnie!

Xeroxul de Botoșani

Specialiștii de la Electrocontact Botoșani măresc mereu lista produselor concepute și realizate în întreprindere, care deși din diferite domenii, au totuși un numitor comun: nouțatea. Pornind de la o cercetare proprie, ei au construit o mașină originală de copiat electrostatic cu plăci. Un fel de rudă a xeroxului, ea este mult mai puțin preferențioasă cîci execută copierea pe orice fel de suport, nu neapărat pe o hîrtie specială. Costă puțin, are o „anatomie” simplă și se repară ușor. Cu toate că și primul exemplar a dat satisfacție, autorii au vrut ca el să fie și mai robust, și din noile schițe și calcule s-a născut a doua generație care se recomandă cu o fiabilitate sensibil mărită. Așteptăm xeroxurile de Bucovina!

Ultima inovație este o ingenioasă instalație de selectare a semintelor active de cele inactive, care automatizează practic această triere atît de importantă pentru brazdă. Prin ideile acestor ingineri talentați, electronica își trimite circuitele integrate și în agricultură.

Aparate destinate cercetării subacvatice

La Institutul român de cercetări marine din Constanța, în

timp ce biologia caută să pătrundă tot mai adînc în viața și fiziologia peștilor, inginerii din colectivul lui Dumitru Dinu se străduiesc să pună la dispoziția acestor cercetători ce adesea schimbă halatul de laborator cu costumul de scafandru, tehnologii tot mai perfecționate de scufundare, echipamente de lucru sub apă, aparatură pentru investigații oceanografice, utilaje pentru mecanizarea operațiilor de pescuit. Strădanii ce se concretizează în realizări de concepție românească. S-au experimentat cu succes primele camere TV subacvatice cu componente ale industriei noastre de profil și aparate de iluminare la mare adîncime. S-a conceput o instalație de sudare și tăiere sub apă cu injectarea oxigenului sub presiune prin electrod. Pe planșete prinde contur vehiculul subacvatic telecomandat, cu televiziune și senzori ce transmit informații despre salinitatea, temperatura și adîncimea apei, totul purtînd marca gîndirii celor de aici. Pentru determinarea parametrilor traulului cu ajutorul ultrasunetelor s-a imaginat o linie completă vinci, cablu, sondă de plasă, așa după cum o instalație de comandă-avertizare transmite modul în care macaralele turn plutitoare sau de chei fac față vîntului. Este în pregătire o aparatură pentru pescuitul cu lumină și ridicarea la bord a peștilor cu sistemul air-lift. Pentru flota noastră de pescuit oceanic, grupa inginerului Dumitru Dorogan pregătește, în viitorul nu prea îndepărtat, mașini moderne de decapitat, eviscerat, balotat, cîci productivitatea muncii trebuie să existe chiar în mijlocul valurilor. La pește se ajunge și prin derivate și rezistența materialelor!

FLORIN C. ■

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

■ **Primim de la Procuratura Municipiului București:** Din verificările efectuate a rezultat că între Viorica Trofin și familia Paraschiv Ștefan au existat mai multe litigii locative, iar numitul Paraschiv a fost atenționat și chiar sancționat în repetate rânduri de organele de miliție cu amendă pentru tulburarea liniștii locatarilor. În prezent, Consiliul popular al Sectorului 1 a repartizat familiei Paraschiv o altă locuință, situație ce va duce implicit la înlăturarea stării conflictuale din strada Girlei nr. 15, din Capitală.

■ **Trășculescu Ion din satul Bursuci, comuna Epureni, județul Vaslui,** ne scrie că deține lot în folosință de 28 de ani și că în situația sa se află și alți 10 pensionari din satul amintit. Nu atît conducerea C.A.P.-ului Epureni cit, mai ales, un brigadier al cărui nume ne roagă să nu-l facem public, îi provoacă mari bătaii de cap. În ce sens? În anul 1984, de pildă, a fost neapărată nevoie de intervenția Comisiei de judecată (hotărîrea nr. 2 din 7.11.1984), prin care i se stabilește dreptul asupra lotului în folosință și a vieii. Lucrurile, în schimb, nu s-au domolit. Prin „rîvna” aceluiași brigadier s-a ajuns ca omului să i se scoată via din rădăcină.

Ne miră sincer această atitudine. După cum ne nedumereste în egală măsură răspunsul U.J.C.A.P. Vaslui, din care deducem că, deși „sint cetățeni care dețin teren în plus, sint debitanți și lucrează la C.A.P. Epureni” (adresa nr. 155 din 11.09.1987), nu s-a găsit o soluție omenească și pentru Ion Trășculescu, așa cum s-a procedat în cazul altor pensionari?!

■ **Primim de la Consiliul popular județean Dimbovița:** Se confirmă că în noaptea de 11-12 martie 1986 Ion Mihai, în „colaborare” cu Ilie Andrei, Vasile Stan și Marin Miron au fost surprinși cu o cantitate de 115 kg carne de pasăre sustrasă din incinta unității, cu concursul șefului de pază Vasile Sandu, — furt la care au mai participat paznicii Ilie Gh. Ilie și Marin Eftimie.

Consiliul oamenilor muncii — în baza probelor și constatrilor făcute — în data de 3 aprilie 1986 a pus cazul în discuția adunării generale a oamenilor muncii, care a hotărît desfacerea contractului de muncă al numiților Ilie Andrei, Vasile Stan, Marin Miron și Ion Mihai, lucrători la atelierul de întreținere al unității. El urmează să fie judecați și de către Judecătoria orașului Găești și sancționați conform legii.

N.N. Că oamenii și-au primit cuvenita pedeapsă e clar. Ce se întimplă cu paznicii Ilie Gh. Ilie, Marin Eftimie și, mai ales, cu șeful de pază Vasile Sandu? Ni se scrie că cineva încearcă să-i scoată basma curată. Nu-i deloc corect! Sintem pe recepție!

■ **La 15 februarie 1983 Rada Mihai din comuna Independența, județul Galați,** depune dosarul pentru pensie de urmaș la D.P.M.O.S. Galați cu toate actele solicitate, inclusiv cartea de muncă a lui Dumitru Mihai, fostul ei soț (care lucrea ca brigadier silvic la Ocolul silvic Hanu-Conachi). În cererea formulată a solicitat expedierea pensiei la Sighișoara (județul Mureș), adresă la care femeia se mutase la una dintr-etele sale: D.P.M.O.S. Tg. Mureș plătește cu regularitate pensia de urmaș până la data de 31.12.1986. Spre sfîrșitul anului 1986, Rada Mihai face o nouă cerere pentru transferul dosarului la Iași, intrucît s-a mutat la o altă fiică a sa, pentru a o ajuta la îngrijirea copilului. Mă rog, de cînd e lumea-lume, părinții adevărați își ajută copiii.

În mod logic femeii ar fi trebuit să i se expedieze decizia de pensie de urmaș, plus cartea de muncă a fostului ei soț. Nici pînă azi nu i s-au înmînat actele amintite. Astfel că lucrurile se complică serios la Iași, la Oficiul de pensii unde, din dosarul femeii lipsea chiar cartea de muncă a fostului ei soț! Acest dosar buclucaș ia calea întoarsă: Iași — Tg. Mureș — Galați. Cu adresa nr. 3761, din 18 iunie 1987, D.P.M.O.S. Galați expediază dosarul la Ministerul Muncii (Comisia centrală de pensii) pentru clarificări. Așadar, din

cauza unor neglijențe funcționărești, ca să nu spunem birocratice, manifestate de lucrători de la D.P.M.O.S. Galați, femeia aceasta nu-și primește pensia de 9 luni. Actualmente Rada Mihai domiciliază în Iași (str. Eternității nr. 5, bl. 306, et. 1, ap. 2). Așteaptă legala pensie de urmaș pe ultimele 9 luni și în continuare.

■ **Primim de la Inspectoratul General al Miliției:** Din verificările efectuate s-a constatat că la data de 12 aprilie 1987 Cornelia Mogodan din Galați a fost lovită cu pumnul de către Dumitru Nazarcu, fapt în urma căruia a suferit o fractură de mandibulă ce a necesitat 45-50 de zile de îngrijiri medicale. Dumitru Nazarcu a săvîrșit infracțiunea de vătămare corporală, însă pentru punerea în mișcare a act'unii penale în cazul acestui gen de infracțiuni este necesară plingerea prealabilă a părții vătămate, împăcarea părților înlăturînd răspunderea penală.

Intrucît cea în cauză și-a menținut plingerea, s-a început urmărirea penală împotriva lui D.N., dosarul penal fiind înaintat la Procuratura locală Galați, cu propunerea de trimitere în judecată.

■ **Asociația de locatari din bl. Constructorilor nr. 24 A București (bloc 44, Sectorul 3),** ne face cunoscut că de la data mutării lui Virgil Dan — cu formă nelegală — în apartamentul nr. 112 situat la scara C a aceluiași bloc, acesta a spart geamurile, iar interiorul l-a adus într-un hal de nedescris. De asemenea, venind deseori sub influența alcoolului, provoacă repetate scandaluri pe scară și în bloc, amenințîndu-i cu cuțitul pe locatari și bîgînd spaima în copii.

Conducerea asociației — se spune în scrișoare — s-a adresat Întreprinderii de administrare a cantinelor și grupurilor sociale din București (str. Calomfirescu nr. 6), care este proprietarul acestui imobil, dar nu s-a deplasat nimeni la fața locului pentru a clarifica acest caz ieșit din comun.

■ **Constantin T. Vodă** este magazioner la Stația C.F.R. Craiova (cantonul C.F.R. Malu Mare, comuna Coșoveni, județul Dolj). El mai este tată a nu mai puțin de 6 (șase) copii. Într-o scrișoare recentă ne semnala unele neajunsuri ivite privind buna aprovizionare. În acest sens, Direcția comercială a județului Dolj ne răspunde: Avînd în vedere situația sa familială deosebită, cu 6 copii minori între 1 și 10 ani, am hotărît ca aprovizionarea cu piine să se facă din Craiova, scutîndu-l de distanța de 2 km pînă la magazinul comunal.

■ **În urmă cu 3-4 ani** un număr de 120 de locuitori ai satului Jdioara, județul Timiș, am semnat o cerere către D.J.P.Tc. Timiș, prin care solicitam instalarea fie și a unui singur telefon public în satul nostru. Cînd s-a terminat noua linie telefonică Gavodjia-Nădrag am crezut că, în sfîrșit, norocul ne-a suris. Dar n-a fost să fie așa, din rațiuni care ne scapă. Imaginați-vă că Jdioara este un sat cu 250 de familii, că în acest sat și în aceste familii se ivesc uneori probleme de o extremă urgență, cînd telefonul e necesar. În toate aceste condiții noi trebuie să ne deplasăm la 8 km distanță, la Gavodjia. Vă rugăm să ne sprijiniți pe lingă factorii de resort timișoreni pentru a ne instala măcar un telefon în sat, pentru a ne lega astfel... de restul lumii.

■ **La scrișoarea unui grup de părinți ai elevilor de la Liceul agroindustrial Puiesti (Vaslui),** prin care se arată că autobuzele de călători care trec prin satul Puiesti circula cu mari intruperi (uneori determinînd lipsa ori întîrzierea elevilor și cadrelor didactice de la orele de curs), ne răspunde Consiliul popular al județului Vaslui: Din cercetările efectuate a rezultat că cele sesizate sint reale. Împreună cu conducerea I.T.A. Vaslui s-a analizat mersul autobuzelor de călători pe toate traseele din județ și s-au stabilit măsuri pentru o mai bună aprovizionare cu motorină, repartizarea acesteia mai judicioasă pe activități și întărirea disciplinei în respectarea

Ecu

Despre identitatea unor străzi

Intr-un articol apărut în „Flacăra” din 17 iulie 1987 (nr. 29), cititorul Nicolae Andrei din Călărași critica cu bună dreptate „denumirile ortografice în spirit neștiințific” ale unor străzi ale Capitalei, „integrabile în sfera agramatismelor”.

Și fiindcă fu vorba despre străzi, vă rog să-mi îngăduiți și mie să folosesc momentul pentru a pune în discuție o problemă legată de toponimia străzilor Capitalei, de multe ori curioasă și uneori caraghioasă și să închei cu o propunere.

Raportat la zona geografică europeană în care se află, București este un oraș mare. Cu mult peste două milioane de locuitori, cu mii de străzi, un adevărat păienjenis în care fiecare trebuie să se descurce. Bașca provincialii și străinii.

Sigur că, dacă n-au fost numerotate, străzile au fost botezate. Cum? Se știe și o să mai vedem. Fie că de-a lungul vremilor, fantazia celor însărcinați cu această treabă a fost uimitor de săracă, fie că graba de a mintui treaba i-a minat de la spate, dar ne-au lăsat nouă și celor de după noi nume de străzi de neînțeles și nu de puține ori care stîrnesc un ris amar.

Am întrebat mai mulți oameni ce însemnează:

Gorodarva (stradă în sectorul 6), Hida (sect. 2), Ilovăi (sect. 6), Imper (sect. 2), Dolie (sect. 3), Neftiu (sect. 3), Rașoviță (sect. 3), Sagna (sect. 1), Stur (sect. 6), Ciușlea (sect. 6), Bacriu (sect. 6), Tortoman (sect. 5), Utiș (sect. 2)... și toți au ridicat din umeri.

Sint în Capitală 38 străzi cu nume de văi. În com. Popești Leordeni (ținînd de Capitală) există o stradă a Vulpii, în sect. 6 una a Vulpoiului și toți în sect. 6 una a unui vizitiu. Strada Octav Onicescu nu există în București.

Toate păsările, de la gîscă la struț și de la vrabie la dropie își au străzile lor.

Toate insectele, de la flutură la bondar și de la licurici la gândac își au străzile lor.

Toate bălăriile, de la troscol la lobodă și de la păpădie la papură își au străzile lor.

Toate animalele, de la panteză la dihor și de la cămilă la zebra își au străzile lor.

Sculele (grapă, lopată, meliță, greblă etc.), instrumentele muzicale (muzicuță, fluiet, mandolină, lăută, acordean etc.), peștii (știucă, delfin, oblete, crap, păstrăv etc.), meseriașii (surugi, lemnar, pielar, măcelar, spoitor (!) etc.) sint bogat reprezentate în toponimia străzilor Capitalei. Mai există străzile:

Potcoavei, Baniței, Glasului, Prăjinei, Toporului, Catrinței, Irimicului, Ghiocului, Telefonului, Daltei, Difuzorului, Pupi-trului, Priboiului, Spartachiadei, Lavei (după cîți vulcani sint în

graficului de mers. Ca urmare, deficientele au fost înlăturate.

■ **Un grup de oameni ai muncii de la Combinatul viticol din Odobesti (județul Vrancea)** ne face cunoscut că grădinița patronată de unitatea mai sus-amintită este pe cale de desființare. De ce? Din cauza unor diferenduri ivite între conducerea I.A.S. Odobesti și C.A.P. Odobesti. În ce sens? Imobilul unde se află plasată grădinița este proprietatea C.A.P., iar I.A.S.-ul plătește respectivele chirii lunare sau anuale. Nu se știe exact de unde și pînă unde s-a extins conflictul, cert este însă că însăși existența grădiniței este acum pusă în discuție, după 34 de ani de funcționare fără reproș. Dacă ar fi vorba o neînțelegere pasageră mai treacă-meargă. Dacă e vorba de schimbarea imobilului, propunem clădirea muzeu-

București, normal!), Vedrelor (nu se precizează de ce), Tirlei (de la milioanele de oi care pasc asfaltul străzilor, probabil), Zimbetului (ce bine-ar fi!), Digului (ca port la ocean, logic!), Producției (asta, da!), Circulației (pentru că numai pe această stradă se circula), Strigăturii (de la horele care se incing pe terasele blocurilor) etc. Apoi: Bampusului, Ciurului...

Există în sectorul 1 o stradă proiectată, o alta în sect. 5 Moș Adam, încă una în sect. 3 Moș Petre, alta în sect. 4 Moș Nicolae, apoi str. Margareta (sect. 2), Minodora (sect. 6), Mateias (sect. 5), iar în sect. 2 există strada Alexandru Ipsilanti dar și alta Ipsilanti Voievod.

De ce i-au eternizat pe fanariot, nu prea știu. Ce minuni au făcut Moș Petre, Moș Nicolae, Moș Adam, Margareta, Mateias sau Minodora tot nu prea știu. Cit îl privește pe vizitiu Stoica (sect. 6), tot nu prea știu.

Există la Paris strada Vercingetorix. La noi nu există nici bulevardul Burebista, nici piața Menemur, nici strada Glad, nici șoseaua Gelu. După cum nu există nici străzi care să poarte numele unor Grigore Antipa, Octav Onicescu, Gheorghe Brătianu, Alexander Fleming, Henri Coandă, Laplace, Michelangelo Buonaroti, Mozart, Ionel Perlea, Rembrandt, Eduard Caudela, Ion Manolescu, Elvira Popescu, George Calboreanu, Adam Mickiewicz, Miguel Cervantes de Saavedra, Jokai Mor, Anatol France, D'Annunzio, George Știrin, Averescu, Prezan, Dragalina, Berthelot. Și cîți or mai fi...

Poate că unele străzi ar fi trebuit botezate cu numele Memorandistilor, cele ale altor militanți de frunte ai marii Uniri de la 1918, ale unor mari români uciși în mod bestial în Ardealul ocupat de horthyști, ale unor patrioți din fruntea mișcărilor populare pentru libertate, ale unor ofițeri căzuți în fruntea ostașilor lor, făcîndu-și datoria față de țară și de popor. Pentru că soldații lor au botezat străzi încă de acum 40 de ani.

Luînd în discuție măcar propunerea mea, am face un act de dreptate și de cinstire memoriei unor oameni care s-au ridicat mult, enorm de mult deasupra semenilor lor și care merită întreaga noastră recunoștință.

Ni se spune de multe ori, „nu este cazul încă pentru o discuție în legătură cu această problemă” sau ceva în genul acesta.

Dacă și dvs. considerați că problema ridicată de mine nu poate, cel puțin pentru moment, să fie luată în discuție, vă rog să-mi răspundeți cumva că n-ați primit scrișoarea mea. Mă declar mulțumit și în faptul că ea a ajuns la redacția dvs.

MARIAN AVRAM

Om al muncii

Uzinele „23 August”

lui viticol, căruia i se poate găsi un alt spațiu ceva mai restrîns. Pînă una, alta, la Odobesti problema copiilor este privită prin ochelari cu dioptrii și e mare păcat! Cei mici merită „votul” nostru de incredere.

■ **La scrișoarea Mariei Vălăceanu din satul Banului, comuna Măgureni, județul Vaslui,** ne răspunde I.G.C.L. Cimpina (Prahova): La cercetarea făcută s-a constatat că la rețeaua de distribuție a apei potabile realizată prin contribuția bănească a cetățenilor, s-au bransat diverși cetățeni, fără aprobarea întreprinderii noastre și fără a respecta normele tehnice corespunzătoare. Aceste intervenții au produs deteriorări ale conductei, iar apa potabilă nu a putut să depășească prin presiunea scăzută zona de la Școala generală din localitate.

După depistarea spărăturiilor s-a trecut la remedierea lor, astfel încît la data de 15 octombrie a.c. s-a pus în funcțiune rețeaua de distribuție a apei de băut în satul Banului.

Pagini realizată de DORIN SALAJAN

Poșta redacției

Barbu Domnica — com. Cașvava (Suceava), **Ivanov Florica** — Sulina: Vă rugăm să reveniți cu o scrișoare care să cuprîndă toate datele problemei.

■ **Amărîncei Vasile** — București: Mulțumim pentru vorbele frumoase, deși nu sintem de acord cu toate părerile dv.

■ **Riscu Tudor** — Navodari: Trebuie să discutăm problema la consiliul popular al localității respective. ■ **Serban Ioan** — București: Adresați cererea conducerii colective a întreprinderii. ■ **Ștefan Vasile** — Cimpina: 1) Nu știm. Legea e aceeași. 2) Numai pentru luna în care a avut loc detesul. 3) Dacă lipsește din bloc o lună calendaristică întreagă și anunțată aceasta în scris anterior plecării. ■ **Muscaru Suzana** — com. Simihaiu de Cimpie (Bistrița-Năsăud): Trebuie ori să indeplinești norma în C.A.P., ori să cereți în scris adunării generale acordarea lotului ajutat, dovedind incapacitatea de muncă cu acte medicale. ■ **Brețiu Florin** — Pitești: Pentru a solicita și apă drepturile pentru familia dv. trebuie, în primul rînd, să vă vedeți de muncă, fără abateri și fără absențe.

■ **Nagy Iren** — Singiorgiu de Mureș: Nu mai este posibilă exercitarea recursului extraordinar împotriva sentinței rămăși definitive prin decizia nr. 886/30 octombrie 1985 a Tribunalului județean Mureș, pentru că a expirat termenul de un an înăuntru căruia putea fi promovată această cale extraordinară de atac de către procurorul general. ■ **Sandu Dumitru** — Galați, **Manu Matei** — com. Nicorești (Galați): Adresați-vă Oficiului farmaceutic Galați, str. Piersicului nr. 5, cu prescripția medicală pentru a vi se elibera medicamentele solicitate. ■ **Bundea Maria** — satul Măru, com. Logrești (Gorj): Problema dv. va fi analizată în adunarea generală, conform Statutului C.A.P. ■ **Sciotnic Antohe Feodor** — Tulcea: 1) Începînd cu luna septembrie s-a întocmit graficul de esalonare a zilelor libere. 2) Este în interesul dv. să absolviți cursul de policalificare, aprobat pentru secția unde lucrați. 3) Se vor preciza sarcinile specifice ale electricienilor de întreținere și reparații din cadrul cooperativei „Prestarea”.

■ **Diaconu Iulia** — Constanta: Vi se va întocmi contract de închiriere după obținerea mutației în municipiu. ■ **Staicu Camelia** — Tg. Jiu: Nu putem să vă răspundem cum ne cereți, pentru simplul motiv că nu ne pricepem. Consultați un chirurg. ■ **Negrici Elena** — Tg. Jiu: Problema locuinței vi se va rezolva în cursul acestui trimestru. ■ **Radu N. Dorina** — Brașov: În conformitate cu prevederile art. 5 din Decretul 63/1976, urmează ca întreprinderea unde lucrați să vă propună pentru stabilirea domiciliului după ce se va primi numărul de locuri în acest scop prin decret prezidențial.

■ **Popescu Gheorghe** — com. Bărbătești (Vilcea): În picul pe care l-ați expediat recomandam am găsit numai o coală albă. ■ **Popescu Nicolae** — București: Tatăl dv. trebuie să ceară recuperarea pagubei pe cale civilă de la moștenitorii făptuitorului decedat. ■ **Corcoș Grigore** — București: De data aceasta vi s-a întocmit și expediat o adeverință pentru 1950-53, o copie a cererii a fost înaintată Regionalei C.F. Cluj de la care urmează să primiți răspuns.

REGHINA VĂRVICI

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 11-14.

- Reinnoit legămînt pentru înlăptuirea neabătută a politicii partidului pusă în slujba înfloririi patriei și fericirii întregii națiuni.
- Fierbinte manifestare a unității în jurul partidului, al secretarului său general, temei durabil pentru întărirea continuă a democrației noastre socialiste.
- Elocventă reafirmare a atașamentului statornic al poporului român la efortul popoarelor de a-și asigura dreptul la existență liberă, demnă, pe o planetă a păcii.

Un cuprinzător tablou al împlinirilor noastre de azi și de mâine, un vibrant manifest revoluționar pentru unirea și impulsionearea tuturor energiilor creatoare spre făurirea viitorului de aur al României:

APELUL Frontului Democrației și Unității Socialiste

Tovarăși și tovarăse! Oameni ai muncii de pe întreg cuprinsul patriei! Cetățeni ai Republicii Socialiste România!

La 15 noiembrie vor avea loc alegerile generale de deputați în consiliile populare municipale, ale sectoarelor municipiului București, orășenești și comunale — organe locale ale puterii de stat, ale autoconducerii și autogospodăririi teritoriale.

Eveniment politic important în viața patriei noastre, expresie a perfecționării democrației noastre muncitorești revoluționare, care asigură participarea nemijlocită a tuturor cetățenilor la elaborarea și înlăptuirea politicii interne și externe a țării, la conducerea societății, alegerile constituie un minunat prilej de reafirmare a unității de nezdruclinat a întregului nostru popor în jurul partidului, al strălucitului conducător al destinelor

patriei, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

Alegerile de deputați de la 15 noiembrie au loc cu puțin timp înainte de CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PARTIDULUI ȘI DE SĂRBĂTORIREA A 40 DE ANI DE LA PROCLAMAREA REPUBLICII — momente de o deosebită însemnătate în viața partidului și a poporului nostru, deplin angajat în îndeplinirea mărețelor obiective stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului, a îndemnurilor și orientărilor tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, președintele Frontului Democrației și Unității Socialiste.

Dind votul celor mai buni oameni ai muncii care, prin întreaga lor activitate, se afirmă ca făuritori de nădejde ai orinduirii noi, socialiste, în patria noastră, ca buni gospodari ai treburilor obștești care merită încrederea de a fi aleși în organele locale ale puterii de stat și prezintă garanția că vor acționa cu răspundere pentru îndeplinirea sarcinilor mari ce revin consiliilor populare, cetățenii României socialiste vor vota, în fapt, pentru consolidarea și dezvoltarea minunatelor cuceriri revoluționare dobândite de poporul nostru sub conducerea partidului, pentru mărețele realizări de azi și de mâine ale patriei, pentru viitorul fericit al întregii națiuni.

Frontul Democrației și Unității Socialiste cheamă pe cetățenii patriei să-și dea votul candidaților săi, manifestînd și prin aceasta hotărîrea lor fermă de a acționa strîns uniți în jurul partidului, al tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU — erou între eroii patriei, luminos exemplu de dăruire revoluționară în slujba celor mai înalte aspirații ale poporului român — pentru înlăptuirea mărețelor obiective stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului, pentru dezvoltarea dinamică și intensivă a economiei naționale, pentru creșterea continuă a calității vieții întregului popor, pentru afirmarea și mai vișuroasă a României socialiste ca țară liberă, suverană și independentă

→ în paginile 12—13

Apelul Frontului Democrat

Oameni ai muncii de la orașe și sate!

Anii ce au trecut de la Congresul al XIII-lea al partidului au fost marcați prin noi și importante împliniri în toate domeniile vieții economico-sociale, în dezvoltarea patriei pe drumul progresului și civilizației socialiste. Sint împliniri care fac parte integrantă din mărețele realizări dobândite de poporul nostru în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, perioadă de profund transformări revoluționare în societatea noastră, indisolubil legate de activitatea prodigioasă, desfășurată cu clarviziune și profund spirit creator, cu pasiune revoluționară și fierbinte patriotism de conducătorul partidului și statului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

IN PERIOADA CARE A TRECUT DE LA ALEGERILE PRECEDENTE A FOST CONTINUATA POLITICA DE DEZVOLTARE INDUSTRIALA A TARII, punindu-se un accent deosebit pe laturile intensive, calitative ale dezvoltării acestei ramuri de bază a economiei naționale. S-a intensificat procesul de înnoire și modernizare a producției, au fost puse în funcțiune noi capacități, a crescut gradul de valorificare a resurselor materiale și umane ale țării. În primii doi ani ai actualului cincinal au fost obținute creșteri însemnate la producția industrială, care este, în acest an, de peste 115 ori mai mare decât în 1945. Industria participă astăzi cu peste 60 la sută la formarea venitului național, asigură 90 la sută din necesarul intern de echipamente, mașini și instalații, contribuind totodată cu circa 90 la sută la exporturile țării. Practic, România dispune în prezent de o industrie modernă, competitivă, capabilă să rezolve cele mai complexe probleme de ordin tehnic pentru toate sectoarele vieții economice și sociale.

IMPORTANTE REALIZĂRI AU FOST OBTINUTE ȘI ÎN AGRICULTURA TARII — a doua ramură de bază a economiei naționale, care, în anii construcției socialiste, a crescut pe ansamblu de aproape șase ori. Puternică înzestrare tehnico-materială — extinderea mecanizării și chimizării, înfăptuirea unui vast program de irigații și îmbunătățiri funciare — folosirea pe scară tot mai largă în agricultură a realizărilor științifice au făcut posibilă obținerea în 1986 a celei mai mari recolte de cereale din istoria țării — peste 30 milioane tone, față de 12,6 milioane tone în 1965. Și anul acesta, deși condițiile climatice nu au fost prea favorabile, om obținut, la cereale, producții bune. De asemenea, a crescut producția la plante tehnice, în legumicultură, pomicultură, precum și în zootehnie.

PE BAZA PUTERNICEI DEZVOLTĂRI A INDUSTRIEI, AGRICULTURII ȘI A CELORLALTE RAMURI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE, A SPORIRII EFICIENȚEI ECONOMICE, A CREȘCUT SUBSTANȚIAL VENITUL NAȚIONAL, astfel că în acest an este de peste 33 de ori mai mare decât în 1945. Aceasta a asigurat dezvoltarea și modernizarea continuă a forțelor de producție, creșterea potențialului productiv al economiei naționale și ridicarea continuă a bunăstării întregului popor.

IN ANII CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE, ȘI ÎN DEOSEBI DUPĂ CONGRESUL AL IX-LEA AL PARTIDULUI, S-A REALIZAT CU CONSECVENȚĂ UN AMPLU PROGRAM DE INVESTIȚII — ROD AL POLITICII ȘTIINȚIFICE A PARTIDULUI DE ALOCARE A UNEI PĂRȚI IMPORTANTE DIN VENITUL NAȚIONAL PENTRU FONDUL DE DEZVOLTARE. S-au edificat noi obiective industriale și au fost modernizate întreprinderile existente, a continuat realizarea intensă a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, s-au construit noi unități agrozootehnice, ceea ce contribuie la îmbunătățirea în continuare a repartiției forțelor de producție pe teritoriu, la dezvoltarea armonioasă a tuturor județelor patriei. Volumul fondurilor fixe existente în prezent însumează peste 3 000 miliarde lei, fiind de 20 ori mai mare decât în anul 1945.

Dezvoltarea economică a țării, creșterea venitului național au creat o bază trainică pentru ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE MUNCĂ ȘI DE TRAI ALE ÎNTREGULUI POPOR, pentru realizarea unei noi calități a vieții. Retribuția lunară medie nominală netă a personalului muncitor a sporit de la 2.239 în 1980, la 3.018 lei la sfârșitul anului 1986; de asemenea, au sporit veniturile nominale ale țărănimii obținute din munca în cooperativele agricole de producție și din gospodăriile personale. Populația a beneficiat de însemnate fonduri destinate finanțării acțiunilor social-culturale, sub formă de pensii, alocații și ajutoare pentru copii, burse pentru elevi și studenți, sume pentru dezvoltarea învățământului, culturii, ocrotirii sănătății. În anul 1986, aceste fonduri au reprezentat 116 miliarde lei, revenind 5.080 lei pe locu-

tor. Prin măsurile privind majorarea alocației pentru copii, a ajutoarelor ce se acordă mamelor cu mulți copii și a indemnizației de naștere, populația a beneficiat anul trecut de un spor de venituri de 6,7 miliarde lei față de 1985. Au continuat să se dezvolte în ritm susținut construcțiile de locuințe și social-edilitare, să se înfăptuiască sistematizarea localităților țării. În prezent, peste 82 la sută din populația României locuiește în case noi. Nu există oraș sau localitate în care să nu se realizeze importante lucrări în acest domeniu, destinate îmbunătățirii condițiilor de viață ale tuturor cetățenilor.

Toate aceste realizări demonstrează, cu puterea faptelor, că scopul suprem al politicii partidului de edificare socialistă și comunistă a patriei îl constituie ridicarea continuă a bunăstării oamenilor muncii, că tot ce se realizează în România este consacrat omului, creșterii nivelului general de civilizație al întregului popor.

În tabloul marilor împliniri socialiste, un rol deosebit — care se va accentua și mai mult în procesul de înfăptuire a complexelor sarcini economico-sociale — revine realizărilor ȘTIINȚEI, ÎNVĂȚĂMINTULUI, CULTURII, CARE AU CUNOSCUT O AMPLĂ DEZVOLTARE. Sub conducerea nemijlocită, de înaltă competență, a tovarășei academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, militant de frunte al partidului și statului, proeminentă personalitate a vieții științifice mondiale, cercetarea științifică a adus o contribuție remarcabilă la afirmarea noii revoluții tehnico-științifice, a noii revoluții agrare, la înfăptuirea programelor de dezvoltare economico-socială a țării. Integrându-se cu cercetarea și producția, învățământul a obținut însemnate rezultate pe tărîmul pregătirii tinerei generații pentru muncă și viață, în formarea de cadre teinice pregătite, stăpîne pe știința, tehnologia și cultura contemporană. O puternică înflorire au cunoscut literatura, arta și cultura, contribuind la educarea patriotică, revoluționară a celor ce muncesc, la dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor.

În ultimii 20 de ani, partidul nostru a adoptat noi măsuri de DEZVOLTARE ȘI PERFECȚIONARE A DEMOCRAȚIEI MUNCITOREȘTI-REVOLUȚIONARE, care reprezintă un minunat cadru de afirmare a tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate, în viața politică, economică și socială a localităților, a întregii țări. Astăzi, în România există și funcționează de aproape două decenii un sistem larg democratic, unic în felul său, care asigură participarea directă a oamenilor muncii la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, edificarea societății socialiste cu poporul, pentru popor.

În perioada care a trecut de la alegerile precedente, PARTIDUL ȘI STATUL NOSTRU AU DESFĂȘURAT O INTENSĂ ACTIVITATE INTERNAȚIONALĂ, care a întrunit și întrunește aprecierea unanimă a popoarelor lumii. România întreține astăzi relații politice și economice cu 155 de țări.

Acțiunile de pace și colaborare ale țării noastre, strălucitele inițiative ale președintelui NICOLAE CEAUȘESCU privind înfăptuirea dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, asigurarea păcii și securității pentru toate popoarele, așezarea relațiilor dintre state pe baza principiilor deplin egalității în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, măsurile propuse de România pentru lichidarea subdezvoltării, pentru edificarea unei noi ordini economice internaționale corespund într-un tot intereselor vitale ale poporului nostru și totodată reprezintă o contribuție de seamă la soluționarea marilor probleme ce confruntă omenirea, la făurirea unei lumi mai drepte și mai bune pe planeta noastră. Strălucita dovadă a voinței nestrămutate de pace și dezarmare a României socialiste și-a găsit expresie concludentă în referendumul național din noiembrie anul trecut, cînd poporul român s-a pronunțat în unanimitate pentru reducerea unilaterală, cu 5 la sută, a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare.

Țara noastră se prezintă la alegerile de deputați din 15 noiembrie cu un bogat și insuflețitor bilanț. În întreaga activitate economică, politică, socială și culturală, care a dus la obținerea acestor împliniri, un rol de seamă l-au avut ORGANELOR LOCALE ALE PUTERII DE STAT, CONSILIILE POPULARE MUNICIPALE, ORĂȘENEȘTI ȘI COMUNALE, ale căror răspunderi și atribuții au crescut considerabil în organizarea și conducerea economiei, în valorificarea resurselor locale, în buna gospodărire și înfrumusețare a localităților, în asigurarea autoconducerii, autofinanțării și autoaprovizionării teritoriale.

Realizările dobândite în acești ani demonstrează cu putere superioritatea orînduirii noastre socialiste, sint rezultatul eforturilor eroice ale clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, ale tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate,

care, sub conducerea clarvăzătoare a partidului, acționează cu abnegație și elan revoluționar pentru înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român.

Cetățeni și cetățene!

Programul cu care Frontul Democrației și Unității Socialiste se prezintă în fața alegătorilor, platforma politică a candidaților săi, au drept scop înfăptuirea mărețelor obiective ale Programului Partidului Comunist Român de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a patriei spre comunism, înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XIII-lea, materializate în sarcinile actualului plan cincinal care asigură mersul neabătut al României pe calea dezvoltării și modernizării forței sale economice, creșterea avuției naționale și a bunăstării întregului popor, trecerea României socialiste în rîndul țărilor cu nivel mediu de dezvoltare.

Cu cea mai mare fermitate se va acționa în continuare pentru dezvoltarea multilaterală a patriei, punindu-se un accent deosebit pe laturile intensive ale creșterii economice, pe ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a întregii activități economico-sociale, pe dezvoltarea proprietății socialiste, pe sporirea susținută a avuției întregii societăți, a venitului național — baza trainică a creșterii bunăstării materiale și spirituale a întregului popor.

Marile obiective ale actualului plan cincinal impun o puternică mobilizare a forțelor și energiilor creatoare ale tuturor celor ce muncesc de la orașe și sate, ale întregului popor. Înalte exigențe calitative pe care le ridică procesul de dezvoltare dinamică și intensă a tuturor ramurilor economiei naționale, de înflorire continuă a patriei socialiste, cer din partea fiecărui om al muncii o înaltă conștiință patriotică, revoluționară, spirit de abnegație și dăruire. Mersul ferm înainte al țării noastre pe calea dezvoltării forței sale economice, sporirea avuției naționale și creșterea nivelului de trai al tuturor celor ce muncesc depind de modul exemplar în care fiecare își face datoria la locul de muncă, de spiritul de răspundere, de hotărîrea cu care înfăptuiește politica partidului. Aceasta este calea sigură prin care putem asigura ridicarea patriei noastre pe noi trepte de progres și civilizație, făurirea unei vieți mereu mai bune pentru întregul popor.

Acționînd pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului, Frontul Democrației și Unității Socialiste va acționa cu fermitate pentru înfăptuirea programului de dezvoltare și modernizare a tuturor ramurilor industriale, pentru lărgirea bazei energetice și de materii prime, pentru aplicarea largă a cuceririlor revoluției tehnico-științifice, pentru creșterea puternică a productivității muncii și ridicarea continuă a nivelului tehnic și calitativ al produselor, pentru reducerea substanțială a consumurilor materiale și energetice, a cheltuielilor materiale, pentru așezarea întregii activități a întreprinderilor pe baza unei înalte eficiențe și rentabilități. În actualul cincinal, producția marfă industrială a țării va crește într-un ritm mediu anual de 7,5—8,3 la sută, dezvoltîndu-se cu prioritate ramurile de înaltă tehnicitate, care valorifică superior materiile prime, resursele energetice și munca socială și asigură promovarea largă a progresului tehnic, o competitivitate ridicată a produselor românești pe piețele externe.

În deplin consens cu orientările stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului, Frontul Democrației și Unității Socialiste va acționa cu energie pentru înfăptuirea obiectivelor noii revoluții agrare, dezvoltarea unei agriculturi moderne, intensive, de înalt randament, pentru realizarea unor producții agricole sigure și stabile, astfel ca tot mai multe unități agricole și județe, să fie în măsură să dobîndească înaltul titlu de „Erou al Noii Revoluții Agrare”. Producția agricolă medie anuală va fi în actualul cincinal cu 34,8—38,3 la sută mai mare față de cincinalul precedent, asigurînd în condiții corespunzătoare aprovizionarea populației, nevoile de materii prime ale industriei și alte necesități ale economiei naționale. De asemenea, vor cunoaște

ției și Unității Socialiste

o dezvoltare dinamică toate celelalte ramuri ale economiei naționale.

Unul din obiectivele majore ale Frontului Democrației și Unității Socialiste va fi îndeplinirea programului de investiții al actualului cincinal, orientat cu precădere spre lărgirea bazei energetice și de materii prime, dezvoltarea intensivă, modernizarea și ridicarea nivelului tehnic al industriei, realizarea lucrărilor de irigații și îmbunătățiri funciare. Îndeplinirea programului de investiții va asigura dezvoltarea și modernizarea bazei tehnico-materiale a societății, repartizarea armonioasă, în continuare, a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, întărirea în continuare a proprietății socialiste, folosirea tot mai rațională a forței de muncă a poporului nostru.

Frontul Democrației și Unității Socialiste va continua să acționeze în viitoarea legislatură pentru aplicarea cu fermitate a noului mecanism economico-financiar, a principiilor autoconducerii și autogestunii în toate unitățile economico-sociale. Se va asigura astfel participarea activă și responsabilă a tuturor oamenilor muncii — în calitatea lor de proprietari, producători și beneficiari — la conducerea unităților economice, la adoptarea deciziilor privind bunul mers al acestora, la controlul îndeplinirii sarcinilor, la activitatea pentru îndeplinirea neabătută a prevederilor planului de stat, a măsurilor prevăzute în programul de organizare și modernizare a producției în vederea creșterii mai accentuate a productivității muncii și a venitului național.

EDIFICAREA UNEI SOCIETĂȚI ÎN CENTRUL CĂREIA SE AFLĂ OMUL, BUNĂSTAREA SA MATERIALĂ ȘI SPIRITUALĂ CONSTITUIE ȚELUL SUPREM AL POLITICII ȘI ACTIVITĂȚII PARTIDULUI ȘI STATULUI NOSTRU. În actualul cincinal, vor spori retribuția reală a personalului muncitor și veniturile reale ale țărănimii, în strinsă legătură cu rezultatele obținute în creșterea producției și a productivității muncii, în sporirea eficienței economice și a venitului național, în dezvoltarea generală a societății. Vor crește volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul, prin comerțul socialist, precum și prestările de servicii pentru populație.

O elocventă mărturie a preocupării constante a partidului și statului pentru îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor muncii o reprezintă construcțiile de locuințe. În actualul cincinal se vor mai adăuga fondului locativ al țării încă 750 000 locuințe noi, din care 100 000 vor fi construite în comune și sate. Vor mai fi construite, de asemenea, numeroase edificii social-edilitare; vor fi alocate importante fonduri pentru satisfacerea nevoilor social-culturale ale populației.

Știința, învățământul și cultura — factori importanți ai edificării noii societăți — vor cunoaște o continuă înflorire. Va spori tot mai mult rolul științei în dezvoltarea bazei energetice și de materii prime a țării, în realizarea programelor de modernizare a producției, de creștere a productivității muncii, de ridicare a nivelului tehnic și calitativ al produselor și de valorificare superioară a resurselor materiale și energetice, în folosirea mai bună a fondului funciar, în producerea de noi soiuri și hibrizi de plante agricole, ameliorarea și crearea de noi rase de animale.

Școala românească își va întări și mai mult legăturile cu producția și cercetarea, asigurând buna pregătire a tineretului pentru muncă și viață, formarea de cadre de muncitori și specialiști cu un larg orizont de cunoștințe tehnico-științifice și de cultură generală. Tezaurul spiritual al țării se va îmbogăți cu noi opere valoroase inspirate din munca eroică a poporului pentru edificarea socialistă a României.

Se va acționa în continuare pentru înflorirea tuturor județelor și localităților patriei, acordând o atenție deosebită valorificării superioare a resurselor materiale și umane locale, dezvoltării industriei mici și a serviciilor, aplicării ferme a măsurilor de autoaprovizionare și autofinanțare — ca bază materială a autoconducerii în profil teritorial. Va continua îndeplinirea prevederilor Programului național de sistematizare a teritoriului și localităților urbane și rurale, în scopul creării unei rețele moderne de localități. În acest sens se va acționa cu răspundere, pentru utilizarea cât mai eficientă a terenurilor, restrângerea la strictul necesar a perimetrului constructibil, pentru dezvoltarea orașelor și comunelor ca unități administrativ-teritoriale de bază și centre economice și social-culturale puternice, capabile să asigure condiții de muncă și de viață tot mai bune pentru toți cetățenii patriei.

DEMOCRAȚIA NOASTRĂ SOCIALISTĂ SE VA DEZVOLTA CONTINUU, PRIN PARTICIPAREA ACTIVĂ ȘI RESPONSABILĂ A TUTUROR OAMENILOR MUNCII, FĂRĂ DEOSEBIRE DE NAȚIONALITATE, LA ELABORAREA HOTĂRIRILOR ȘI ÎNFĂPTUIREA OBIECTIVELOR ECONO-

MICO-SOCIALE, LA CONDUCEREA TUTUROR SECTOARELOR VIETII ECONOMICE ȘI SOCIALE, A ÎNTREGII SOCIETĂȚII. Se vor crea toate condițiile pentru stimularea puternică și mai bună punere în valoare a inițiativelor creatoare și a propunerilor valoroase ale cetățenilor, pentru afirmarea multilaterală a personalității umane.

FRONTUL DEMOCRAȚIEI ȘI UNITĂȚII SOCIALISTE VA MILITA ÎN CONTINUARE PENTRU ÎNFĂPTUIREA CONSECVENTĂ A POLITICII EXTERNE A PARTIDULUI ȘI STATULUI. România va promova și în viitor o politică de colaborare și prietenie cu toate țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare și nealiniate, cu toate forțele progresiste, antiimperialiste, cu toate statele lumii, fără deosebire de orinduire socială, pe baza respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, renunțării la forță și la amenințarea cu forța, a dreptului fiecărui popor la dezvoltare liberă, independentă, fără nici un amestec din afară.

Țara noastră va acționa în mod consecvent pentru îndeplinirea dezarmării, în primul rând a dezarmării nucleare, pentru încheierea încă în acest an, a acordului sovieto-american privind eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune și a celor operativ-tactice din Europa și Asia, pentru înlăturarea spectrului unui război catastrofal care ar putea distruge omenirea, însăși viața pe planeta noastră, pentru stingerea focarelor de tensiune și război și soluționarea tuturor problemelor și conflictelor dintre state exclusiv pe cale pașnică, prin tratative.

România va continua să militeze pentru măsuri practice în vederea lichidării subdezvoltării, pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale, care să sprijine eforturile de progres ale tuturor statelor, în primul rând ale țărilor în curs de dezvoltare.

Cetățeni și cetățene!

Îndeplinirea acestui program al Frontului Democrației și Unității Socialiste va asigura continuarea cu fermitate a procesului de transformare revoluționară a societății românești, accelerarea dezvoltării intensive, calitative a economiei naționale și creșterea bunăstării oamenilor muncii, va duce la transformarea patriei noastre, libere, independente și suverane, pînă la sfîrșitul acestui deceniu, într-o țară socialistă mediu dezvoltată, ocupînd un loc demn în rîndul națiunilor lumii.

**Muncitori, tehnicieni,
ingineri, specialiști din industrie!**

Frontul Democrației și Unității Socialiste vă adresează chemarea de a întâmpina alegerile de la 15 noiembrie, acționînd cu abnegație și spirit revoluționar pentru îndeplinirea integrală, la toți indicatorii a planului pe 1987, pentru pregătirea temeinică a producției anului viitor, pentru îndeplinirea exemplară a tuturor obiectivelor cincinalului 1986—1990.

Faceți totul pentru îndeplinirea integrală, la toate sortimentele, a planului la producția fizică, în strînsă concordanță cu prevederile contractelor economice, cu cerințele reale ale economiei naționale! Nu precupețiți nici un efort pentru a asigura țării cantități sporite de energie electrică, de cărbune, petrol, mineuri și alte materii prime! Acționați cu toată fermitatea pentru realizarea planului de export, care constituie o cerință obiectivă pentru asigurarea mijloacelor necesare desfășurării în bune condiții a activității economice! Acționați în fiecare întreprindere pentru ridicarea continuă a nivelului tehnic și calitativ al produselor, a competitivității și prestigiului lor pe piețele externe, faceți să crească și mai puternic productivitatea muncii, asigurați re-

ducerea substanțială a consumurilor și a cheltuielilor materiale, valorificarea superioară a resurselor materiale și energetice! Contribuiți cu întreaga voastră capacitate creatoare la îndeplinirea programelor de perfecționare și modernizare a producției! Acționați stăruitor pentru realizarea la termen și la un înalt nivel calitativ a tuturor obiectivelor de investiții, pentru atingerea neîntirziată a parametrilor proiectați la noile capacități de producție! Preocupați-vă susținut de ridicarea continuă a nivelului de pregătire tehnico-profesională, improspătați-vă permanent cunoștințele în raport cu tehnica nouă, cu exigențele producției moderne! Ca proprietari, producători și beneficiari, asigurați prin aplicarea riguroasă a principiilor autoconducerii, autogestunii și autofinanțării, ale mecanismului economic, buna gospodărire a resurselor materiale și financiare încredințate de societate fiecărui colectiv spre administrare, sporirea susținută a eficienței economice, dezvoltarea continuă a proprietății socialiste — temelia sigură a creșterii neconținute a venitului național, a progresului economico-social al patriei!

**Țărani, muncitori, tehnicieni
și ingineri din agricultură!**

Frontul Democrației și Unității Socialiste vă adresează chemarea de a face totul pentru îndeplinirea programului de dezvoltare intensivă și modernizare a agriculturii în actualul cincinal, pentru realizarea unor producții vegetale și animale cât mai înalte.

Muncați cu dăruire și răspundere pentru îndeplinirea programelor de dezvoltare a tuturor sectoarelor agricole, pentru realizarea și depășirea prevederilor planului de stat în agricultură, pentru îndeplinirea obiectivelor noii revoluții agrare! Sporiți an de an producțiile de cereale, plante tehnice, legume și fructe, perfecționați activitatea în sectorul zootehnic, asigurați executarea în cele mai bune condiții a lucrărilor de irigații și îmbunătățiri funciare! Folosiți cu randament maxim baza tehnico-materială de care dispune agricultura noastră, gospodăriți cu cea mai mare grijă fiecare palmă de pămînt — această neprețuită avuție a întregului popor! Ridicați-vă neconținut nivelul cunoștințelor agrozootehnice pentru a aplica cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii agricole! Acționați pentru livrarea tuturor cantităților de produse vegetale și animale prevăzute la fondul de stat, condiție hotărîtoare pentru asigurarea unei bune aprovizionări a populației! Cu spirit de răspundere acționați încă de pe acum pentru buna pregătire a campaniei agricole de primăvară!

Oameni de știință, cercetători!

Frontul Democrației și Unității Socialiste vă adresează chemarea de a munci cu abnegație și spirit revoluționar pentru îndeplinirea prevederilor Programului de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic în actualul cincinal!

Faceți totul pentru îndeplinirea noii revoluții tehnico-științifice, sporindu-vă aportul la soluționarea problemelor de bază ale dezvoltării economiei naționale! Acționați cu răspundere pentru a vă aduce întreaga contribuție la dezvoltarea bazei energetice și de materii prime a țării, la ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor, la îmbunătățirea struc-

turii și innoirea permanentă a producției, la creșterea mai accentuată a productivității muncii, la valorificarea superioară a tuturor resurselor materiale și energetice ale țării! Colaborați strins cu unitățile industriale pentru înfăptuirea riguroasă a programelor de perfecționare a organizării și modernizare a producției! Acționați cu perseverență pentru promovarea largă a progresului tehnico-științific în agricultură, în vederea obținerii unor producții agricole, vegetale și animale, ridicate și stabile!

Învățători, profesori, oameni ai muncii din învățământ!

Frontul Democrației și Unității Socialiste vă adresează chemarea de a acționa cu pasiune pentru a vă îndeplini cu succes nobila misiune incredințată de societate de a forma și a da țării cadre cu o înaltă pregătire tehnico-profesională, cu un larg orizont de cultură, viitori cetățeni și constructori ai socialismului și comunismului.

Valorificați din plin minunatele condiții materiale și organizatorice asigurate învățământului de toate gradele pentru a perfecționa continuu procesul de instruire și educare a tinerelor generații ale patriei! Faceți totul pentru a-i înarma pe elevi și studenți cu cele mai noi și moderne cunoștințe tehnice și profesionale, cu înalte convingeri patriotice, educându-i în spiritul răspunderii față de muncă și viață, față de interesele generale ale poporului, față de viitorul patriei noastre socialiste!

Oameni de cultură și artă!

Frontul Democrației și Unității Socialiste vă adresează chemarea de a dezvolta și mai puternic creația literar-artistică, de a reflecta mai pregnant în operele voastre mărețele împliniri ale luminoasei epoci în care trăiește și muncește astăzi poporul nostru, de a vă spori contribuția la formarea omului nou, constructor conștient al prezentului și viitorului patriei.

Realizați opere de artă și cultură inspirate din lupta și munca eroică a poporului pentru edificarea noii orânduiri sociale, pătrunse de idealurile socialismului și comunismului, de profundul umanism al societății noastre, capabile să sădească în conștiințe înaltele virtuți revoluționare, dragostea nețărmurită față de patrie, față de partid!

Femei!

Frontul Democrației și Unității Socialiste vă adresează chemarea de a acționa cu pasiunea, hărnicia și spiritul gospodăresc care vă caracterizează pentru realizarea sarcinilor ce vă revin în domeniul producției materiale, al vieții sociale și spirituale. Educați copiii în spiritul dragostei față de muncă, al devotamentului față de patrie, față de partid!

Participați cu aceeași abnegație, cu aceeași pricepere, pe care le-ați dovedit întotdeauna, la conducerea întregii societăți, la gospodărirea judicioasă și rezolvarea problemelor din fiecare localitate, din fiecare unitate economico-socială, de la fiecare loc de muncă! În activitatea pe care o desfășurați în toate sectoarele, puneți tot mai mult în valoare priceperea, energia, inițiativa, respectul pentru ordine și dragostea de frumos ce vă sînt proprii, sporindu-vă contribuția la progresul fiecărei localități, al țării întregi!

Tineri și tinere!

Frontul Democrației și Unității Socialiste vă adresează chemarea de a participa activ, cu întreaga energie și entuziasmul vostru tineresc, la eforturile întregului popor pentru dezvoltarea socialistă a patriei.

Fiți mereu prezenți, prin munca voastră avîntată, acolo unde patria are mai multă nevoie de voi! Folosiți din plin minunatele condiții de pregătire, muncă și viață pe care societatea noastră vi le-a creat, însușiți-vă și aplicați cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, concepția revoluționară, materialist-dialectică despre lume și viață a partidului!

Duceți mai departe, prin munca voastră fără preget, făclia progresului, a socialismului și comunismului în România!

Militari, fii ai patriei aflați sub drapel!

Frontul Democrației și Unității Socialiste vă cheamă pe voi, demni continuatori ai înaltelor virtuți ostășești pe care poporul nostru le-a plămădit de-a lungul eroicei sale existențe, în luptele pentru apărarea independenței țării, să acționați cu abnegație și patos revoluționar pentru îndeplinirea neabătută a sarcinilor ce revin ostirilor din documentele Congresului al XIII-lea al P.C.R., din Direcția comandantului suprem al forțelor armate, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU!

Fiți gata oricînd să serviți patria cu toată ființa voastră, să vă îndepliniți în orice împrejurare nobila misiune de a apăra mărețele cuceriri revoluționare, munca pașnică a poporului, independența, suveranitatea și integritatea României socialiste!

Oameni ai muncii de la orașe și sate, constructori ai României socialiste!

Frontul Democrației și Unității Socialiste vă adresează vorbă, tuturor fiilor și fiicelor patriei, fără deosebire de naționalitate, vibranta chemare de a vă uni energiile și voințele în uriașa și clo-

cotitoarea activitate de înfăptuire a istoricelor hotărîri adoptate de Congresul al XIII-lea al partidului, de împlinire a înaltelor aspirații comune de progres, bunăstare și fericire.

De munca unită a întregului popor, a tuturor fiilor patriei depind înflorirea necontenită, multilaterală a țării, creșterea bunăstării tuturor cetățenilor României socialiste! Realizarea exemplară a programelor de dezvoltare economică și socială a țării constituie o îndatorire de înaltă răspundere a fiecărui om al muncii, a fiecărui colectiv! Aceasta este singura cale de sporire continuă a avuției naționale, de ridicare a nivelului de trai, material și spiritual al tuturor membrilor societății!

În întimpinarea alegerilor de la 15 noiembrie, să cinstim prin noi fapte de muncă, prin noi și mărețe înfăptuiri în toate domeniile construcției socialiste, apropiatele evenimente de mare însemnătate în viața partidului și poporului nostru – Conferința Națională a Partidului Comunist Român și aniversarea a 40 de ani de la proclamarea republicii!

Întreaga activitate, toate acțiunile de pregătire a alegerilor de deputați în consiliile populare municipale, orășenești și comunale să se desfășoare în strînsă legătură cu realizarea în cele mai bune condiții a planurilor și programelor de dezvoltare în fiecare unitate economică, în fiecare județ și ramură de activitate! Aceasta constituie o datorie de cea mai înaltă răspundere a tuturor oamenilor muncii, a tuturor cetățenilor de la orașe și sate.

Cetățeni și cetățene!

Votînd candidații Frontului Democrației și Unității Socialiste, votați pentru înflorirea continuă a localităților, a întregii țări, pentru înfăptuirea programului Partidului Comunist Român de propășire a patriei pe drumul glorios al socialismului și comunismului!

Alegerile trebuie să constituie o puternică manifestare a unității indestructibile a întregii națiuni în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, președintele Republicii, a voinței și hotărîrii nestrămutate a poporului nostru de a înfăptui neabătut istoricele hotărîri ale Congresului al XIII-lea al partidului, de a asigura trecerea patriei noastre la un stadiu superior de dezvoltare, ridicarea sa pe noi trepte de progres și civilizație.

Prin votul nostru la alegerile din 15 noiembrie să reafirmăm cu putere voința de pace și colaborare a poporului român, hotărîrea sa de a acționa cu fermitate, alături de celelalte popoare, pentru dezarmare, pentru apărarea dreptului suprem al tuturor oamenilor de pe planeta noastră la viață, la libertate, la independență, la existența liberă și demnă, la pace!

Trăiască poporul român, făuritor eroic al socialismului și comunismului pe pămîntul scumpei noastre patrii!

Trăiască și înflorească patria noastră liberă, demnă și independentă, Republica Socialistă România!

Trăiască Partidul Comunist Român, în frunte cu secretarul său general, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, președintele Republicii Socialiste România, președintele Frontului Democrației și Unității Socialiste!

Trăiască lupta unită a popoarelor pentru pace și dezarmare, pentru o lume mai bună și mai dreaptă!

Trăiască victoria în alegeri a Frontului Democrației și Unității Socialiste!

**CONSILIUL NAȚIONAL
AL FRONTULUI DEMOCRAȚIEI ȘI UNITĂȚII SOCIALISTE**

„Cules de mere”, ION GRIGORE

Uite, aproape că nici nu-mi dau seama cînd a trecut vremea, se împlinește curînd un veac de cînd pe această misterioasă stradă bucureșteană a Plantelor a venit (a fost adus), să-și pîlpeie ultimele zile de viață, Mihai Eminescu.

Din casa (nu chiar casă în înțelesul obștesc al cuvîntului) ce l-a adăpostit au mai rămas cîteva „cioburi” și numai despre o scară interioară, din lemn, și despre grilajul de fier forjat de la intrare se spune cum că El le-ar fi atîns. Sîntem în posesia citorva cărți ce i-au aparținut și cunoaștem un singur obiect ce l-a răsfrînt: o linguriță de argint (gravată R.E.) rămasă din foaia de zestre a Raluței Eminovici, linguriță ce înverzește stîns în racla de sticlă a unui muzeu din Ipotestii de la miazănoapte. În rest, clante de uși (sigur, aceea ce deschidea redacția „Timpului”), jețuri de lemn pe care va fi odihnit în casa Pogor, la Iași și... și cam atît, de n-am pune la socoteală arborii sub care a stat începînd cu teiul din Copou, ajuns mai mult beton decît lemn dulce și sfîrșind cu relicvele silvestre încă dăinuind în grădinile Bucureștilor.

Am curiozitatea să văd ce „plante” auresc toamna străzii Plantelor și mă uimesc de mulțimea florilor prăsite în glas-

tre. Toate verandele, treptele de piatră ca și balcoanele blocului-gigant ce străjuie pacea străzii sînt pictate luchienește: crizanteme, dalii, circummărițe și zeci de neamuri de mușcate

Desene pe asfalt

Strada Plantelor

par venite aici dintr-un Orient, aduse pe cămilele legendelor Alicesândriei ori dintr-un Aproape românesc despre care avea știre mesterul împerechetor de vorbe, Anton Pann.

Cîte un cireș firav, podidind în primăvară lespezi sparte și dantele cu iarbă grasă și troscof. Nelipsiți oțetari umbrind cu bruma frunzelor ce-au mai rămas, după brumă, tufe de liliac. Sălcii plîngătoare aducîndu-ne aminte lesnicios de pletele domnițelor moldave din cinul

cărora ne convingem tot mai mult că s-a tras și blonda Veronica a dragostilor poetului. O plută foșnind mărunte carboave scrise cu delicate nervuri.

Tei. Da, nu se putea altfel, tot ce poartă o urmă a trecerii lui Eminescu prin lume se bucură de preajma unui tei. Emblema, parafă gravată în ceară, pisanie, teiul e însemn tutelare, semn de luare în posesie. Sîntem întru eternitate sub puterea celui numit cu o la fel de mare îndreptățire al nostru. Teii vor trăi sub stele sau sub amintirea stelelor tot atît cît eurițiile versurilor eminesciene se vor repeta în implacabila mișcare spre bucuria, adesea singură, a celor întru care trăim.

Fiindcă pe strada Plantelor mai crește și un stejar. Neoptrivită s-ar părea prezența stejarului în cetatea dintre cimpil. Destinul (doar el?) l-a surprins din codru și l-a adus aici spre a ne aminti că poetul cel mai vulnerabil în viața lui puțină a fost, e. Invingătorul, că etericul „subiect” al sculptorilor a fost, de fapt, un trunchi de piatră; blîndețea i-a fost vifor și chiar mireasma exalată de flacoanele versului are dulceață, dar și un otrăvit indicibil farmec viril.

Ce-ați spune de un stejar ce ninge flori de tei?

GHEORGHE TOMOZEI ■

Toamnă

Fremătătoare unde ale luminii-n toamnă,
pupilele de mere-s la ochii zării-n vrere
răbojul biruinței cu-nsimburări se-nseamnă,
pămîntul miere suie din ceea ce ne cere.

Oglizile de struguri de vis arată chipul
voinei tutelare, ca tot să fie roadă –
de stea de dulci arome, azi, pină și nisipul
circei pe vrejii faptei, cit vremea-nalt innoadă.

Și am venit pe dira de verde pină-n coaceri
culesul e un fagur cu ceară de hambare
albina miinii zboară la floarea de prefaceri
în zodia română a trei culori solare.

O nuntă-n toamna păcii și stele de semințe
lumina și-o revarsă betea-lă împlinirii
pe zestre dintr-o lăcră cu doru-ntreg velințe
și anii de izbîndă acestei nunți sînt mirii.

ION SOCOL ■

Drumul roman

Mai sînt încă pietre nesmulse de trăznete și furtuni și furi și lăcomii de tot felul din această geometrie pură a strămoșilor noștri romani pe de-a-urile transilvane.

Ori de cîte ori ajung acasă în satul părintesc, a doua zi mă duc să văd satul mamei, locul de veci al bunicilor după mamă, din Cornești, neamurile noastre de acolo.

O iau pe jos cu tata, așa cum am făcut-o și acum la început de noiembrie, prin pădurea de stejar și carpeni și mesteceni ce se desfrunzeau în mii de culori, scuturîndu-și po-doaba pe cărării neumbrate, împăienjenite, pădure ce leagă sate între ele cum sînt Cublesul, Stoborul, Cornești, Șardul și Topa noastră pînă la Săncrai, Berind și Sănmihal. De fapt, satele acestea a căror inimă comună le este pădurea sunt o singură așezare, toți avem neamuri unul în celălalt, oamenii se cunosc, iar cînd vine vremea nunții și nu-și află fată potrivită în sat, unul din feciori o ia din celălalt, iar fata fără feciorul inimii ei din satul părinților la calea nunții peste pădure acolo unde-i urșită viața ei de nevastă și mamă pînă dîncolo de moarte.

Aici în inima pădurii acestea, printre sate licăre și acum în luminis, dinspre Napoca spre Porolissum, vestitul drum roman în fața cărula te descoperă – cu evlavie Troița din lemn – o adevărată capodoperă leșită din mina măiestrului, cum spune înscrisul, Mateiu Chiorean din Cubles, de peste o jumătate de veac – ce

străjuie calea romană la încrucișarea drumurilor de pădure, Holzwege, cum spune filozoful. Dorul de-a pleca pe jos cu bunda de pe tine, cu surmanul de dac, direct de la turmă pînă în inima Romei, să dormi o noapte sub cupola Columnei lui Traian ne poate ispiți pe fiecare dintre noi cînd ne lipim obrazul de aceste pietre calde bătute de carele limbii latine, mama limbii române.

Urc drumul tîntîrimului. Înscris în piatră la căpătîiul fecăruia dintre cei adormiți: „Nu te vom uita niciodată”, „Fie-ți țărîna ușoară”, „Cum ești tu am fost și eu, adu-ți amînte trecătorule”, „Odihnească în cetele drepților” – ah, toate aceste scumpe cuvînte nu par rupte ele din pietrele strămoșilor noștri latini, nu sunt ele mărturia prin milenii că dorm în tîntîrimele noastre, că părinții, strămoșii de ieri și de astăzi sînt aceeași seminție, același neam atîns în lumina Logosului întrupat în istorie de aceleași de nedistrus nădăjduiri?

Am ajuns în satul mamei. Trag la casa bunicilor. Mătușa Raveica, înainte de orice, scoate piinea și slana pe masă și oiaga cu horîncă. Ospitalitatea mai întii, să-ți tragi sufletul, apoi celelalte!

Apoi ne povestim pînă în prag de seară întimplările a-finite ale vieții. Oamenii ai unui sat, ai unui neam, ai unei țări străbătută de drumul roman. Dacoromania de două milenii.

IOAN ALEXANDRU ■

Publicul tînăr din Slatina, față în față cu artiștii amatori

pag.17

Premieră la Opera Română: „Nabucco” de Verdi

Două consemnări în pag. 16. În imagine, Lucia Țibuleac și Vasile Martinoiu

Cronica literara de Romul Munteanu

Textualizare și fantezie

Cu rigoarea sa binecunoscută, Paul Ricoeur definea textul ca un discurs scris. Trecerea enunțării din stadiul de oralitate în acela de inscriere pe o hirtie presupune diferite opțiuni. Scriitorul poate oculta anumite cuvinte, dar în același timp se poate retrage în altele, ajungând astfel la o adevărată ocultare a lumii.

Există, așadar, o fantezie opțională a textului, care capătă o pregnanță mai mare în procesul facerii sale. Textualizarea reprezintă atât conștientizarea maximă a actului scrierii, cât și artă combinatorie, relația dintre cuvinte ce se miază între ele sau se greșesc pe anumite obiecte. Textualizarea ca procedeu nu poate conferi o valoare deosebită discursului. Centrată pe expresivitate dar și pe dorința de reprezentare a lumii, textualizarea radicalizată, împinsă spre diferite excese de limbaj, poate să ducă la mari efecte de perturbare a limbajului, ca și a logicii firești a unor texte. A împărți scriitorii în textualiști și netextualiști nu înseamnă a conferi o valoare mai mare unora decât altora, departajarea de acest gen, dacă este posibilă, coborând mai degrabă într-o abordare lingvistică a unei opere și nu una de ordin estetic. Să nu uităm niciodată că nu orice text, sau act de textualizare, implică o conotație artistică. Textualizarea reprezintă o ispită evidentă și pentru Ștefan Agopian. Ea capătă proporții și încălcări semantice sau pur sintactice diferite în cărțile sale.

În *Manualul întâmplărilor* (1984) textul rămâne puternic oralizat. Productivitatea textului este încercată mai puternic doar în câteva împrejurări și ea generează efecte umoristice de mare finețe. Fiindcă, de ce să nu recunoaștem de la început faptul că Ștefan Agopian este un scriitor ludic prin excelență. De aceea, inserția evenimentelor tragice în anumite povestiri și romane ale sale este convertită în acte de deriziune.

Autorul *Manualului întâmplărilor* este un prozator rafinat și plin de fantezie. Pentru el lumea este construită din diverse suprafețe geografice pe care se mișcă unele siluete de oameni. Ștefan Agopian refuză straturile de adâncime ale existenței. Personajele sale au o psihologie sumară. Ele se mișcă prin existență ca niște marionete înzestrate cu gesturi stereotipe. O mare parte din literatura lui Ștefan Agopian este specifică unui spirit parodic. De aceea, multe personaje ale sale se aseamănă cu niște mecanisme derulate. Armeanul Zadic și Marin Ioan, dascălul de la Colțea, amintesc faimoasele cupluri beckettiene de genul Vladimir-Estragon sau Mercier-Camier. Tipuri bezmetice, acționate în existență de întâmplările cele mai bizare, Zadic și Marin Ioan seamănă cu niște „cloșari” pitorești din vremurile trecute. Se impune, de altfel, să precizăm că Ștefan Agopian manifestă o preferință deosebită pentru începutul secolului al XIX-lea și, mai târziu, în Sara (Editura Eminescu, 1987) pentru primele ani ai veacului al XVIII-lea.

Până la un anumit punct ficționarea de tip balcanic, orientat se apropie de aceea a prozatorilor din America Latină. Trecerea în suprarealitate se produce printr-o lunecare lentă. Cinele Magog vorbește, ca într-o stare de delir, iar păsăroii Ulise la fel. Și cînd Zadic, armeanul, vorbește de planurile sale în timpul domnitorului Mavrogheni, lumea pare să se întoarcă pe dos. „Și-auzi, bre, pe mine m-a angajat în locul dulăului Magog, să-i stau la picioare și să mă mîngie pe cap, zicînd că-i place părul meu șirnos. Mincam bine și din cînd în cînd trebuia să latru... Latru la diferite întâmplări și ocazii”. Și Ion adaugă: „A lătrat cînd au venit străinii în țară și a stat un an pe mîncarea domniei pe degeaba”.

Ca și la alți prozatori, narațiunea introdusă în istorie are sensuri mai largi. Ștefan Agopian caută cu precădere situații arhetipale, repetabile în împrejurări relativ similare. Pînă și actul de delatare e conceput parodic și hazos. Enunțurile lumii caricată par o vorbire pentru eternitate. „Vasile Tobearcă-a zis că n-are izmene, d-ai-a. Vasile Blidaru a zis că e mai bine țigan. Vasile Bonjescu-a zis că mai bine pleacă în Franța. Vasile Șonțu-a zis că n-are pușcă și iarbă. Gheorghe Zgircanu-a zis că să nu te pui cu grecii. Gheorghe Epitisa-a zis că bine. Gheorghe Zatu-a zis că mai bine tace e.c.” Este ușor de observat că actul de delatare a fost conceput ca un mod de textualizare prin acumulare și nuanțe. Caracterul eterogen al motivației delictului de opinie îi conferă un puternic accent hilar.

Fără îndoială că Ștefan Agopian este un scriitor plin de fantezie, atât în privința invenției lexicale, cât și a celei evenimentale. Dar forțate într-un mod cu totul exagerat, calitățile unui scriitor se pot transforma ușor, măcar parțial, în defecte. Romanul său Sara este un exemplu elocvent, în acest sens. Cred că dacă cineva nu ar fi citit alte cărți ale lui Ștefan Agopian, lectura Sarei ar fi suficientă pentru a se convinge cum un prozator dăruit își reprimă talentul firesc în vederea realizării unor experiențe textualizante și... altele. Scriitorul cumulează în această carte experimente din barocul bizantin, expresionismul german și teoria productivității textului. Narațiunea este subțire și plină de ambiguitate, evenimentele sînt adeseori relativizate pînă la neantizare, personajele hieratice sînt desemnate sumar ca niște portrete din icoanele bizantine.

Era în vara anului 1703 și la Sibiu „Vremurile s-au înrîit”. Cititorul nu află însă niciodată care este cauza acestor amenințări care plutesc în aer (Rákóczi, G. Bethlen) sau primarul condamnat cu anticipație de adversari la moarte. În romanul Sara, orașul Sibiu este aglomerat de baroni bătrîni (seniili), consilieri, comiți ai națiunii, doctori, înalți funcționari germani și maghiari.

Mișcarea personajelor din roman este un permanent du-te vino dintr-o casă de baron în alta de consilier. Bătrîni (Hübner, Gross, Spurck, Barberini etc.) stau cu ochii anchiși pe fotolii. Cînd ridică pleoapele îi văd pe Tobit, Kinder, dr. Grell, cînd închid ochii aceștia pot să dispară și intră femeile Clara Barberini, Elisabeta, mai rar Marta Koch. Bătrîni beau bere, mîncîncă mult, devoră carnea, vomează, leșină, riglie și uneltesc. Femeile trec și ele dintr-o casă în alta și spun povestiri. Elisabeta îl anunță pe baronul Spurck că se va sinucide, cînd va veni un alt personaj în oraș, consilierului Gross îi spune că va muri în curînd, iar lui Spurck îi face din nou aceeași prevestire. Cînd Sara află că va veni Tobit la Sibiu, ea nu ezită să spună că-i va face un copil și se va îndrăgosti de el.

Romanul Sara este o protecție dereglată a unei fantezii debordante, răspîdită în spații mici. Și, cînd în final, dr. Hübner anunță că „tot ceea ce vezi este minciună” și „nimic nu este adevărat”, lumea creată de autor se răspîndește ca fumul.

Ceea ce rămîne dincolo de siluetele umane intersanjabile și misterioasele lor conflicte, este o sintaxă distorsionată, un mod artificial de enunțare, ca și o voită rămînere la suprafață. Toate acestea trădează o sacrificare voluntară a scriitorului în favoarea unui program stabilit. Hotărît lucrul, romanul Sara este o carte ratată, dar nu numai prin excesul de textualizare.

O premieră la Opera Română din București: „NABUCCO” de Verdi

Memoria muzicii românești

Publicul bucureștean a fost recent martor la un eveniment artistic de excepție: premiera operii *Nabucco* de Giuseppe Verdi pe prima scenă lirică a țării. Deși compozitorul nu avea decît 29 de ani cînd a elaborat partitura, toși lucrarea conținea — în germene — întregul bagaj de mijloace dramatice, expresive și tehnice capabile să-i confere creației ulterioare durabilitatea peste timp. Verdi stăpînea belcanto-ul tradițional al operei italiene din veacul al XVIII-lea, dar totodată încerca să depășească limitele pur tehnice ale artelor vocale printr-o scriitură nouă, mai apropiată de textul dramatic. Surprinzătoare rămîn totuși momentele corale de o inspirație melodică cuceritoare, care — dublate de sentimentul patriotic subînțeles în libret — au determinat triumful premiei de la Teatro alla Scala din Milano (9 martie 1842). Ecoul spectacolului a cuprins întreaga Europă, *Nabucco* fiind una din lucrările de largă semnificație politică pentru popoarele ce pregăteau Revoluțiile din 1848. Cînd Opera Italiană din București și-a deschis poartile (1843), devenind primul teatru liric permanent în Capitala Valahiei, înscrierea acestui titlu în repertoriu a constituit o preocupare permanentă. Unul din entuziaștii susținători ai acestui „magnific cap d'opere” a fost scriitorul Nicolae Filimon, cronicarul muzical al ziarului *Naționalul*.

În schița monografică consacrată lui Giuseppe Verdi, autorul romanului *Ciocii vechi și noi* scria în primul foieton din 3 februarie 1858: „Pînă numai de memoria pierderii consoartei sale, dl. Merelli (directorul Scalei din Milano — n.n.) prezentă lui Verdi un libret ce fusese declarat de nemuzicabil de către un maestru al cărui nume din delicatețe îl vom ține secret (compozitorul german Otto Nicolai — n.n.); acel libret era opera *Nabuccodonosor*. Plăcu prea mult lui Verdi acest grandios argument, îl investi numaidecît cu o muzică brillantă și în carnavalul anului 1841—1842 dete Teatrului Scala sublima operă *Nabuccodonosor* și învațu repertoriul italian cu un magnific cap d'opere care, după ce că avu un succes brillant în Milano, avu cele mai entuziaste aplauze mai la toți amatorii de muzică din peninsula italică... Cu *Nabuccodonosor* și I Lombardi, fama (sic!) compozitorului nostru deveni populară, numele său dobîndi în prea scurt timp o mare celebritate ce începuse a

rivaliza cu cele mai distincte din timpii acia”.

Se simte chiar din acest sintetic pasaj entuziasmul lui Nicolae Filimon față de partitura lui Verdi. Rîndurile sale au apărut în presa românească exact în clipa cînd se monta *Nabucco* la București. Cronică premierii publicată în *Naționalul* din 1 februarie 1859 confirmă aprecierile criticului nostru muzical asupra creației lui Verdi. La data cînd au văzut lumina tiparului rîndurile lui Nicolae Filimon, compozitorul italian nu scrisese încă *Bal mascat, Puterea destinului, Don Carlos, Aida, Otello și Falstaff*. Sînt de-a dreptul uimitoare înțuița și vocația criticului nostru muzical de a fi sesizat atît de timpuriu — prin rîndurile publicate în urmă cu peste 130 de ani în presa bucureșteană — virtuțile partiturii lui *Nabucco*.

Lucrarea lui Verdi solicită și azi forțe artistice remarcabile fiindcă rolurile lui *Nabucco, Zaccaria, Abigaille, Israel și Fenena* prezintă dificultăți vocale excepționale. Așa se explică montarea destul de rară la noi de-a lungul deceniilor care au urmat de spectacolul din 1859, ca și prezența sporadică a titlului verdian pe multe scene lirice contemporane din lume. *Nabucco* s-a bucurat la București de o nouă montare remarcabilă în stagiunea 1870—1871, sub direcția priceputului impresar Ademollo. În ziua de 12 martie 1871, compania italiană s-a deplasat la Craiova, unde a susținut 24 de reprezentații cu *Trubadurul, Rigoletto, Norma, Lucia, Otello* (Rossini), *Jone* (Petrella), triumful turneului marcîndu-l *Nabucco* cu celebrul cîntăreț Filippo Paterno, Sparapani, Pedrella di Rosello și Lucia Papini.

În limba română, opera lui Giuseppe Verdi a cunoscut o montare remarcabilă pe scena lirică din Timișoara după cel de-al doilea război mondial. Desigur nu puțin cîntăreți români contemporani au deținut în repertoriul lor permanent lucrarea *Nabucco*, dar din păcate afirmarea s-a produs adesea peste hotare. Cel mai recent și strălucit succes l-a înregistrat în decembrie 1986 baritonul Eduard Tumulășian pe scena lui Teatro alla Scala din Milano.

Sumara privire istorică a prezentului *Nabucco* pe afișele românești ne îngăduie o serie de considerații legate de acest spectacol al Operei Române din București. Pe drept cuvînt, publicul Capitalei a fost invitat la o autentică premieră, nu la o reluare cu decoruri revopsite și costume imprumutate din alte piese. Afluența neobișnuită a ascultătorilor s-a situat la înălțimea eforturilor colectivului artistic, în frunte cu dirijorul Cornel Trăilescu, regizorul Hero Lupescu,

scenograful George Dorosenco, maestrul de cor Stelian Olariu și coregrafa Doina Andronache, iar aplauzele furtunoase după finalul reprezentației au subliniat triumful de multă vreme așteptat de Opera Română din București.

Prin înscrierea lui *Nabucco* pe afișul primei noastre scene lirice nu s-a realizat doar un gest repertorial recuperatoriu și obligatoriu pentru un teatru de vîrstă seculară, ci un act de cultură și educație necesar față de marele public. Nu ne poate scăpa atenției faptul că Opera Română cuprinde din creația lui Giuseppe Verdi aproape toate capodoperele și acoperă cele „trei stiluri” caracteristice genialului compozitor. Poate doar prima etapă creatoare era mai palid reprezentată la București (*Ernani* — 1844), absentă lucrărilor *Atila, Macbeth* și *Luisa Miller* nefiind prea apăsătoare dacă privim critic valoarea partiturilor, atîta vreme cît celelalte perioade cunosc nu numai o cuprindere aproape exhaustivă, ci și montări de referință mondială ca *Aida* și *Otello*. Poate că o săptămîină — în abonament — a integralei Verdi pe scena Operei Române, adunînd cele mai bune forțe solistice din țară, ar avea șansa unui eveniment de răsunet în viața noastră muzicală.

Remarcabil ne-a apărut și efortul de a realiza o traducere nouă a libretului, renunțîndu-se la imprumuturile versiunilor depășite care au circulat în provincie. Experiența scriitorului Constantin Cărlan și-a spus cuvîntul, *Nabucco* bucurîndu-se de un text explicit, muzical, bogat în vocale, spre a da strălucire vocilor noastre.

Premiera bucureșteană ar merita să trezească și interesul Casei de discuri *Electrecord*. Cel puțin, maniera unică în care tîlmăcește azi corul Operei Române acea genială pagină *Va pensiero, su l'ali dorate* (corul sclavilor), moment sesizat de receptivul auditoriu bucureștean ce a solicitat repetarea piesei atît la repetiția generală, cît și la premieră, merită a fi imprimată pentru posteritate (chiar dacă există alte versiuni anterioare).

După un asemenea succes, *Nabucco* impune primei scene lirice și opțiuni majore față de muzica românească și universală. Curajul de a ataca un *Orfeu* de Monteverdi sau un *Wozek* de Alban Berg trebuie să conducă spre noile partituri ale lui Gh. Dumitrescu, A. Stroe, Anatol Vieru, Carmen Petra-Basacopol și de ce nu, chiar și numai în concert, Alexandru Zirra, C.C. Nottara etc. Există un climat stimulator ce nu se poate pierde și pentru care Opera Română merită să-și îndrepte în viitor toate eforturile.

VIOREL COSMA

Un succes strălucit

Nabucco de Giuseppe Verdi a văzut lumina rampei la 31 octombrie 1987 pentru prima dată la Opera Română din București.

Faptul nu este lipsit de importanță, sesizată de altfel și de publicul care a onorat (la modul propriu) cu căldură și autentică grațitudine spectacolul. Pe de altă parte, colectivul liric bucureștean poate fi mîndru că și-a adăugat în repertoriu încă o creație verdiană (alături de cele câteva pe care deja le prezintă de cîteva stagiuni), dovedind prin aceasta că respectă locul de primă importanță pe care creația maestrului italian îl ocupă în istoria și dezvoltarea genului.

În dramaturgia operelor, fiecare personaj își are propria înfățișare. Poporul (corul), umilit, îndurerat, asuprit, își cîntă soarta în accente dramatice, în linii melodice sinuoase, uneori amenințătoare, altelei resemnate (remarcabilă realizarea expresivă a partiturii corului datorată maestrului Stelian Olariu). *Zaccaria* (întruchipat de basul Dan Zancu, într-o interpretare nuanțată, echilibrată tensionată

dar fără patetisme) personifică pe conducătorul înțelept al mulțimii, cel ce înțelege situația și-i găsește rezolvarea în chip inteligent. *Nabucco* este năvălitorul ce nu poate fi decît cu greu înfrînt; el parcurge o gamă largă de trăiri, de la umilința și remanere la siguranța triumfului, a aspirației împlinite (baritonul Vasile Martinou a fost mai puțin elocvent în acest rol atît de divers pe parcursul desfășurării acțiunii). *Abigaille*, trufașă și lipsită de scrupule, trecînd peste orice pentru a-și atinge țelul de mîrire, este poate cel mai dificil rol feminin din creația verdiană, solicitînd solistei resurse nenumărate nu numai în sens tehnic, muzical, ci mai ales expresive, dramatice, chiar actoricești (o bună interpretare a realizat soprana Lucia Tibuleac, inteligentă, cu o voce plină, o dicțiune bună, cu o participare afectivă reală, intrînd în „pielea” personajului). *Ismael* este tinărul îndrăgostit de fiica năvălitorului, trăind sentimente contradictorii (o realizare curată, dăruită rolului de către tenorul Ionel Voineag). *Fenena*, ce nu împărtășește idealurile tatălui, trece de partea poporului iubitelui ei, primînd, la o adică, moartea cu demnitate (mezzo-soprana Veronice Gărbu rezolvînd cu acuratețe partitura).

Abdallo este omul de încredere al lui *Nabucco* (tenorul Nicolae Bratu), Marele Sacerdot e cel ce sprijină intențiile *Abigaille* (basul Ion Grigorescu), *Anna* (soprana Cornelia Angelescu).

Conducerea muzicală asigurată de dirijorul Cornel Trăilescu a rezolvat eficient situațiile muzicale diferențiate, regia lui Hero Lupescu a urmărit atît desfășurarea muzicală cît și psihologia momentelor dramatice. Decorurile și costumele simple dar sugestive, apelînd la simboluri (în cazul personajelor „pozitive”) sau la străluciri și incandescențe coloristice (în cazul lui *Nabucco* și *Abigaille*) au fost semnate de George Dorosenco. Un personaj introdus aici — nu se știe de cine! — îl reprezintă baletul (solista Madeleine Vasilescu, Tiberiu Almosnino și Alexandra Doruș, în coregrafia Doina Andronache) care și-a făcut frumos datoria, dar nu își avea locul aici. Lista poate continua, căci pentru buna realizare a spectacolului și-au conjugat eforturile foarte mulți participanți, esențial rămînd că ne aflăm în fața unei reale reușite, a unui succes ce se anunță încă de pe acum drept o sărbătoare a muzicii.

VERONICA BERBESCU ZBARCEA

Cîntecul numit „Preludiu“

Preludiu a susținut primul concert în 1972 ● În 15 ani de activitate a prezentat peste 500 de concerte în mari săli de spectacol, întreprinderi, instituții, școli, case de cultură, pe scene de prestigiu în țară și străinătate dar și în mijlocul tinerilor: muncitori, elevi, brigadieri etc. ● Are peste 200 de înregistrări la radio și televiziune, cit și un disc L.P. ● Repertoriul său curent cuprinde peste 250 lucrări din creația muzicală clasică și contemporană, românească și universală ● A susținut concerte în: R. S. Cehoslovacă, S.U.A., R.F.G., R.D.G., Spania, R. P. Ungară, R.P. Bulgaria, R.S.F. Iugoslavia, U.R.S.S. ● Este laureat al Festivalului național „Cîntarea României” și al Festivalului coral „Cîntarea patriei” ● Corul este laureat al concursurilor internaționale de la Pardubice (1973), Nitra (1974), Barcelona (1976), Celje (1985) și Berlin (1987).

Succes cameral

Concertul recent al coralei Preludiu de la Ateneul Român, care a deschis de altfel noua stagiune a Studiului tinerilor muzicieni, n-a fost un spectacol festiv, de punctare a unui moment jubiliar din evoluția prestigioasă a acestei tinere și ambițioase camerele românești și din destinul artistic al unui dirijor ca Voicu Enăchescu. Corul Preludiu a adus prin prezența pe scena Ateneului la a 15-a aniversare a sa o nouă dovadă de riguros profesionalism temperind emoția prin virtuozitate, făcînd din precizia interpretativă o sârbătoare a tuturor, ridicînd astfel temperatura afectivă a întîlnirii la înălțimea unei pure bucurii muzicale.

Spectacolul corului Preludiu al Ansamblului artistic U.T.C. ne-a oferit un bogat avantaj de piese din toate perioadele istorice ale genului cameral. Intră în ambiția acestui colectiv de a-și etala gama largă de disponibilități interpretative, de la piese extrem de profunde, necesitînd interiorizarea expresiei, pînă la compoziții de mare dificultate (cum este „Suiță din Oaș”) care impun rupturi rapide de ritmuri și jocuri alternative de registre și tonalități. Recitalul de la Ateneu s-a deschis, cum era și firesc, cu două piese dedicate unor teme de actualitate perpetuă: jubiirea de țară și opțiunea pentru pace.

O incursiune în istoria madrigalului aduce în scenă patru piese aparținînd unor reprezentanți de seamă ai școlii muzicale germane și italiene. Ritmul de dans și veselie campestre din primul lied al lui Hasler sau lirismul celui de-al doilea au permis sopranelor să-și etaleze puritatea vocilor, impecabila lor omogenitate, actualizînd acel sunet inconfundabil al Renașterii, la fel cum jocul de ape al vocilor din piesa lui Gastoldi sau sunetul

reverberant din finalul madrigalului lui Palestrina au oferit puternicilor bași ai Preludiului posibilitatea să împrospăteze cu o vigoare nouă un tipar muzical de îndelungă rezonanță istorică. „Păstrăvul” lui Schubert — această mică bijuterie camerală — a fost un prilej în plus pentru vocile Preludiului să ne ofere un veritabil test de virtuozitate tehnică.

Concertul corului a intercalat în desfășurarea sa și prezența a două invitate. Corina Stoian, studentă în anul III la Conservator, a debutat cu o vioară surprinzător de energică în stăpînirea capricioaselor divagații muzicale, alterînd liricul cu „răbufnirile” temperamentale, dialogînd cu pianul într-o interpretare al cărei succes a răsplătit dificultatea opțiunii. Cealaltă invitată, tînăra absolventă a Conservatorului, Olga Bolocan, a interpretat la pian o miniatură impresionistă a lui Debussy reușînd să facă din grație și fragilitate o forță. Trebuie remarcat că la desfășurarea întregului spectacol acompaniamentul la pian al muzicianului Ovidiu Cucu, laureat la Moscova și Berlin, s-a integrat nu doar ca o „voce” aparte ci ca o dimensiune intrinsecă a ceea ce s-ar putea numi marca sonoră, specifică, a corului Preludiu.

Partea a doua a concertului a constituit o secțiune prin tehnica muzicii corale românești, începînd cu „Păstorița” și „Mămieram”, două piese bucolice aparținînd unor armoniști reprezentativi ai școlii autohtone, M. Negrea și M. Jora, și continuînd cu Al. Pașcanu, al cărui pastel sonor „Noapte de mai” a incitat corul să-și pună în valoare bogăția de reflexe coloristice ale vocilor întretesînd liricul cu dramaticul, discreția cu patosul, umbra sonoră cu irizarea energică. În această a doua parte s-a pus un accent deosebit, în ceea ce privește orizontul repertorial, pe lucrări inspirate din valorosul nostru fi-

lon popular cum ar fi (în afara celor două, deja menționate) „Chindia”, „Suiță din Oaș”, cit și premiera absolută a unui „Colind” aparținînd în mod surprinzător jazz-man-ului R. Oschanitzky — lucrări deosebite din punct de vedere compozițional, dar apropiate prin sensibilitate și căldura interpretării. O realizare deosebită a corului mi s-a părut interpretarea celor două cîntece din ciclul „Flăcări și roți” în care valoarea versurilor întîlnește meditația muzicală profundă și inspirată a compozitorului Corneliu Cezar, dublate de o interpretare atît de naturală în limpezimea ei și atît de firesc pliată pe muzică și vers încît piesele acestea au toate șansele să devină un succes sigur al madrigalului românesc.

În finalul concertului două opțiuni de mare dificultate, „Floare albastră” (nu cred că este binevenită omisiunea ultimului vers, Eminescu este totuși Eminescu!) și „Suiță din Oaș” au beneficiat de colaborarea cunoscutului bariton Lucian Marinescu, de la Opera Română, a cărui voce fermă și caldă în același timp a întretinut un dialog plin de vigoare și frumusețe cu polifonia corului, atestîndu-și astfel înaltul profesionalism. Dacă vom adăuga la acestea trăsătura de personalitate a dirijorului Voicu Enăchescu, care și-a dăruit o bună parte din cariera sa artistică cizelării unicatului sonor care este corul Preludiu în muzica românească de cameră, vom avea imaginea unui concert reprezentativ, susținut de un grup de oameni de diverse vîrste și profesii dar care împreună reverberează într-o singură, înaltă conștiință, funcționînd impecabil sub aripa dăruită a dirijorului, asemenea unui întreg, asumîndu-și sunetul cu aceeași dezinvoltură cu care un organism viu își asumă viața. Și pregătindu-se astfel pentru un viitor pe măsura valorii sale de pînă acum.

Profesiune de credință

Corul e copilul meu adoptiv, ca să zic așa. E un instrument colectiv care trebuie să cînte ca o orgă, fără să lase senzația că cineva respiră. E necesară o precizie mai mult decît matematică în șlefuirea materialului artistic, o rigurozitate extraordinară. Și mai e necesară multă pasiune, pricepere și dăruire din partea celor care cîntă. Și încă multe, multe altele.

În copilărie am fost unul dintre membrii Corului de copii al Radiodifuziunii. Încă de pe atunci m-a fascinat personalitatea dirijorului și am simțit că viitorul meu acesta va fi. În conservator am făcut parte din formația maestrului Marin Constantin cîntînd la primele concerte ale Madrigalului. În 1964, iar mai tîrziu am dirijat corul Universității din București. În 1972 cînd un grup de studenți ai Universității, împreună cu cîțiva colegi ai lor de la conservator au prezentat un concert coral, am fost alături de ei „semnînd” actul de naștere al actualei formații corale.

De atunci și pînă în prezent, peste 300 de tineri și-au adus de-a lungul anilor inestimabilă

lor contribuție artistică și mai ales sufletească la clădirea acestui edificiu numit Preludiu. Un edificiu extraordinar de greu de construit, dar care arată extraordinar cînd e finisat.

Cel care cîntă în cor vin după orele de muncă, uneori nu prea odihniți, dar tocmai în aceasta stă pasiunea lor adevărată pentru artă și frumosul artistic: vin să se împlinească prin muzică dăruindu-și spiritul înaltului ideal al artei. Nu pot să nu le mulțumesc din toată inima: actualilor membri ai formației, cit și celor ce-i vor urma pe verticala ireversibilă a timpului, le doresc mari împliniri și noi succese, iar anii petrecuți în această mare familie să le fie de trainică și strălucitoare amintire.

Doresc Preludiului tinerețe fără bătrînețe, o armonie sufletească desăvîrșită, slujirea pe mai departe — prin fapte artistice deosebite — a nobilului ideal de educare patriotică și estetică a tinerilor.

VOICU ENĂCHESCU,
dirijorul corului

Acuratețe și vervă

Colectiv ce se bucură de o anume perenitate a alcătuirii sale (evitînd fluctuația pe perioade scurte de timp prin însuși specificul său, dar care își înnoiește componența treptat), corala Preludiu demonstrează în programele sale un ridicat nivel de sudură a vocilor, obținut prin studiul îndelungat, atent, menit să estompeze individualitățile în aliaje omogene, într-o culoare timbrală unitară. Tinerețea glasurilor, reflectată în prospețimea sonorităților, spontaneitatea emisie vocale ca și evidentă bucurie de a cînta, alături de profesionalismului și precupării permanente pentru cizelarea actului interpretativ, constituie atribute ce definesc profilul acestei formații, profil înobilat prin intensă vibrație emoțională, prin trăirea artistică ce conferă fiecărui concert dimensiunile autenticității.

Bogăția și larga diversitate a repertoriului abordat ilustrează mobilitatea ansamblului, variațiile sale disponibilități expresive ce conturează cu aceeași pregnanță pagini renascentiste sau moderne, lirismul romantic sau nervul unor prelucrări folclorice. Paleta variată a reper-

toriului — în cadrul căruia creațiile românești se află la un loc de frunte, multe fiind prezentate în primă audiență sub girul valoric al acestui prestigios cor — pune în lumină cantabilitatea și naturalitatea frazării, riguroasa echilibrului și precizia rostirii, virtuozitatea efectelor vocale, decupînd „personalitatea” partiturilor redată printr-o adecvată învesmîntare stilistică, plină de grație și distincție. Convingătoare deopotrivă prin simplitate și vigoare, prin acuratețe și vervă, prin dinamism și contrast, arabescurile desenului compozițional se arcuiesc într-o multitudine de nuanțe învăluite în căldura expresiei, în suflul amplu al frazelor ce concretizează gestica fermă a dirijorului Voicu Enăchescu, cel care știe să coordoneze și să fuzioneze acest ansamblu coral într-o adevărată entitate artistică, cel care modelează și șlefuește contururile încă de la înființare, trăsînd astfel în timp profilul unui colectiv dintre cele mai reprezentative ale mișcării noastre corale actuale: corul de cameră Preludiu.

ANCA IOANA ANDRIESCU
muzicolog

Peste două sute de interpreți neprofesioniști s-au întîlnit la sfîrșitul lui octombrie la Slatina în cadrul celei de-a VII-a ediții a „Zilelor comediei pentru teatrele populare și muncitorești”. Despre spectacolele jucate în aceste zile, despre condiția actorului de teatru popular, a regizorului, repertoriu și alte probleme implicate în existența acestei realități vitale, în frumoasă expansiune, care este teatrul popular, în special în localitățile care nu beneficiază de teatru profesionist, veți putea citi o relatare amplă în numărul viitor al revistei.

Un fapt care se cere remarcă imediat, marele cîștig al acestei săptămîni de festival al comediei, este publicul tînr din Slatina. Deși în aceste zile a nins în orașul de pe Olt, deci vremea de-afară n-a avut aceeași temperatură cu nevoia fierbinte de teatru a publicului, am văzut sute de tineri așteptînd pe băncile parcului dintre magazinul Olt și Casa de cultură (de pe acest platou, orașul vechi și mai departe Valea Oltului se preling în josul vederii într-o deschidere de-o fru-

musete odobestiană), încălzindu-și pumnii la aburii răsufării și așteptînd ora de începere a spectacolelor. Și deși în fiecare din cele patru zile erau programate cel puțin trei, patru spectacole pe seară, acest public tînr de-o vitalitate pe măsura expansiunii arhitectonice a tînrului oraș umplea pînă la refuz sala de 750 de locuri a Casei de

care urmărea cu sufletul la gură capătul fiecărei replici prinzîndu-și spiritul din zbor și însuflețindu-l cu căldura vie a hohotului de rîs și aplauzelor, respirînd deci în ritmul spectacolului, colaborînd cu actorii și jucînd perfect rolul fără de care orice piesă de teatru e o natură moartă: rolul spectatorului activ care are nevoie de teatru

trăia în sală devenise un dialog atît de familial, comunicarea atît de firească, rolurile de actor și spectator atît de interschimbabile încît totul parea că aparține mai mult visului decît realității.

O sală de Casă de cultură cu 750 de locuri nu este un spațiu tocmai ideal pentru o piesă jucată de niște oameni care în

în întreprinderile cele mai diverse, sînt actori pe propriul lor timp liber și pe propria lor pasiune.

Și iată că din această dublă întîlnire a unor mii de tineri care ascultă și se comportă într-o casă de cultură „ca la teatru” și a unor oameni care joacă pe o scenă improvizată tot „ca la teatru” se clarifică, și de-o parte și de alta, cîștigul cel mai important al unui astfel de festival: nevoia acută de teatru a omului contemporan (îndiferent unde trăiește și muncește el, în ce colț de țară, sat sau oraș își duce viața, indiferent ce profesie — muncitor la mină, inginer sau doctor — a îmbrățișat destinul său) — nevoia de umor este aceeași pretutindeni. Comedia și teatrul în general, este la ora fierbinte a prezentului nostru o dimensiune educativă și civilizatorie de-o forță morală și estetică în afara căreia omul însuși nu se poate considera pe deplin conectat la propria sa contemporaneitate.

Pagină realizată de
ION ZUBAȘCU

Publicul tînr din Slatina

cultură, urmărind spectacolele într-o disciplină ce conferă condiții de spectator tînr din orașul Slatina dimensiunea civilizației morale și estetice. Un spectator care nu-și merită statutul doar prin prezența sa strict fizică pe un loc în fața unei scene pe care se juca o comedie ci participa activ la edificarea acelei construcții atît de dificile și frumoase prin iluzia sa numită spectacol de teatru, un spectator

exact în măsura în care teatrul are nevoie de entuziasmul și căldura umană.

Am văzut publicul tînr din Slatina ieșînd la ora 20, după trei ore de spectacol, și parcă același public întorcîndu-se din stradă și inghesuindu-se la ușă, forțînd intrarea la următoarele spectacole de la ora 20 în sus, stînd pînă la ultima replică, pînă la ultima cortină cînd ceea ce se juca pe scenă și ceea ce se

majoritatea lor n-au teatre în orașele și localitățile mici din care au venit la acest festival. Și mai ales să nu uităm că acești oameni veniți la „Zilele comediei” din toate punctele geografice ale țării, desenînd cu prezența activității lor conturul limpede al unei posibile hărți a umorului românesc (analoagă hărților economice, administrative, geografice) sînt actori după cele opt ore zilnice de muncă

1. O poveste nu numai despre stiluri

Se spune că ziua bună se cunoaște de dimineață. Înțelegerea bătrânească nu specifică după ce se cunoaște o săptămână bună, așa încât nu ne rămâne decât să presupunem că după ziua de luni. Nu știm nici cât de plăcute vor fi fost săptămânile de până acum ale personalului și conducerii cantinei I.T.B. din strada doctor Grozovici nr. 2-4, coordonată de Serviciul administrativ-social al uncea din cele mai mari întreprinderi din Capitală, dar dacă presupunerea noastră este corectă, atunci cu siguranță săptămâna în care au fost vizitați de o echipă de control muncitorească face parte din cele rele.

Dimineața zilei de luni, 26 octombrie. Insoțim, la cantina centrală a I.T.B., pe Seliian Enache, coordonatorul activității Comisiei municipale de coordonare și control al oamenilor muncii și pe Gheorghe Cozma, membru al acestei comisii. O primă constatare — planul producției culinare nu mai este întocmit din 7 aprilie 1986 — aduce din partea șefului cantinei, Mihai Fodor, o explicație confuză privind greutățile în aprovizionare. Aveam să mai primim câteva asemenea explicații; de cele mai multe ori, însă, au fost înlocuite de tăceri însoțite de abia perceptibile ridicări din umeri, exprimând cînd neputința personală de a face mai mult, cînd constatarea neputinței noastre de a înțelege diverse lucruri. Magazionerul Cristea Dumitru, este adeptul unui stil total diferit. Ridică, supărat, vocea, „cum dom'le, strigă, s-au vîndut prin bufet (e vorba de 1.900 kg salam vară și 2 kg mușchi Azuga, găsite lipsă față de fișele de magazie operate la zi), ia spune, Valerica, nu ți-am eliberat azi dimineață, 1.900 kg salam de vară?” (ne amintim, brusc, „nu-i așa, copii, că pămîntul e rotund?” la care el, elevul, ce altceva putea să răspundă decît că da, pămîntul e rotund). „Și nu ți-am trimis și mușchi Azuga...” Il întrerupem tocmai cînd voia să spună 2 kg. Rămăsese fără ajutor, Valerica Puiu răspunde întrebării noastre „la noroc”, un kilogram trei sute, un kilogram cinci sute. Salamul și mușchiul — două mărfuri neînregistrate în avizul de expediție, a cărui închidere, ni se spune, se face la sfîrșitul zilei. Faptul că legea prevede întocmirea și închiderea avizului care trebuie să însoțească marfa în chiar momentul scoaterii acesteia din depozit parea total necunoscut contabilului cantinei.

Stiluri și stiluri! Cel al gestionării bufetului merge pe calm combinat cu o ușoară agresivitate. „Cum să am caiet pentru bani personali, dacă vin fără bani la mine?” Uimită și indignată de opacitatea noastră în fața unei asemenea evidențe, reia, accentuînd pe înaltele voci, întrebarea. Dincolo de stiluri, pitorești, nu putem să nu recunoaștem (am omis

pe cel al bucătarului, care, într-o peliculă din perioada mută, ar fi avut, cu siguranță, un succes răsunător în rolul unui ingenuu autentic), obiectul controlului a fost activitatea cantinei. Din păcate, aceasta s-a dovedit a reflecta fidel stilurile celor ce o îndeplinesc, melanjul reieșit fiind dintre cele mai nefericite.

Modernă, construită special pentru această funcționalitate, cantina I.T.B. are o vastă sală de mese, dotată și cu linie de autoservire. Deocamdată, inutilă dotare, simplu decor costisitor. În vitrine nu e expus nimic. Abonați sau flotanți, tuturor li se oferă aceeași ciorbă, același fel doi, același desert. Cum n-ai de ales, „alegi” ce ți se dă. O analiză a meniului în perioada 21-26 octombrie arată că într-o zi s-au oferit chiftele marinate, în celelalte zile felul doi constind în mîncăruri cu pește sau mezeluri (salam, cîrnați). Asta, în timp ce din magazine sînt eliberate zilnic bufetului circa 12 kg antricot și 20 kg pulpă, din care, ni se spune, se

cantinei pentru perioada toamnă-iarnă. Comenzile sînt lansate, sîntem asigurați. Se așteaptă mărfurile. De ce atît de tîrziu, cînd majoritatea cantinelor au încheiat deja aprovizionarea? Și, cum se așteaptă? Controlul efectuat la 19 octombrie 1987 de către Elena Tudor, de la Direcția generală comercială, rămăsese pînă la data controlului nostru, fără nici un ecou, deși sennala, pe lângă necesitatea igienizării depozitelor și spațiilor anexă, dotării cu rafturi a spațiilor de depozitare și faptul că pînă la data respectivă produsele achiziționate „abia asigură consumul curent pentru câteva zile”. Iată și altă întrebare firească: de ce totul va fi cumpărat, cînd o mare parte din conservele pentru iarnă ar putea fi realizate în cantină? Răspunsul prompt, ușor iritat, „de ce să muncim cî, tot acolo ieșim cu prețul”, e departe de a ne mulțumi, mai ales că, practica o demonstrează, e și foarte departe de adevăr. De fapt, îndărătul indolenței pare a sta o poveste a ambalajelor.

Controlul oamenilor muncii în acțiune

Ziua bună și trei ceasuri rele

fac fripturi și pulpă la tavă (pulpă pe care bucătarul șef Vasile Voicilă nu-și amintește s-o fi gătit în bucătăria cantinei). Pentru cine, deci, fripturile? „Pentru oamenii muncii, ni se răspunde; de exemplu, 40 pentru conducerea URAC”. În același „bufet de incintă” — care, ne lămurește gestionara — oferă „la comandă” se găseau măsline, telemea, salam, lămii și un pachet cu două kilograme pulpă, „să am dacă imi vine, vreo comandă”. Sîntem curiosi cum ajunsă să „comande” oamenii muncii de la URAC aceste produse. Aflat în interiorul cantinei, cu aspect — și funcționalitate — de magazie la care se ajunge fie trecînd prin bucătărie, fie prin ușa din spate a cantinei, pe unde se face aprovizionarea, bufetul este, practic, un compartiment închis, unde are acces numai bufetiera și cei care își pot permite.

Stilul este, desigur, o chestiune de opțiune personală, îndeplinirea sarcinilor de serviciu, însă, este o obligație legiferată, iar asigurarea hranei de calitate, variată, hrănitoare, gustoasă, pentru oamenii muncii este, pentru personalul cantinei ITB, o sarcină profesională. Neîndeplinită. Ne oprim asupra citorva cifre, mult mai expresive decît posibilele noastre comentarii: minus 35 tone cartofi, —9 t. varză, —8,3 t. rădăcinoase, —19,2 t. ceapă, —10 t. alte legume, —17 t. fasole, —5 t. fructe, —10 t. conserve legume, —2 t. semiindustriale, —10 t. conserve fructe, —0,5 t. deshidratate, —3,5 t. pastă tomate. Linoara înseamnă, bineînțeles, minus. Este situația la zi a aprovizionării

întrebări ar mai fi, desigur, nenumărate. Îi lăsăm să le pună (și să și le pună) pe tovarășii din conducerea Serviciului administrativ-social al ITB-ului. Răspunsurile le vom consemna nu teoretic, ci prin urmărirea efectelor lor practice.

Iată-ne înfirind o afirmație abia făcută. Nu terminasem încă de scris aceste rînduri, (28 octombrie), cînd primim la redacție vizita contabilei șefe a cantinei care ne înmînează o „Notă cu obiecțiuni la procesul verbal de control efectuat la Cantina ITB URAC în ziua de 26 oct. 1987”, în care, după ce se aduc „obiecțiuni” tuturor constatărilor consemnate în procesul verbal de control, se specifică în finalul „măsurilor suplimentare pentru îmbunătățirea activității cantinei”, la punctul 5 — pentru nerespectarea Regulamentului de organizare și funcționare a cantinei și încălcarea regulilor gestionare, tov. Dumitru Cristea, a fost sancționat cu retragerea unei gradații pe două luni, iar la punctul 6 — pentru deficiențele constatate și lipsurile în activitatea de îndrumare și control a fost sancționat cu avertisment tov. Fodor Mihai, șeful cantinei ITB. Grozave sancțiuni! Mai ceva decît o primă!

2. Să lași ceva în urmă

27 octombrie. Cantina Întreprinderii Dimbovița. Echipa de control i se alătură, Alexandru Brad, din Comisia municipală de control. Străbatem camerele-magazii, cu pereți albi, imaculați și covoare strălucind de curățenie, cu rafturi de conserve acoperite cu incredibile perdele

de tifon alb, ce „stau în picioare” de apretate. Aceleași perdele aveam să le găsim pretutindeni, în magazia de coloniale, în pivniță, în pod. Și aici, citeva cifre: 1,5 t. castraveți murați, 1,7 t. gogonele, 800 kg. gogoșari, 100 kg. conopidă, 450 kg. suc de roșii, 1 t. ardei la sare, 1 t. fasole verde la sare, 2 tone morcov și albitură la sare, 200 kg. roșii, sînt numai o parte din conservele pentru iarnă, toate pregătite de personalul cantinei. „Un borcan cu 500 g. fasole verde cumpărat din oraș ne costă 8,50 lei; noi am scos kilogramul de fasole conservată la 6 lei. Toată vara am fost pe cîmp; cumpăram legume direct de la locul de recoltare, veneam cu ele proaspete și ne apucam imediat de lucru”. Sofia Turtoiu, șefa cantinei, are miștile, asprite de sare, încă pătate de legume sortate și curățate.

Marțea e zi de pește. (Nimeni, aici, nu pare a alătura acestei zile vestitele „trei ceasuri rele” atît de temute). În meniu — o ciorbă de legume, cod la tavă (arătînd ca pentru o expoziție culinară, servit cu o mîncare de fasole cu jumări (în felul acesta, chiar și cei ce nu doresc pește, pleacă sătui de la masă, mîncînd numai „garnitură”) și plăcintă cu mere. Gustăm, pe rînd, din toate; multe gospodine ar vrea să gătească astfel. Zilnic, aici se gătesc două meniuri și, la cerere, se oferă persoanelor bolnave regim de cruțare. Bufetul de incintă, la care are acces toată lumea, expune, la vedere, salată orientală, icre tarama, fasole bătută, șnițele, gogoși. Intre 21 și 26 octombrie, în cele două meniuri apar friptură (de 4 ori), mîncăruri cu carne, unele servite cu mămăliguță (de 4 ori) și pește la cuptor (de 2 ori). În gospodăria anexă, cei 103 porci îngrijiiți tot de personalul cantinei, par tocmai scoși dintr-o baie cu șampon. Din cele 48 de capete sacrificate de la începutul anului, cantina a obținut un beneficiu de 80.000 lei, regăsit în calitatea meniurilor oferite muncitorilor. Sînt numai citeva aspecte ale activității oamenilor de aici.

Sigur, premiul întîi pe țară obținut de două ori în întrecrea între cantine este o frumoașă recompensă. Însă cea mai valoroasă recunoașterea a muncii Sofiei Turtoiu, femeia asta care își dorește să lase ceva în urmă, este, imi spune, faptul că oamenii, atunci cînd o întîlnesc, nu întorc capul, ci îi spun bună ziua zîmbînd.

Comentariile sînt de prisos. N-am urmărit o imagine schematică a „binelui” față în față cu „răul”. Dacă ea totuși arată astfel, este pentru că reflectă două stiluri de muncă total opuse. Responsabilitatea, dăruirea profesională nu pot fi decît incompatibile cu lipsa de responsabilitate, cu indiferența. Iar dacă ziua bună e bună pentru că așa ți-o pregătești de dimineață, ceasurile rele sînt doar o motivare pentru incorectitudine și lenă. Realitatea a demonstrat-o încă o dată.

ROXANA P. MANOLESCU

Post scriptum

Un fel de răspuns

În urmă cu un an și mai bine, în coloanțele revistei noastre apărea un articol intitulat „Introducere în arta precauției”, relatînd cazul unui tehnician silvic din Cimpeni căruia i se desfășurase contractul de muncă în baza unor acte care s-au dovedit ulterior a fi invalide și a unui proces verbal de la o adunare generală a oamenilor muncii, lipsit, însă, în original de consemnarea unei hotărîri de atare gravitate. Neprimind nici un răspuns din partea Inspectoratului silvic județean Alba, am publicat o revenire („Posibil epilog la arta precauției”), în care arătăm că, din cercetările atente efectuate de către Procuratura județeană Alba, a reieșit cu limpezime nevinovăția celui incriminat. Ne exprimăm așadar, speranța că lucrurile vor lua un curs drept, aceasta însemnînd reincadrarea în muncă, pe vechiul post, a celui destituit și despăgubirea sa pentru lunile în care fusese privat, injust, de retribuție. Am primit, atunci, un fel de răspuns din partea conducerii Inspectoratului silvic. Ni se spunea acolo, în cuvinte puține, că ne va fi comunicat modul de soluționare a acestei cauze numai după ce Procuratura județeană își va spune ultimul cuvînt, între timp intervenind elemente noi. De atunci, tot așteptăm. Așteptăm adevăratul răspuns. Pentru că, în tot acest răstimp (de un an) investigațiile procuraturii au luat sfîrșit, confirmînd, încă o dată, nevinovăția numitului Vasile Belei. Ce-ar fi trebuit, de fapt, să ni se comunice? De ce a falsificat procesul verbal de la Ocolul silvic Cimpeni, înlocuind, la sediul Inspectoratului județean, cu un altul? De ce i s-a propus fostului tehnician silvic fără vină ocuparea unui post de pădurar (cu o încadrare inferioară celei anterioare și cu o serioasă întreprindere în ceea ce privește vechimea în muncă, deci și toate sporurile care decurg din ea)?

Dincolo de datele concrete pe care le-am adus în discuție, există și o chestiune de principiu. Conducerea unor unități ne trimite răspunsuri în care nu fac altceva decît să eludeze fondul problemei, să escamoteze răspunderi ce le revin, conform legii, în raporturile cu un organ de presă. Răspunsurile în doi peri, un fel de răspunsuri, nu fac altceva decît să confirme superficialitatea cu care mai sînt privite cîteodată, pe ici pe colo, probleme de prim interes pentru oamenii muncii. Intransigența aparentă — însemnînd, de fapt, refuzul unui conducător de unitate să a reveni, atunci cînd situarea o împune doar pentru a nu-și afecta prestigiul în fața subalternilor — duce adeseori la inutile nedreptăți. Dar, acesta este un alt aspect, asupra căruia ne propunem să revenim.

DAN MUCENIC

Note

Chiar nu se poate?

Un ventil pentru sifonul unei chiuvete este un lucru cit se poate de simplu. Adică ar trebui să fie, pentru că, în realitate, nu e. Dar ce este ventilul acesta? Este acea piesă care leagă chiuveta de sifon. Adică un fel de pilnie care, înainte vreme, se făcea din metal, dar care acum se face din plastic. Din plastic fiind, cedează foarte ușor, iar apa caldă aproape că-l omoară. Fiereste, un ventil de metal aproape că nu are moarte. Îl montezi și demontezi de cite ori vrei, adică de cite ori e nevoie să cureți sau să desfunzi sifonul care de aia e sifon, ca să se infunde, să protejeze astfel conducta de evacuare a apei din chiuvetă. Cel de plastic însă, datorită căruia se face, nu-i așa, o importantă economie de metal, este, cum spuneam, extrem de fragil. Cred că și din sticlă dacă l-am face și tot ar fi mai rezistent. Să vedem însă care este economia de metal. Deci, dacă ai neșansa de-a fi nevoit să desfunzi sifonul, trebuie să-ți iei serioase măsuri de a avea un ventil de rezervă. Nu e bine să te apuci de sifon pînă nu ai un ventil de rezervă. Începi să cauți. Și cauți și cauți și cauți și peste tot ți se spune că ventile de 1 țol, pentru sifonul chiuvetelor de baie nu sînt. Pur și simplu nu mai sînt de multă vreme. Dacă aveai norocul

să fi avut nevoie de un astfel de ventil acum trei-patru luni, atunci ai fi găsit. Acum, cînd îl cauți, nu e. Să zicem însă că ai norocul să găsești, totuși, un astfel de ventil. Din întîmplare, desigur, numai și numai din întîmplare. Va trebui să cumperi ventilul care se vinde împreună cu o piesă de metal, un fel de sită, plus un șurub lung de aproximativ 7 centimetri. Sita și șurubul cîntăresc cam 50 de grame. Costă, împreună cu ventilul, cam pînă la 15 lei. Ventilul, singur, din plastic fiind, ar fi costat cel mult 2-3 lei. Ai schimbat de 10 ori ventilul? Foarte bine. Vei fi colecționarul a 9 site și tot atîtea șuruburi pe care, pînă la urmă, le arunci. Din cele 9 site și 9 șuruburi se puteau face cel puțin 9 ventile de metal. Ventilele care, cum spuneam, aproape că nu au moarte. Unde este, te întreb, economia de metal? Ei bine, economia asta este undeva, pe o hirtie prin care s-a propus și s-a acceptat, cu o comisie de specialiști, înlocuirea ventilului de metal cu unul din plastic. Așa o fi, dar de ce nu se vînd numai ventilele? De ce se vînd doar cu acele site și cu șuruburile respective? Sînt piese separate și trebuie să se vîndă, la cerere, separat. Lași baltă toate aceste întrebări, mult mai complicate decît celebra „a fi sau a nu fi” și ești dispus să cumperi, cu sită și cu șurub cu tot, ventilul. Dar nu ai de unde să-l cumperi. Pur și simplu nu-l găsești. Ba

chiar te mai și lamentezi în stîmba și-n dreapta, pînă cînd un prieten, descurcîreț, îți sugerează ideea că ai putea să-l cumperi de la o cooperativă care execută lucrări de instalații sanitare. Te duci la o astfel de cooperativă, numită de obicei Instalatorul, și, culmea, șeful este amabil și-ți spune că ventilul acela este un lucru de nimic. Ți se oferă, nu-ți vine să-ți crezi ochilor, un ventil de metal. Un ventil care costă 50 de lei. Vrei să dai cei 50 de lei, dar ți se face un bon pentru 83 de lei. De ce? Păi, foarte simplu. Cooperativa nu este o unitate care vinde ventile și alte obiecte de instalații sanitare. Trebuie să plătești și manopera, plus deplasarea la domiciliu a unui meseriaș. Altfel nu se poate. În felul lor, cei de la cooperativă au dreptate. Dar oare, altfel, chiar nu se poate? Problema asta, a ventilului, un lucru foarte simplu, trebuie să rămînă și pe mai departe la fel de incurcată?!

VICTOR NIȚĂ

Cale lungă, drum de fier

De sus, de la Cioplea, Predealul se vede în trepte, „ar-zînd” în roșu, galben, castaniu, verde. Este cea mai completă paletă coloristică a anului la munte. Tot de la hotelul Cio-

plea, gara o săgeată de sticlă — este un punct al neodihnei, luminată de soare și de becuri electrice. Trenurile trec, cu scurte opriri, excursioniștii cu bagaje cit pentru un an, nu pentru o zi, două, dau ocolul ghișeelor; personalul de serviciu e îndatoritor și pus pe vorbă... cu folos.

Această gară, toată din sticlă, cu liniile suple arcuite către cer, cu plante exotice pînă în tavan, cu pardoseli lustruite, ca un ring de dans, cu tot traficul intens și fără întrerupere, este și un punct de informajii. Ce mare lucru, fiecare gară are acest serviciu, cu funcționari la ghișeu, de diferite categorii: servibili, competenți, plătisiți, prost dispuși?!

Ei bine, Florentina Bordel, Olga Ardeleanu, Eugenia Nedelcu și Tamboi Elena sînt binevoitoare „enciclopedii” ale orașului. Verificați-le, întrebîndu-le nu ce vă trece prin cap, ci ce vă interesează cînd sînteți în Predeal. Mersul trenurilor? Nici nu intră în discuție, e o problemă profesională. Dezorientat(ă) coboriți din tren și vreți să găsiți un hotel? Pe loc vi se dă o adresă precisă (nu a fost doar un gest pentru ziarist) printr-o legătură telefonică cu dispeceratul stațiunii. Vreți să ajungeți la lucrările Cnșfătuirii naționale de psihiatrie și medicină legală, informațiile curg. Monologați, „ce mic

cadou aș putea duce soției inapoiere”, și imediat Olga deleanu are citeva sugestii soției bineînțeles, de adresă magazinilor.

Nici într-un oraș cu 8000 locuitori, și cu citeva mii excursioniști în trecere, nu e deloc ușor să fii servibil, și nu ți-ai propus cu consecvență să fii amabil, și dacă nu a asemenea fire. Printr-un oraș de serviciu se afișează poezia, dar nu se înfăptuiește. Gîrea acestor persoane exprimate încă odată că „omul potrivit locului potrivit”, nu este doar locuitor.

Nu am fost deloc surprins cînd un călător, aducînd citi fire de crizanteme în culoarul porții înconjurătoare, le-așoțit cu mii de mulțumiri. Cîsise la farmacia din oraș medicament pe care-l căut mult în București. Una din cele patru „suflete” se înresase telefonic și a dat o formație necesară unui bolnav.

Eu am plecat în zorii zilei după o noapte albă. Florent Bordel, proaspăt ca roua, un centru luminos într-o gară construită în acord cu semnul mîntuitor.

În Predeal este frumos cînd se coboară din tren.

CARMEN DUMITRESCU

V-am văzut blocul, știm ce administrator aveți

Importanța unei grădini

Am întâlnit în sălile de tribunal și a 20-a oară aceiași vecini într-un conflict iremediabil: unul făcuse, celălalt zisesese...

Pe strada Trestiana, numărul 2, printr-o grădină, care și iarna e vegheată din toate apartamentele, de toate vârstele, s-a cimentat o prietenie frățească între familii.

CARMEN DUMITRESCU

Rebut cu 8 etaje

Sintem în apartamentul Corneliu Bandrabur, administratorul blocului 108 din strada Flămînda 10 din noul cartier Crin-gași. Dînsa e plecată la I.D.E.B. să achite-o factură. Ne întrebăm între timp cu Ion Bandrabur, soțul. Cătălin e în clasa a III-a și e încă la școală. Corneliu, e în clasa I-a. A venit acasă și deocamdată împinge niște mașinuțe prin cameră. Cel mic, Adrian, se căznește să se ridice în picioare, operație nu tocmai simplă la nici un an. Ion este mecanic ajutor la Depoul București Călători și își ajută soția la munca de administrație în timpul liber. Corneliu a întrerupt serviciul pentru creșterea copiilor minori. Pentru că stătea acasă și are o fire energică a acceptat postul de administrator, retribuit, după cum se știe, cu suma de 715 lei, sumă care ar fi fost menită să aibă pondere într-un buget familial gîndit cu minuțiozitate.

La Adunarea generală din 4 octombrie, acum câteva zile, a vrut să renunțe, dar n-au găsit pe nimeni și au rugat-o să mai stea puțin. Cît despre bani, nu ne alegem cu nimic. Mai toți îi dăm pe atențiile destinate celor care ne fac remedieri sau chiar operații curente. Blocul, la trei ani de la darea lui în folosință, n-a fost încă recepționat de către I.C.R.A.L. Gîulești din cauza unor defecțiuni de construcție sau de concepție, nici nu știu cum să le numesc. Neglijențe, în orice caz. Oamenii ne sună nouă la ușă, însă sînt probleme care nu se pot remedia la nivelul de administrație. Care sînt problemele?

Pe scurt, iată-le! Înainte de asta s-au numit constructorul blocului: Antrepriza de construcții montaj 1, cu sediul în Bulevardul 1 Mai.

Instalațiile de scurgere de la subsol sînt prost făcute. S-au înfundat de citeva ori pînă acum și au fost desfundate cu banii cetățenilor. I.C.R.A.L. și deci și I.C.A.B. n-au recepționat lucrarea și nu sînt răspunzători de ea. La coturi, țevile sînt defectuos combinate și curb. În subsol e mereu apă. Sînt țintari și iarna. Dezinfecția și deratizarea, făcute în urmă cu o lună, n-au dat rezultate. Betonarea subsolului a fost făcută tot pe banii locatarilor. Din păcate doar parțial pentru că A.C.M. 1 și-a retras oamenii și i-a dus la Piața 7 Noiembrie să execute unele lucrări de modernizare. (Acelea care au început în primăvară și care nu sînt gata nici acum). La scara 1 au fost infiltrații la terasă. Au venit să le remedieze, însă, din păcate, au pus cazanul cu smoolă tocmai pe locul unde curgea. La prima ploaie, apa a udat tavanele celor de la etajul 8 exact ca pînă atunci. Hidroforul este sub capacitate sau prost dimensionat. Apa caldă nu urcă mai sus de etajul 5. S-a primit și o adresă de la G.I.G.C. cum că cei de la aceste etaje să nu mai fie taxați la acest capitol, semn că pur și simplu au fost abandonate. Oare nu există o soluție? Apa rece urcă la etajele superioare cu țirița. Oamenii o iau cu gălețile de la vecinii care au avut norocul să stea în apartamentele de mai jos. Deși are în schemă electricii, I.C.R.A.L., probabil tot pe motiv că blocul nu e recepționat, n-a trimis unul de doi ani să repare automatele de scară.

Noroc, spune Ion Bandrabur, că I.D.E.B. n-a venit încă peste noi cu amenzi. Rostul dintre panouri este netencuit. La alte blocuri a fost. O sursă de condens poate fi și aceasta.

Vine și tovarășa Cornelia Bandrabur.

— Vă spun sincer că nu mai vreau și nu mai pot să fac munca asta. Tovarășul Petrescu, directorul A.C.M. 1 cred că s-a săturat de mine de cite sesizări am făcut pentru remedierile blocului, dar degeaba. Soțul blocului sau izolația termică a panourilor sînt defecțuoase, nu știu însă problema condensului a ajuns deosebit de grea.

Cineva trebuie să justifice calitatea proastă a muncii sale. Constructorul trebuie să-și asume responsabilitatea remedierilor. I.C.R.A.L. să-l recepționeze.

— Numai pe scara noastră sînt peste 100 de copii. Se sparg geamuri, se deteriorează anumite lucruri. În adunarea generală s-a hotărît ca, cheltuielile gospodărești să nu depășească 200 lei. Asta ar reveni la nici doi lei de familie. Este foarte puțin. Înseamnă să pun becuri din buzunarul meu. Avem probleme și cu răii platinici. În 1988 am avut restante de peste 100 mii lei, ceea ce a adus la penalizări de 13 mii lei. O altă problemă sînt copiii nesupravegheați, care fac gălăgie la ore nepotrivite. Aici lucrează oameni în schimburi care nu se pot odihni. Problemele sînt grele și simt că nu le mai pot face față.

Promitem să revenim în blocul 108 din strada Flămînda 10.

OPREA GEORGESCU

Legile ocrotesc dar și obligă

Carmen Bulumac din București (str. Delnăstii nr. 1, ap. 52, Sectorul 6), este lucrătoare la Întreprinderea de ace de tricoot București. Și mai este tinăra mamă, avînd două fetițe. În familie a mai venit și mama sa, care o ajută la îngrijirea fetelor. Bani nu-i sînt prisoselnic. Ea ne scria cu vreme-n urmă că a făcut nenumărate intervenții, scris și semnate, înmînat administratorului blocului B-35, solicitînd sprijin pentru aplicarea corectă a prevederilor Hotărîrii nr. 30/1983 a C.P.C.P., întrucît are soțul plecat din țară pe o perioadă de 2 ani. Ce anume cerea femeia? Solicita scutirea de plata cheltuielilor de întreținere a soțului. Credeți că i s-a aprobat diminuarea cheltuielilor de întreținere, stipulate în actul normativ amintit? Nici pomeneală! S-a încapățînat administratorul? Conducerea asociației? Cert este că a fost nevoie de intervenția revistei noastre pe lângă Consiliul popular al sectorului 6, pentru a li se aduce aminte celor din conducerea asociației prevederile legii.

Consiliul popular al Sectorului 6 ne încunoștințază despre modul cum a fost soluționată scrisoarea îndreptățită a lui Carmen Bulumac. Credem că ar fi fost mai nimerit să i se expedieze și citeva extrase din Hotărîrea nr. 30/1983 a C.P.C.P. Și mai credem că respectiva conducere a asociației, inclusiv administratorul care este plătit pentru așa ceva, ar fi trebuit să cunoască acest act normativ!

Elena Istode din Constanța (Aleea Crizantemelor nr. 6, bl. H-1, sc. D, ap. 64) semnala că în cei aproximativ 9 ani de cînd Ioana Mateescu este în conducerea asociației de locatari (fiind și șefa de scară, totodată), mai mult a incurcat lucrurile decît să le dreagă. În ce sens? Datorită Ioanei

Mateescu s-au întîmplat cam următoarele „evenimente“ nedemne de luat în seamă, dar relevabile prin felul cum și-a depășit categoric atribuțiunile: și-a construit o boxă fără autorizație chiar în holul scării blocului, încălcînd astfel H.C.M. 2390/1969. Tot datorită spiritului său de „inițiativă“ au fost ciopîrtiți toți pomii plantați în aliniament în fața blocului. Cu consimțămîntul său tacit s-a construit un fel de tarabă pe post de crescătorie de iepuri, în spatele blocului. Aspect interzis de prevederile legale și gospodărești, de norme de igienă sanitară, mai cu seamă că este vorba de o zonă centrală din municipiul cu deschidere la Marea Neagră. Uscătoria blocului a fost transformată într-un garaj de biciclete, pentru cine vrei și pentru cine nu vrei. Lista neregulilor semnate prin viu grai, fie printr-un acord disimulat al Ioanei Mateescu — se vede treaba că a fost și președintă de asociație și administratoare și toate la un loc — ar mai putea continua cu încă 7—10 puncte la fel de... originale. Noi ne oprim deocamdată aici, constatînd că I.M. nu și-a irosit vremea cu indelefiniciri convenționale ba, dimpotrivă, atîta doar că au fost întreprinse în nefolosul cetățenilor.

Adresîndu-ne Consiliului popular municipal Constanța, primim următorul răspuns: „În adunarea generală a Asociației de locatari nr. 19 Constanța, numita Ioana Mateescu a fost schimbată din funcția de membră a comitetului și șefa de scară“. Toate bune și frumoase, dar cetățenii au tot scris despre aceste nereguli în ultimii 3—4 ani. Au fost prin audiențe la factorii de resort. Nenumărate comisii și colective s-au perindat în control la respectiva asociație. Dacă voiau ar fi putut constata cu ușurință neregurile semnalate de cetățeni. Totuși, de ce s-a luat atît de tardiv cuvenita măsură?

DORIN SĂLĂJAN

Om de onoare

Oraș în mișcare, Țirgul „galeriei de viață sălbatică“ (a ne aminti romanul lui Constantin Toiu), Urziceni au ajuns să dețină 3.500 de apartamente în 190 de blocuri noi. Ceea ce are însă, mai particular, față de alte orașe ale țării, este faptul că toate aceste locuințe, în care trăiesc peste 10.000 de cetățeni de vîrstă și profesii diferite, sînt organizate în doar 5 asociații de locatari. Consiliul popular orașenesc a adoptat acest sistem, tocmai pentru a putea ține o mai bună legătură cu cei investiți să le gospodărească. Astfel, la un administrator, revin chiar și 600—700 apartamente. În consecință, munca și răspunderea acestuia poate fi comparată, fără a forța lucrurile, cu a unui șef de secție dintr-o uzină. În anumite planuri — el gestionează și bani și încrederea oamenilor și autoritate de pater-familia. — este chiar mai mare. Cîțiva dintre ei — așa cum sînt Ștefan Niță Miu ori Lev Bălan, ori Constantin Iordache — știu să conducă chiar cu stil asemenea microcolectivități umane, să constituie chiar un model într-o atare activitate socială. Dacă multă vreme, sociologia modernă a bătut monedă, și a consumat cerneală, în analize și anchete, privind viața oamenilor din orașele industrializate, a „migratorilor“ de la sat la oraș, trăind în locuințe suprapuse pe înălțimea blocurilor, precizînd înstrăinarea acestora, ca și alte concluzii defetiste, ei bine, a pierdut din vedere pe administratorul de bloc. Ca activist social, ca om-liant între locatari, ca cel care înlesnește și netencuiește căile spre sufletele oamenilor relațiile dintre cei ce se refugiază, după orele de muncă profesională, dincolo de ușile închise ale apartamentelor de bloc. Ei pot fi aduși în Agora, de către acești veritabili pedagogii sociali. Sînt o fațetă a so-

ciologiei microcolectivităților umane din țara noastră ce nu poate să ne scape. Ștefan Niță Miu, administratorul Asociației de locatari nr. 1, decan de vîrstă (79 de ani) și decan de vechime (18 ani) ca administrator, este din acest punct de vedere tipic și foarte interesant de studiat. A ajuns locuitor al Urzicenilor, tocmai din fuga de singurătate într-un mai mare oraș. Din nevoia unui climat de familie, din nevoia de a avea alături cit mai mulți semeni. De profesie contabil, și lucrător vreme îndelungată în finanțe, cînd a ieșit la pensie, s-a simțit stingher în orașul unde a profesat — Buzău. Neavînd copii, „ne-am retras aici, unde soția avea o soră“. S-a retras în apartamentul unui bloc abia înălțat dar cu inima a rămas deschisă către toți. Și-a atras rapid stima vecinilor și conorășenilor, prin tinuta sa morală prin demnitate și, mai ales, prin interesul față de trebuirile obștești, de unde era nelipsit. În 1970, locatarii celor citeva blocuri din mica urbe îl aleg administrator. Astăzi, asociația a crescut la 615 apartamente, atît din fond de stat cît și proprietate personală. Blocurile respective reprezintă un model de gospodărire, de bună îngrijire ca și în relațiile interumane. „Facem așa fel, spune acest bătrîn cu minte de aur, ca viața în asociație să fie civilizată“. Toate asperitățile dintre vecini ori dintre locatari și asociație sînt, cu tact și cu pricepere, slefuite de sine, om bun, blind, și, totuși, autoritar. „Are vocație de educator“, apreciază vicepreședintele Consiliului popular orașenesc Urziceni, Gheorghe Mihal. Ceea ce se răsfrînge nu doar în relațiile cu locatarii, dar și în cele mai precise, mai severe și mai pragmatice treburi. În cele contabile, financiare și de gospodărire. Și nu-i ușor, la un număr atît de mare de apartamente, în proprietate mixtă — de stat și particulară. Niciodată Asociația nr. 1 n-a rămas în deficit financiar ori datorare furnizorilor săi (de căldură, de apă, de gaz metan de energie electrică...), deși au mai fost, ici-colo, răi-platinici, dar pedagogia sa ține totul în echilibru. Răi-platinicilor li se rețin din retribuții datoritiile, căci administratorul recurge în a lua legătura cu întreprinderile unde ei lucrează, decît să-și acționeze în judecată. „Un administrator bun, e de părere Ștefan Miu, trebuie să fie un bun gospodar, un bun contabil și, mai înainte de toate, un om de onoare“. Se referă adică, la corectitudine și cinste în manipularea banilor asociației, la viața personală, la stăruința și străduința în rezolvarea tuturor treburilor mici și mari ce apar cotidian în crezulături uman numit bloc de locuit. Numai copiii, ne spune, cite probleme aduc în prim-plan. Unde se joacă ei? Unii locatari nu suportă să-i vadă pe scara blocului, alții pe spațiul verde, unii părinți nu înghit să se facă observație copilului său... Și așa, administratorul este ochiul mercur deschis al urbei și balanța judecătii civice. La Urziceni s-a încetățenit, ca metodă de lucru, întîlnirea săptămînală — vînzarea — dintre administratorii celor 6 asociații de locatari și cadre de conducere ale primăriei pentru a discuta și a afla soluții tuturor stărilor de lucruri pe care viața în comun le generează. Astfel, au inclus pe agenda de lucru a primăriei problema locurilor de joacă pentru copii, obiectivele și locurile unde locatarii să efectueze zilele de muncă obștească prevăzute de Legea 1, pregătirea operativă și de calitate a blocurilor pentru iarnă (verificarea instalațiilor de încălzire, a cazanelor și punctelor termice, evacuarea apei din unele subsoluri, izolațiile traseelor etc.), ca și multe alte lucrări gospodărești menite să păstreze estetica și buna funcționalitate a fondului locativ orașenesc.

Administratorul de bloc este, iată, nu un simplu casier. Este un activist al Cetății și, ca atare, alegerea sa cere mult discernămint, mai multă grijă din partea locatarilor, ca și a primăriilor. Tot astfel cum odăla, investit, e necesar să-l acordăm sprijin, atenție, încredere.

CICI IORDACHE-ADAM

Dintre „semnele bune” în viața internațională de care ne ocupăm într-un comentariu recent, pe primul loc situăm înțelegerea de principiu sovieto-americană cu privire la eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune și a celor operativ-tactice. Mergându-se mai departe în sensul acestei înțelegeri de principiu, zilele trecute, după cum se știe, s-a hotărât ca secretarul general al CC al PCUS, Mihail Gorbaciov, și președintele SUA, Ronald Reagan, să se întâlnească în Statele Unite începând cu data de 7 decembrie 1987. După cum se menționează în comunicatul comun sovieto-american dat publicității la încheierea convorbirilor avute la Washington de ministrul de externe sovietic, viitoarea întâlnire va cuprinde întregul complex de probleme privind relațiile dintre cele două țări — reducerea armamentelor, drepturile omului și problemele umanitare, reglementarea conflictelor regionale și probleme ale relațiilor bilaterale — și va asigura un progres considerabil în toate aceste probleme. În acest scop, s-a convenit să fie finalizată în cel mai scurt timp elaborarea tratatului cu privire la lichidarea totală a rachetelor URSS și SUA cu rază medie de acțiune și a celor operativ-tactice, care urmează să fie semnat în timpul viitoarei întâlniri la vîrf din Statele Unite. Cu același prilej, cei doi oameni politici vor stabili ordinea de zi a viitoarelor lor contacte și vor examina multilateral problema elaborării instrucțiunilor pentru delegațiile lor cu privire la viitorul tratat vizînd reducerea cu 50 la sută a armamentelor strategice ofensive ale URSS și SUA și la înțelegerea privind respectarea tratatului asupra limitării sistemelor de apărare antirachetă și la nedeținerea lui pe o perioadă convenită. Comunicatul comun precizează, de asemenea, că secretarul general al CC al PCUS și președintele SUA au în vedere desfășurarea ulterioară a unei întâlniri între ei în Uniunea Sovietică, în prima jumătate a anului 1988, în cursul căreia vor acționa în direcția înregistrării unui progres în ansamblul relațiilor sovieto-americe. În acest scop, se va acționa în vederea elaborării cit mai grabnice a unui tratat privind reducerea cu 50 la sută a armamentelor strategice ofensive, care

ar putea fi semnat în cursul vizitei președintelui SUA la Moscova.

Întîlnirea convenită, programul ei, problemele ce vor fi rezolvate sau dezbătute cu acest prilej au, firește, o însemnătate excepțională pentru însăși existența climatului internațional. De aceea, este normal ca la transpunerea în viață a măsurilor preconizate, la orice măsuri în sensul dezarmării, să pună umărul întreaga comunitate internațională, și în primul rînd statele europene, întrucît eliminarea rachetelor nucleare nu-i o problemă care-i privește doar pe so-

COMENTARIUL SĂPTĂMÎNII

Un important pas înainte

vietici și pe americani, ci o problemă a întregului mapamond. În aceste condiții, apar cel puțin curioase unele opinii potrivit cărora „vidul nuclear” lăsat de viitoarea retragere a rachetelor americane trebuie umplut cu „forță de descurajare nucleară” vest-europeană, în primul rînd engleză și franceză. Or, securitatea și pacea în Europa și pe tot globul nu se realizează prin înlocuirea rachetelor unor țări cu rachete aparținînd altor țări, ci prin înlăturarea și distrugerea tuturor rachetelor, indiferent cui ar aparține ele. De altfel, se știe că retragerea rachetelor americane și sovietice este concepută ca un prim pas dintr-un ansamblu de măsuri mai largi de dezarmare, în care direcție se acționează de mai multă vreme, la Geneva, la Viena și în alte foruri. Și este de așteptat și necesar ca acordului privind eliminarea rachetelor nucleare să-i urmeze alte înțelegeri, alte măsuri cu

privire atît la dezarmarea nucleară, pînă la înlăturarea ei completă, cit și la înlăturarea armelor chimice și convenționale. În acest cadru se impune, desigur, și renunțarea la inițiativa de Apărare Strategică.

Salutată de opinia publică internațională, convenirea întîlnirii Gorbaciov-Reagan de la începutul lunii decembrie reprezintă, fără îndoială, un important pas înainte în eforturile avînd drept scop înlăturarea pericolului de război, înlăturarea păcii pe planeta noastră. Sînt bine cunoscute și larg apreciate poziția și inițiativele României, ale președintelui ei în vederea înlăturării dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare. Aprecînd hotărîrea cu privire la dezarmarea încă în cursul acestui an a acordului sovieto-american în privința retragerii rachetelor nucleare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „România salută, ca un eveniment de însemnătate istorică, înțelegerea recentă dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii cu privire la semnarea în acest an a acordului pentru eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune și a celor operativ-tactice din Europa și Asia. Considerăm că este necesar ca țările din Europa — pe teritoriul căreia se găsește cea mai mare parte a armamentului nuclear — să acționeze unite, să renunțe la deținerea și producerea de arme nucleare, să militeze activ pentru a înlătura definitiv armele nucleare din Europa și din întreaga lume. În același timp, trebuie să se treacă la măsuri de reducere substanțială a trupelor și armamentelor convenționale, precum și a cheltuielilor militare. În ce o privește, România a trecut din anul 1986 — pe baza unui referendum național la care a participat practic întregul popor — la reducerea cu 5 la sută a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor sale militare”.

Și astfel, unul din evenimentele prevestite anul acesta de augurii cei buni este pe cale să se înlătuască. Să sperăm că așa se va întîmpla și cu celelalte semne bune, și că vor apare și altele noi.

ION D. GOIA ■

Electroșoc

Ar fi de crezut că în anii de explozie tehnico-științifică pe care-i trăim și care au cuprins fără excepție toate domeniile vieții umane, medicina și-a sporit arsenalul terapeutic, astfel încît procedeele agresive de tratament au rămas doar în istoria acestei științe. Un articol din revista italiană „L'Espresso” ne-a readus în minte zguduitorile întîmplări din „Zbor deasupra unui cuib de cuci”, cu acel McMurphy anihilat în final după ce luptase împotriva degradării condiției umane, după ce încercase, și era aproape de reușită, o terapie umană, a prieteniei și apropierii. Aflăm că în toată lumea electroșocul e din nou o practică de rutină în multe clinici psihiatrice, că după reculul înregistrat în anii '60-'70 revine iar ca procedeu de bază, în pofida faptului că există numeroase medicamente și tehnici psihoterapeutice valoroase.

Roma, cetatea eternă, este în fruntea orașelor italiene care practică cu seninătate această barbarie cu sorgintea în camerele de tortură ale unui „ev mediu” electricizat. Poate pentru că aici, în 1938, Ugo Cerletti a experimentat pentru prima dată pe un om electroșocul, considerat un fel de „speraciu” care pătrunde în creierul bolnav și-l liniștește. Într-adevăr, epigonii lui Cerletti din anii '50, adepții ai teoriei anihilării, considerau foarte eficiente acest tratament. Dar, cum de atunci au trecut aproape patru decenii de incontestabile progrese, lucrurile trebuie privite altfel, așa cum o face doctorul Franco Basaglia, care consideră electroșocul „un picior tras unui aparat de radio care nu funcționează”. Un alt medic italian, T. Lo Savio, aprecia că „această tehnică practică de aproape 50 de ani și al cărei mecanism nu este cunoscut și-a demonstrat în cazuri rare eficiența, una efemeră însă, pentru că maladia nu cedează ci se cronicează sau, în cazul repetării electroșocurilor, se instaurează o dependență similară cu cea a drogaților.” Este, fără îndoială, spunea el, mult mai simplu să declari recuperat un bolnav după 20 de zile de spitalizare și 8 electroșocuri decît să efectuezi un program complet de psihoterapie.

De partea criticilor acestui procedeu stau mărturie medicilor asupra riscurilor pe care un astfel de „tratament” le poate provoca. Psihiatrul american Peter Breggin, în cartea sa intitulată „Electroșoc” — îl caracterizează drept o terapie cerebroinvasivă, care determină

stabilizarea unei dispoziții diferite, apatice la orice stimul sau, ca revers, al unei euforii fără sens, ca manifestare a negației. Un alt psihiatru american, Raymond Crowe scria în „New England Journal of Medicine” că „terapia electroconvulsivă este sigură și eficientă pentru depresiunile grave”. Descărcările electrice prin doi electrozi puși pe temple fulgeră creierul cu tensiuni între 70 și 120 de volți timp de una pînă la cinci zecimi de secundă. Pacientul, narcotizat pentru a suporta acest „medicament” și, mai ales, pentru a nu-și fractura coloana vertebrală din cauza convulsiilor necontrolate, se trezește și are o pierdere a memoriei recente care poate dura câteva zile. O amnezie mai lungă se poate provoca prin emisoc — electrozii se aplică pe emisfera cerebrală nedominantă. După teoria partizanilor electroșocului, acesta poate provoca la nivel cerebral un adevărat atac epileptic, care declanșează mecanisme defensive vitale pentru lupta împotriva maladiei.

Toate aceste observații empirice și ipoteze imaginare nu stau în picioare în fața încercărilor experimentale soldate, în marea lor majoritate, cu eșecuri. „Este o absolută inconsistență științifică”, spunea prof. Harry Terzian, de la Institutul de neurologie al Universității din Verona, înamic declarat al electroșocului. Numitorul comun al acestui gen de tratament îl constituie anularea, negarea omului bolnav. Sînt convins, a contînat el că munca medicului, chemat să refacă bolnavul și nu să-l distrugă, nu e compatibilă cu asemenea modalități de tratament.

IOAN ROȘCA ■

Fructele blindeții

Se susține că, în general, prima impresie contează. În cazul orașului Amsterdam ai de-a face cu tabloul dezolant al mormanelor de gunoi și cu șmecheria soferului de taxi care, profitînd de avantajele electronicii, și-a montat, pe post de aparat de taxat, un radio cu display pe care afișează, nonșalant, triplul tarifului normal al cursei efectuate. Dacă vii pe calea aerului mai bine apelezi la serviciile autobuzelor, taxipurile neprezentînd siguranță.

De unde această stare? De la blindețea legislației; polițiștii nu reușesc să termine documentarea unui dosar că deja

răufăcătorul este eliberat de tribunal sau pedepsit într-un mod ciudat. Astfel este obligat să facă exerciții de meditație, să urmeze un curs de bucătărie etc. Mai nostim a fost cazul lui Jan van Dijk care, prins după comiterea a 46 de furturi, a fost „pedepsit” de către instanță cu „executarea” unei vacanțe de 3 săptămîni pe Coasta de Azur unde trebuia să înoate și să facă ascensiuni. Cheltuielile au fost suportate de către municipalitatea orașului Amsterdam. Asta zic și eu pedepsă!

Această bunătate, îngăduință față de cei care calcă legea are și alte aspecte hazlii. Un răufăcător iertat de instanță a încercat să fure dintr-o mașină chiar în fața tribunalului! De fapt furturile din mașini nici nici nu se mai cercetează, poliția mîrgîindu-se la a elibera actele necesare pentru încasarea asigurării. Pentru siguranța autovehiculelor aceia care își petrec week-endul la Amsterdam le parchează în locuri interzise, poliția ridicîndu-le și transportîndu-le în locuri special amenajate și păzite. Apoi proprietarii plătesc 150 de guldeni amendă, dar scapă de „atenția” hoților. Chiar și premierul olandez, Ruud Lubbers, era să fie victima hoților de mașini de 2 ori în interval de câteva săptămîni. Datorită faptului că a prevenit furturile s-a ales cu pagube și mai mari, drept răzbunare; o dată răufăcătorii au intrat în locuință „plecînd” cu lucruri în valoare de 100.000 de guldeni, iar a doua oară au aruncat cu sticle incendiare prin geamul din sufragerie.

De altfel la sfîrșitul lunii martie s-a dat o petrecere pentru „jefuiții din ultima săptămîna”. Au participat 180 de persoane.

Glumă, glumă, dar în anul 1986, față de anul 1977, numărul fărâdelegilor a crescut de 10 ori (cea mai rapidă creștere din lume!) ajungîndu-se la situația ca 55% din locuitorii Amsterdamului să fi fost victime unui jaf în anul trecut.

Dacă mai avem în vedere și faptul că supporterii Ajaxului au sîrbătorit cam zgometos triumful echipei favorite (vitrine sparte, mașini răsturnate etc.), înțelegem de ce candidatura depusă pentru organizarea J.O. din 1992 n-a intrunit sufragiile juriului, Amsterdamul ocupînd locul 6, adică ultimul.

Ceea ce pune însă capăt este consumul de droguri. Paradoxal, dar la Amsterdam hașiișul se găsește de cumpărat în magazin. Pentru drogurile mai tari (cocaină, heroină, marijuana, L.S.D.) pedepsele nu sînt prea aspre.

Acestea sînt roadele, fructele amare ale îngăduinței, blindeții promovate de municipalitate. Pentru asanarea lor primarul

Ed van Tijn și colaboratorii săi caută soluții eficiente. Sigur, par a fi înăsprirea legilor și a modului de aplicare.

DAN DANUȚ DORU ■

Postașul invizibil

Căutări insistente în tranșele comunicării au scos la lumină posibilități diverse pentru a alina dorința schimbului de informații, înlăturarea ei, la reușite de ordin tehnologic, la posibilitățile lor de vîrf.

Știm atîtea despre telefon. Despre inconfundabilul vorbim adesea, dar cine i-ar contesta binevenita poziție în proximitatea nevoilor de toate zilele? Dar cine nu l-ar dori mai prietenos mai aproape de gustul nostru? Ne inghite, decamdată, măcar o oră pe zi pentru a ne rezolva urgențele. Din care, cel puțin un sîert se consumă pe așteptări, repetiții etc. Vestea că se fac săpături și pe acest șantier nu poate fi decît binevenită. Cu ce promisiuni? De a-l substitui, în cazul telefonului de la locul de muncă, prin altceva. De pildă cu telefonul, cu aparatul de telecopiat, cu sistemul de mesagerie scrisă sau orală. Telexul, acest modest utensil înghesuit acum prin cine știe ce colț prăfuit de birou ne rămîne credincios prin rapiditatea și ieftinitatea sa. În perspectiva trecerii la sisteme mai sofisticate de comunicare, salvarea lui trece prin identificarea de posibilități de recordare a aceste noi mijloace. Vine puternic din urmă telecopierea. Posibilitatea de a transmite, în mare viteză, la mare distanță, a depeșelor ce pot cuprinde nu doar texte ci și grafice, manuscrise, caligrafii sofisticate precum semnăturile, fotografiile alb negru (sau color) îi amplifică posibilitățile competitive.

Mesageria vocală își intră, la rîndu-i, pe rol. Ea cunoaște formula simplă a dispozitivului de răspuns ori una mai complexă a celui de răspuns-inregistrare. Perfecționări în curs tind să extindă registrul de posibilități ale aparatului, astfel ca posesorul să beneficieze cit mai pe larg de tehnica mesageriei. Sistemele pentru teleconferință permit să ne gîndim la momentul cînd pijamaua și periuța de dinți vor rămîne cumînți la locul lor, acasă deoarece în loc să parcurgem sute și mii de kilometri pînă la locul unei ședințe sau reuniuni cu ștaif ne vom mulțumi să luăm loc în fotoliul de la birou și să ascultăm. Și, după caz, să

intervenim în discuție. Au conferința este de acum un fapt. Se practică destul de frecvent și își vîdește eficiența. Videoconferința nu mai se află nici ea la vîrsta începutului. Îmi amintesc de o reuniune ținută la Tokio unde, neputînd să se deplaseze, secretarul general al ONU a ținut totuși să-și facă știute ideile. Ne-a privit din chenarul unui ecran, care reproducea înregistrarea de pe o videocasetă. Am putut vedea, de asemenea, sistemul de predare de la o universitate unde profesorul aflat la catedră putea fi urmărit de studenții din sală dar și de cei aflați la mare distanță. Se pun întrebări, indiferent din ce loc, se pot urmări demonstrațiile de pe tablă de la zeci de kilometri departare.

Se dezvoltă mesageria scrisă. Minitel este port-vocea acestor modalități. Cine își poate permite un microordinator, n-are decît. Pe micul ecran se redactează sau, după caz, se receptează textul mesajului. Postul individual este legat de un computer de putere medie, care dispune de memorie și de un program-tip mesagerie. Aparatul emițător trebuie să permită redactarea textului și corectarea acestuia, precum și difuzarea lui la unul sau, simultan, la mai mulți destinatari. Receptorul este necesar să poată consulta cutia de scrisori pentru mesaje electronice pentru a vedea dacă a sosit vreo scrisoare. De asemenea, el trebuie să fie în măsură a citi mesajele sosite. Secretul asupra corespondenței se asigură printr-un cod de protecție particular știut doar de cel sau cel în cauză.

Este de la sine înțeles că odată pusă pe roate mesageria electronică, ea vrea să convină și să cîștige teren. Sfera serviciilor se diversifică, în această perspectivă, „circumscriind operații diverse, unele neașteptate: înmagazinarea scrisorilor, care pot fi distrușe automat după o anumită perioadă sau la dorința beneficiarului; lista stabilită a destinatarului; răspunsul semiautomat; procedura de urgență; transferul mesajului la un alt abonat; combinarea a două mesaje diferite; returnarea unei corespondențe dacă destinatarul lipsește mai mult timp; consultarea propriei cutii poștale de la distanță, u-zînd de un terminal portativ.

În timp ce tehnicienii se bat pentru facilități cit mai vizibile, finanțistii completează de zor rubricile costurilor, în speranța că o nouă socoteală va scoate la lumină prețuri mai mici pentru instalațiile dorite. Deoarece, nu-i așa, cu cit vor avea succes cei din urmă cu atît vor jubila cei dintîi.

NEAGU UDROIU ■

Cronica șoselei

Fantezie dăunătoare

Prietenul meu (bun cunoscător al regulilor de circulație și mai cu seamă un om care le respectă cu rigurozitate) îmi povestește câteva întâmplări rutiere. „Nu, spuse el, nu-i vorba nici de încălcarea regulilor privind viteza, depășirea, întâietatea de trecere, folosirea corectă a luminilor, ceea ce voi relata eu nu are legătură nici cu circulația pietonilor, nici cu respectarea orîi nerespectarea semnificației rutiere, a semnificației indicatoarelor, marcajelor. Nu privește regulile de trecere a căilor ferate, a circulației pe benzi ori normele de oprire și staționare. Nu are legătură nici cu o problemă de însemnătate vitală, și anume, cea referitoare la mecanismul de frinare, direcție și alte componente ale mașinii de care depinde siguranța circulației“. Omul mai avea puțin și îmi înșira toate prevederile regulamentului de circulație. Eram curios și în același timp puțin intrigat. Ce dorea oare să povestească ?

„În fața mea rula un camion mare cu peridoc, încep eu el, Transporta o cantitate apreciazabilă de sirmă groasă asemănătoare cu așa-zisul fier beton. Masa metalică depășea cu mult lungimea trenului rutier. Era noapte. Tirirea pe asfalt a încărcăturii declanșa literalmente o ploaie de scintei. Parcă undeva, în depărtare, tuna și fulgera. Zgomotul era îngrozitor. Mă gindeam la suferințele șoselei, la rănile ce se vor descooperi milne drumetii, mai ales că ziua totă transformase pe abocuri asfaltul într-un fel de cocă. Ai văzut doar, ținu să sublinieze povestitorul, pe destule șosele un fel de șanțuri paralele săpate în stratul de asfalt. Ele se întind pe zeci de kilometri. Poți să definești cu exactitate punctul de plecare și cel de destinație al autovehiculului după „amprente“ ce le-a lăsat pe sol“.

„Mă întorceam pe inserate spre casă la volanul mașinii, încep eu o altă poveste, după o partidă de pescuit. Aprinsesem luminile. Experiența mă convinsese că sfîrșitul de amurg pune cele mai acute probleme circulației. Șoferii care au subapreciat pericolele serii, nu rareori au tras ponoase de pe urma ușurinței lor. Nu departe, înaintea mea, a răsărit ca din pămînt un animal ciudat. Bizar, mătăhălos, mi-a adus aminte de misteriosul „locuitor“ căutat de ani de zile într-un anumit lac din Scoția. Goana după senzațional a umplut se pare în acest an hotelurile și motelurile nordului Angliei, mai ales că ziaristii au avut grijă ca la debutul sezonului turistic să răscolească din nou povestea, ce risca să fie dată uitării, a teribilului animal cu valențe acvatice și terestre, ce fusese cu „siguranță“ văzut, mai ales în nopțile cu lumă, de unii localnici, dar și turiști norocoși. Am rămas dezamăgit de banalul care se con-

tura tot mai distinct înaintea ochilor mei. Era un tractor cu remorcă extrem de original încărcat. Finul acoperea totul. Luminile de poziție, lanternele de stop, luminile indicatoare de direcție, placa cu numărul de înmatriculare erau învăluite de finul care, mi-am dat seama după depășirea autovehiculului, acoperea chiar cabina tractoristului. Pînă și pe capota motorului tractorului exista un strat gros din prețiosul nutreț. Scăpaseră neacoperite doar farurile. Aidoma unui comandant de submarin, care folosește periscopul, așa pilota tractoristul, uitîndu-se prin niște spații de geam neacoperite de finul care luase forma unor ramuri de salcie plîngătoare“.

„Am văzut odată, continuă povestirea mucalitul meu prieten, într-un portbagaj cu capota deschisă, special amenajat, ceva de necrezut, o scroafă, într-adevăr, de talie mică, cu purcelușii ei. Omul se îngrijise ca animalele să aibă mîncare, apă, dar pentru că „familia“ nu era probabil obișnuită cu un asemenea „confort“, făcea o gălăgie infernală. Pilotul coborîse de la volan să-și cumpere țigări, iar pietonii din zona aceea destul de aglomerată a orașului se amuzau de spectacolul oferit gratuit de originalul șofer și de și mai originalul său mijloc de transport“.

Destul de frecvent într-adevăr vedem în autoturisme, sau pe ele, fel de fel de materiale, mărfuri, mobilier etc. care fac obiectul transportului cu autoturismele taximetru sau al unor autovehicule special amenajate ce pot fi închiriate de unitățile de transport ale statului. Într-un autoturism, o femeie a inghesuit o mulțime de baloturi de paie. Își lăsase doar un locșor pentru pilotarea mașinii așa, ca pentru un copil. Încolo, totul era burdușit cu baloturi, fotoliile din față și din spate, luneta, portbagajul situat deasupra mașinii și cel clasic. Șoferița avea vizibilitate doar în stînga față și lateral în aceeași parte. În rest, nu vedea nimic. „Felii“ din baloturi afixau peste luminile de semnalizare, lanterne de poziție, lămpi stop, numărul de înmatriculare. Autoturismul rula ca un fel de barcă pe valuri, din cauza precărei lui stabilități și a vîntului care, lovind mașina lateral, o făcea să valseze într-un mod foarte bizar.

Inventar agricol, zootehnic, piscicol, pomicol, de construcții, din domeniul instalațiilor sanitare este transportat deseori tot cu mașină mică. Recent, un șofer își inghesuise în portbagaj televizorul, capota rămînd bineînțeles deschisă, rîpindu-i înțreaga vizibilitate, întrucît luneta era total obturată. Deasupra mașinii depozitate o cantitate deloc mică de scinduri, leături, iar peste acestea legase cu sfoară o chiuvetă și un scaun pentru wc. Oricînd, sforile pu-

teau ceda, obiectele căzute pe asfalt producîndu-i oricărui automobilist cea mai neașteptată și neplăcută surpriză.

„Imaginația posesorilor de autoturisme, relatea mai departe povestitorul, este extrem de fecundă. Ei găsesc soluții falimentare nu rareori, pentru a transporta literalmente tot ce-i înconjoară și, vorba aia, cite nu are omul într-o gospodărie. Unele obiecte, prin construcție, pot fi relativ ușor impachetate, legate, încărcate, altele însă se încapăținează să nu se lase deloc fixate. Exemplul unui șofer și al vecinului, prietenului, cunoștinței sale (n-am putut afla ce era în realitate) este edificator. Amîndoi se chinuiau cu un cazan de baie care refuza să se lase legat pe acoperișul mașinii. El cilindric, acoperișul relativ oval, nu ofereau condiții pentru ca mapopera celor doi să dea roade. Trebuiau să-l transporte doar la doi kilometri. Într-un tîrziu, șoferul a spus cătrănit: „Cît timp ne-am chinuit aici, fără folos, puteam duce recipientul ăsta de tablă de zece ori pînă la vîru-meu“ cu o Dacie papuc. Apoi, amicul meu trece la alt capitol, acel al încărcăturilor acoperite de prelată. „Am rămas mai deunăzi înmărmurit. Doar n-am înnebunit, mă gindeam. Ce să caute o navă cu pinze pe șosea ? Părea de departe o ambarcațiune cu toate pinzele sus. Arătarea, pe măsura apropierii de ea, și-a dezvăluit identitatea. Un banal autocamion a cărui prelată (neglijent prinsă) era destinată să acopere o încărcătură de rumeguș, se mai ținea doar într-un cîrlig. Flutura în vînt ca o imensă flamură și căpătase bizara formă a unei pinze de barcă. Cît privește rumegușul, acesta zbura din caroseria autovehiculului, stîrînd în urma lui un jet puternic care pătrundea peste tot. În ochii șoferilor, pietonilor, bicicliștilor, în pomii, în curțile gospodăriilor, peste tot“.

Modul fantezist, bizar, „original“ în care își încarcă și supraîncarcă unii mașinile, provoacă desigur, uneori, hazul, alteori mirarea, surprinderea, îngrijorarea și chiar revolta. Întrucît atitudinea unor șoferi frizează inconștiența. Este la îndemîna oricărui automobilist să înțeleagă că mașina nu poate fi încărcată oricum, oricît și în orice fel. Pînă la urmă, problema e de bun simț, de educație, de civilizație. E ușor de dedus cite pericole poate provoca mascarea mijloacelor de semnalizare a mașinii. Răspunderea de accidente provocate din pricina încărcăturilor revine, fără nici o îndoială, celor care au tratat o asemenea chestiune importantă ca o problemă minoră, secundară. Convenția asupra circulației rutiere, la care țara noastră a aderat încă din anul 1980, dedică acestei extrem de însemnate probleme a încărcăturilor un întreg capitol la care, în esență, m-am referit în rîndurile de mai sus. De bună seamă că nerespectarea regulilor privind încărcăturile poate afecta nu numai, să zicem așa, aspectele estetice ale străzii, dar și siguranța traficului.

VICTOR BEDA ■

Caricaturi de NICOLAE IONIȚA ■

În deplasare

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ORIZONTAL : 1) Mijloc de transport în comun — Apel ! 2) A parcurge cu grijă citeva sute de km cu un motor nou — Vehicul aerian condus din nacelă. 3) Județul Olt în codificarea automobilistică — Tip de motocicletă ușoară și comodă cu roți mici (pl.). 4) Scaun purtat de oameni, folosit ca mijloc de locomoție în trecut — Tip de avion sovietic. 5) Aflați la coada trenului ! — Cu soț. 6) Situație aparent fără ieșire — Hectar (abr.). 7) Animale de tracțiune înjugate la car — Anexe laterale la unele motociclete. 8) Trecut prin apă — Tip de tracțiune a vehiculelor bazată pe forța vie. 9) Nu poate sta locului (fem.) — Merge de-a-ndăratelea. 10) Propulsor a unui avion sau a unei nave — Bare metalice pe care circulă vehicule cu roți.

VERTICAL : 1) Vehicul rutier de transport în comun alimentat prin cabluri electrice

aeriene (pl.). 2) Piese de bază ale unui vehicul terestru — Fiecare din părțile principale ale unei nave cosmice. 3) Interior de Lada ! — Spini — Roți descentrate ! 4) Termen generic pentru un autovehicul rutier — Pinguin. 5) Întrebare — Mijloc de transport pe gheață sau zăpadă. 6) Agent termic folosit în trecut pentru punerea în mișcare a locomotivelor sau vapoarelor (pl.) — Pentru tine. 7) Uite ! — Curele cu care se leagă calul la căruță (sing.). 8) Linie marginală ! — Modele vii pentru constructorii de avioane. 9) Cea mai importantă arteră de circulație — Autopropulsor. 10) Ansamblul anvelopă-cameră de aer, fixat la roțile unor vehicule (pl.) — Dispozitiv montat la bifurcarea a două linii de tren sau tramvai (pl.).

BOGDAN VLAD ■

Dicționar : ALC.

Scaun-valiză

Este vorba de o cutie cu aspect de valiză, foarte ușoară, confecționată din material plastic, a cărei parte superioară, cînd se deschide, se transformă în spătar, iar partea de jos în scaun. Picioarele sînt pliabile și se fixează cu ajutorul unei cremaliere, care permite și obținerea a două înălțimi diferite. Spătarul se blochează și el cu ajutorul unui buton cu arc. Odată închis, scaunul-valiză mai dispune de un loc în care pot fi așezate diverse obiecte de uz personal și chiar un costum de haine. Noul produs a fost creat în Franța.

Zoo pentru fluturi

Unele specii de fluturi au dispărut azi din lume ca „Marele Arămiu“ și „Marele Albăstrui“, iar altele sînt pe cale de dispariție. Fascinat de aceste viețuitoare, un fost avocat englez a creat în 1981 o colecție de fluturi vii, care azi s-a transformat într-o adevărată grădiniță zoologică formată din peste 100 de specii. „Zoo“ se află în incinta parcului Syon, aflat la 16 kilometri depărtare de Londra, lângă Southampton. Într-o seră

de 627 metri pătrați, ce abundă în plante tropicale, fluturii, în cea mai mare parte exotici, trăiesc în deplină libertate, asigu-

Breviar științific

rindu-li-se toate condițiile de reproducere în vederea salvării lor. Aici temperatura este în jur de 24 grade Celsius, iar umiditatea ridicată și constantă. Dispozitive speciale imită ploile

tropicale, iar pietrișul de pe alei absoarbe umezeala ce este apoi eliberată în atmosferă prin evaporare. În centrul grădiniței se află o construcție de sticlă mică numită „octogon“ în care sînt transferați fluturii pe timpul iernii. În grădina zoologică pot fi zăriți : una din cele mai mari specii de fluturi care trăiesc de obicei în Australia, numit „Birdwing“ (aripă de pasăre), cu o deschidere a aripilor de 30 de centimetri, curiosul „Monarh“ din Malaezia, a cărui floare preferată este „lăptele cucului“. Corpul său are capacitatea de a reține elementele toxice extrase din floare, motiv pentru care este ocrotit de dușmani. „Spărgătorul“, originar din America de Sud, ce poate produce un sunet asemănător unei descărcări electrice de înaltă tensiune, ca și „Drăcosul Robert“ din imagine, care cînd s'ă imobilizat se confundă cu mediul înconjurător, pîrînd o frunză moartă pe o creangă. Ca urmare a succesului obținut pînă-n prezent, specialiștii englezi au intenția de a mai crea două colecții vii, respectiv una în sudul Angliei, alta în Scoția. Datorită acestor măsuri, viitorul fluturilor este, cel puțin parțial, asigurat.

AUREL DIANU ■

Abia se stinsese ecoul procesului public de pomină al fostului director adjunct al I.R.V.M.R. București, Mircea Ardeleanu, și al fostului contabil șef al aceleiași întreprinderi, Nicolae Căpătină, ambii condamnați la 9 și respectiv 8 ani de detenție pentru luare de mită și trafic de influență, și iată că pe banca acuzaților au compărut alți patru infractori legați, într-un fel sau altul, de aceeași întreprindere și de aceleași fapte: Costică Teodosie, fostul șef al Depozitului Bercești al I.R.V.M.R.; Nicolae Chioruş Marinat, inginer, fost responsabil al comisiei de dezmembreare, evaluare și valorificare a materialelor refolosibile, Ion Gheorghe, fost șef al Autoservice-ului de la Km. 15 Brănești și Nicolae Ioniță, proprietar de atelier auto particular. Toți, ca și șefii lor mai mari, sus-menționați, se implicaseră pînă la gît, ani și ani de-a rîndul, în afaceri deosebit de rentabile pentru propriile buzunare, cu autoturisme vechi, declassate, mai ales din mărci de proveniență străină, cu subansamble și piese provenite de la astfel de mașini, cu felurite materiale neferoase refolosibile.

Dosarul conține aproape patru sute de pagini. Cam cît un roman polițist în mai multe volume pe care orice inițiat sau neinițiat îl devorează nu tocmai cu sufletul la gură. Din acest motiv, și mai ales pentru a nu încălca inutil memoria cititorului, ne vom limita aici doar la prezentarea citorva dintre faptele mai semnificative. Înainte însă, spre a facilita corectă lor înțelegere și interpretare, trebuie arătat că, după înființarea I.R.V.M.R.-urilor, începînd cu anul 1981, s-a instituit practica de a se primi ca „materiale refolosibile” și autoturismele vechi, impropii circulației pe drumurile publice, ponderea avînd-o în special cele de proveniență străină. Conform prevederilor legale, astfel de autoturisme urmau să fie dezmembate de către o comisie specială alcătuită în acest sens, iar subansamblele să fie valorificate prin livrarea către diverse unități socialiste interesate a folosi piesele ce se pretau a fi reutilizate. Totodată, aceleași acte normative menționează expres că se interzice achiziționarea de astfel de piese și subansamble de la unități pentru revînzare. Prețurile de achiziție se stabilesc la greutatea metal, iar prețurile de livrare la preț de catalog. Față de acest cadru legal, conducerea I.R.V.M.R. a dispus, ca o primă și principală măsură organizatorică, numirea unui specialist care să răspundă de activitatea de dezmembreare, evaluare și valorificare a materialelor refolosibile, ceea ce s-a și făcut, în respectiva funcție fiind promovat inginerul Nicolae Chioruş Marinat. În același timp, s-a înființat și o comisie însărcinată cu stabilirea cotei de reducere a prețului la piesele și subansamblele refolosibile, comisie în

fruntea căreia a fost desemnat ca președinte același Nicolae Chioruş Marinat, devenit ulterior unul dintre principalii protagoniști ai afacerii. Beneficiarul numărul 1, în special pentru autoturisme devenise, în scurtă vreme, unitatea autoservice km 15 Brănești (aparținînd întreprinderii de producție industrială și prestări servicii București) condusă de Ion Gheorghe. Lor li se adaugă, în calitate de colaborator subtil, tinichigiul Ioniță Nicolae din comuna Ștefănești, proprietarul unui atelier particular de reparații auto, afacerist notoriu, înș cu clienți și multe relații. De menționat că acesta din urmă posedă, la data anchetării, nu mai puțin de patru autoturisme de proveniență ușor de presupus: două Mercedes-uri 220 D (unul înmatriculat cu nr. 1-B-4579, altul, de culoare albă, neînmatriculat, cumpărat cîc pentru fiul său), un Fiat 850, neînmatriculat, cumpărat de la Ion Gheorghe, precum și un Volkswagen, tip broască, de aseme-

marca Blaupunkt drept recom-pensă pentru sprijinul dat în vederea achiziționării unui autoturism marca Renault 15. În sfîrșit, în toamna anului 1984, N.C.M. a intrat în directă legătură cu Gheorghe Uricariu, trimis la el tot de Ion Gheorghe, în vederea facilitării achiziționării unei caroserii de Mercedes sau Volvo, precum și a unui motor, înțelegîndu-se cu ocazia aceasta să primească pentru serviciile sale o anumită cantitate de vin.

Ioana Oprea, achizițoare la I.R.V.M.R. a aflat că Teodosie Costică are în depozitul gestionat de el mai multe autoturisme de proveniență străină. Colegial a apelat la acesta să-i dea o mină de ajutor ca unul din astfel de autoturisme să fie evaluat la un preț mai convenabil, așa încît să poată fi cumpărat de un prieten al ei. Șeful de depozit, amabil, i-a promis că o va avea în vedere ca un autoturism Opel-Record, evaluat la 33 500 lei, dar pentru a-i ușura cumpărarea trebuie

preună vaci și porci, animale care să fie crescute acasă la o rudă din județul Dimbovița, urmînd ca subprodusele să fie valorificate, iar beneficiile împărțite frățește. Ioanei Oprea i s-a pretins să contribuie cu o sumă inițială de 20 000 lei. Cum însă nu avea bani, T.C. i-a promis că îi va asigura el prin inversarea calității materialelor achiziționate, dar în acest caz a pretins ca beneficiul să-i revină lui integral. Dacă nu va accepta, relațiile dintre ei vor deveni doar cele strict de serviciu, implicînd posibilitatea, concretizată de citeva ori, ca achizițoarea să nu-și poată primi retribuția, materialele să-i fie sistematic refuzate. La presiunile șefului de depozit, femeia a cedat. Din două asemenea activități comune s-a obținut un beneficiu de 24 000 lei: 4000 i-au revenit achizițoarei, 20 000 șefului de depozit. La fel a procedat T.C. și cu achiziții Radu Teodor, Dumitru Oprea, Janina Tudorică și Elena Marinat, cărorora le primea materialele nu-

fost înscris în circulație în R.S.R.". Or, nu întîmplător se obișnuise Ion Gheorghe să repare personal, într-o serie de cazuri, tocmai „omiterea” unei atari precizări. Așa s-au petrecut lucrurile, bunăoară, cu factura martorului Nicolae Gherase căruia I.G. i-a promis solemn că, prin relațiile sale la sediul I.P.I.P.S. București, îi va repara omisiunea, pretinzîndu-i în schimb 5 pachete cu țigări Kent. Și... șeful s-a ținut de cuvînt: primind țigările promise, după circa o oră i-a înmînat solicitantului facturile completate corespondent. Cum și cine l-a ajutat? Nimeni nu știe. Așa a procedat și cu clientul Gheorghe Uricariu căruia, prin intermediul inginerului Marinat și în schimbul unei oarecare cantități de vin primită drept recompensă, i-a favorizat achiziționarea pieselor necesare pentru Mercedesul său. Cea mai rentabilă afacere a făcut-o însă cu ospătarul Ion Chibrit de la restaurantul București. În schimbul atenției de 5000 lei primită de la acesta, I.G. l-a servit înții cu o caroserie de Mercedes și mai apoi cu un motor și o caroserie de autoturism marca Volvo. Tot pentru o caroserie sau motor de Mercedes — ca să vedeți cum se înlanțuie afacerea! —, de la mecanicul-tinichigiu, proprietar de atelier auto particular Nicolae Ioniță, șeful de autoservice a primit încă 5000 de lei pentru că și-a pus la bătaie bunele oficii pe lingă președintele comisiei de dezmembreare, evaluare și valorificare a materialelor refolosibile. Zece mii de lei a luat „în dar” și de la clientul Radu Constantin pentru favoarea de a-i procura personal microbuzul Volkswagen 1500, cumpărat inițial Ion Gheorghe — dacă vă amintiți! — chiar pentru fiul său...

În această densă țesătură de materiale recuperabile și de afaceri dubioase, rolul mecanicului auto particular Ioniță Nicolae iese și mai mult în evidență. Contra unor sume substanțiale de bani plătite drept mită șefului de autoservice Ion Gheorghe, el se aprovizionează în mod frecvent de la acesta cu piese auto de proveniență străină pe care le pune apoi în manoperă în atelierul său personal. Mai mult, prin același intermediar prompt și eficient, și-a procurat cel puțin unul din cele două Mercedes-uri 220 D, găsite la atelierul său din Ștefănești, precum și autoturismul de aceeași marcă vîndut anterior unui client din Cîmpina cu impresionanta sumă de 130 000 de lei.

„Și așa au căzut în propria capcană. Deocamdată au fost pedepsiți doar pentru luare și dare de mită, pentru trafic de influență. Urmează să-și primească răsplata și pentru fapte și uz de fals în acte publice, pentru prejudicierea gravă a averii obștești. Și asta va fi — o altă poveste și mai urtă.

MIHAI MERIȘANU

Capcana de fiare vechi

nea neînmatriculat. Asta după ce, la recomandarea amicului său Ion Gheorghe, vînduse unui client din Cîmpina, cu 180 000 lei, încă un autoturism marca Mercedes. Înțelegerea fiind acum, sperăm, mai ușoară, să revenim la relatarea faptelor promise.

În primăvara anului 1981, la depozitul gestionat de Teodosie Costică a fost primit un microbuz, marca Volkswagen, pe care gestionarul s-a hotărît să-l cumpere pentru fiul său. Ducîndu-se la inginerul Marinat cu rugămintea de a nu tăia și dezmembra mașina primită, acesta a acceptat să-i satisfacă doleanța, contra sumei de 1 500 lei pe care a și primit-o imediat după perfectarea actelor de cumpărare a microbuzului și transportarea lui la Autoservice km 15 Brănești. Figura s-a repetat și, în perioada 1981—1984, președintele inofensiv al comisiei de dezmembreare, evaluare și valorificare a primit de la Ion Gheorghe suma de 7 600 lei drept recompensă pentru că i-a facilitat acestuia din urmă achiziționarea, în vederea valorificării, a unor mașini nedezmembate, cu piese mai puțin uzate, după evaluări fictive, făcute din ochi, contrar obligațiilor de serviciu și fără a convoca, măcar spre consultare, pe ceilalți membri ai comisiei. De la Vasile Ghimcea șeful unui autoservice ACR, ing. N.C. Marinat a solicitat și a primit un set motor de Dacia 1300 pentru subevaluarea unui autoturism marca Mercedes 220 S, iar de la clientul Paul Prună, recomandat de Ion Gheorghe, a pretins și primit un aparat de radio auto

să-i dea 50 000 de lei, deoarece — susținea însul — diferența urma s-o împartă neapărat cu ing. Marinat și, eventual, cu maestrul Ion Gheorghe, de care depindea cîc în mod oficial întreaga afacere. Cîteva zile mai tîrziu, femeia s-a deplasat cu prietenul său la Autoservice km 15 Brănești, la Ion Gheorghe, precum fusese povățuită. Le-a plăcut mașina. Cu chitanță în regulă i-au înmînat direct lui Ion Gheorghe suma de 33 599 lei. Conform înțelegerii prealabile, după circa două săptămîni clientul s-au deplasat la domiciliul lui Teodosie Costică și l-au înmînat, pentru serviciul făcut, 16 500 lei, adică exact diferența pînă la 50 000 lei, precum discutaseră. O parte din onorariu — cum pretinde T.C. — a revenit ing. Marinat și meșterului Ion Gheorghe pentru apelul făcut la buclele lor relații.

Între anii 1983—1984, Ioana Oprea a colaborat și pe linie de serviciu cu Teodosie Costică, pe atunci șef de depozit la Bercești. În calitate sa de achizițoare de materiale refolosibile, trebuia să predea achizițiile pe sorturi de materiale, feroase și neferoase. Întrucît în repetate rînduri șeful de depozit îl refuzase marfa sub motiv că materialele nu s-curățite și sortate corespondent, la propunerea lui T.C. a acceptat inversarea unor sorturi de materiale feroase cu neferoase, ceea ce implica un preț mai ridicat și, firește, un beneficiu uneori chiar de două ori mai mare. Pentru ca această încercare să nu se poată depista ușor, cei doi au căzut de acord să cumpere im-

mai dacă acceptau inversarea sorturilor și, bineînțeles, reținerea de către el a celei mai mari părți din beneficiul astfel realizat. Nu rareori în actele întocmite de șeful de depozit și predate caseriei apăreau diverse cantități de cupru și plumb, dar în fapt nu erau altceva decît deșeuri din fier. Afacerea se derula astfel pe scară mare. Sumele de bani obținute în acest mod erau considerate de T.C. ca fiind răsplata binemeritată chipurile pentru constiințiozitatea cu care se achita de obligațiile lui de serviciu, pentru meticulozitatea verificării și autentificării cantității și calității materialelor predate.

În ce îl privește direct pe Ion Gheorghe, cel de-al treilea personaj important din grup, trebuie adăugat că, în calitatea lui de șef al Autoservice-ului de la km 15 Brănești, se ocupa de întocmirea devizelor de reparații pentru mașinile primite de la I.R.V.M.R. și de facturarea acestora după încasarea contravalorii în condițiile stabilite de comisia de evaluare reprezentată de Marinat, Chioruş, Nicolae. În plus, avea datoria să factureze manopera și contravaloarea pieselor folosite la reparația autoturismelor, urmînd ca factura cu mențiunile exacte să fie înmînată cumpărătorului. O astfel de factură constituia singurul act legal pe baza căruia respectivele autoturisme puteau fi înscrise în circulație. Pentru ca serviciile de circulație să accepte înscriserea în circulație a unor autoturisme de proveniență străină era necesară menționarea în factură a precizării. „Autoturismul nu a

În general, omul, cînd nu are ce face, poate să facă o mulțime de lucruri. Depinde de om. Poate să sape, în simburile unui strugure, o statuie ecvestră, sau poate să-și spună soției: iubit, să știi că mișe n-am să pot repara gardul, fiindcă nu găsesc decît cuie cu floarea la capătul celălalt, nu la capătul unde mă aștept eu încoabște să fie. Dar dacă nu are vie, nici gard? Dacă stă la bloc? Nu-i nimic, el poate lua atitudine, să zicem, în chestiunea folosirii principale a uscătoriei. Despre felul în care niște cetățeni se dedau cu voplate unei astfel de plăcute petreceri a timpului ne scrie, bunăoară, Petru Ioan-Mircea, președintele asociației de locatari a blocului nr. 17 din strada G. Călinescu 23, sectorul I.

Blocul are patru etaje și 19 apartamente, toate proprietate personală. În el locuiesc și vreo zece familii cu copii de diferite vârste și fiecare familie dintre acestea are un cărucior sau o sanie sau o bicicletă. „Intrucît nu avem lift — zice scrișoarea — și este mai dificil să urci pe scări aceste obiecte, după cum nu este posibil nici, ca ele să fie depozitate la subsol, într-o adunare a membrilor asociației s-a hotărît depozitarea lor în uscătorie de la parter. Posesorii acestor obiecte s-au angajat să nu ocupe decît strictul necesar, cel mult un sfert din spațiul uscătoriei, restul încăperii păstrîndu-și destinația inițială. Mai mult, pentru a nu

stinjeni pe cei care vor să-și usuce acolo rufe, amhotărît cu majoritate de voturi să compartimentăm spațiul printr-un perete ușor, demontabil la nevoie, iar în acest perete despărțitor să facem o ușă care să asigure accesul la uscătorie. Locul de depozitare ar urma să fie, așadar, un loc de trecere. Vă rog să-mi comunicați dacă, în aceste condiții, hotărîrea adunării este corectă și dacă

Parteristii

o astfel de compartimentare este realizabilă în ciuda obiecției citorva familii de la parter”. Ca multe alte lucruri simple, și lucrul acesta pare a fi, iată, îngrozitor de complicat.

Să începem să desirăm ghemul spunînd că uscătorie e a tuturor, desigur, pentru că toți au plăt-o. Dar cei de la parter, pentru că ei nu sînt nevoiți să urce pe scări nici biciclete, nici cărucioare de copii, vor ca încăperea cu pricina să fie folosită numai pentru uscat rufe. În schimb, cei care stau la etaj nu vin niciodată să-și usuce rufele aici și ar vrea să știe că n-au dat banii degeaba și că se pot folosi și ei, într-un fel sau altul, de această încăpere. Există însă în acest bloc și familii care nu au folosit și

nici nu se gîndesc, deocamdată, să-și exercite dreptul de folosință asupra acestui spațiu comun. Pentru că, stînd la etaj, nu coboară la parter ca să-și usuce rufe; și pentru că, neavînd copii, nu au ce cărucioare să depoziteze. În loc să facă o a treia opinie, separată, prin care să ceară folosirea încăperii, eventual, ca sală de gimnastică, aceștia au pus în balanță votul lor prin care s-a împlinit majoritatea legală, de două treimi, a unei adunări desfășurate statutar.

Recapitulînd, ar fi vorba de-a se face un fel de anteur, astfel încît nimeni dintre aceia ce-și aduc rufe în uscătorie să nu fie cuprins de temerea că vreun colocatar veni să ia căruciorul copilului ori o sanie ar putea să-i zărească, fie și involuntar, rufele aflate într-o stare mai mult sau mai puțin bună.

Este surprinzător cum „parteristii” nu s-au întrebat ce-ar fi mai util pentru ei: să folosească, o dată pe lună, întreaga suprafață a uscătoriei, ori să folosească de vreo citeva ori pe lună trei sferturi din suprafața acelei încăperi? În măsura în care e de presupus că rufele se spală, totuși, nu doar o dată pe lună, s-ar zice că răspunsul e ușor de găsit.

D. CONSTANTINESCU

Semnal

● A apărut numărul 11 al revistei Magazin istoric, cu un sumar bogat, atrăgător. Alături de studii, sinteze, comentarii (Istoriografia — dimensiune reprezentativă a spiritualității românești contemporane, de Cristian Popășteanu, București acum 50 de ani — microarhiva Magazin istoric etc), recentul număr cuprinde și un text inedit al lui Liviu Rebreanu: Lauda țăranului român este titlul discursului de recepție la Academie rostit de marele prozator și prezentat în Magazin istoric de Stan-cu Ilin.

● Numărul 10 al revistei Cinema etalează, ca de obicei, o multitudine de rubrici, generice, teme. Remarcăm, de această dată, dezbaterile Moromeții de la carte la film, interviul revistei cu actrița Melania Ursu (semnat de Irina Corolu), grupajul Oamenii de aur ai studioului — Universul muncii în universul filmului sau O șansă la îndemîna tuturor: spiritul de echipă, precum și consemnările pe marginea filmelor românești și străine prezente pe ecranele țării.

M-am bucurat că n-am fost întâmpinată cu rezerve de echipa de lupte greco-romane de la Dinamo pentru că am declarat din capul locului că nu sînt o pătimașă a sălilor de sport. Am fost tratată de la egal la egal, deși de multe ori puerile mele întrebări dezvăluiau mai mult dorința de a realiza un reportaj de atmosferă decît o incursiune într-un mediu familiar. Ion Cernea, cu recunoscutu-i tact de antrenor, mi-a condus pașii prin hățul complexului sportiv din strada Ștefan cel Mare. Zece tineri, unii cu nume care au stat la loc de cinste în paginile marilor ziare din lume, Petre Cărare, locul I la campionatele europene de juniori, Savu Gheorghe — campion european la juniori, Ion Grigoraș — campion mondial la juniori, Herțea Sorin — vicecampion european la seniori, aliniați, așteaptă comenzi. Incepe o desfășurare de forțe pentru că echipa de lupte greco-romane e tinerete, zveltețe, putere la... puterea zece. Din cîteva în cîteva minute, luptătorii își iau pulsul, apoi se comentează efortul de-

— **Ne dăm seama dacă și ei de conștiințios a lucrat fiecare...**

— Ion Cernea, ca un judecător, sancționează greșelile.
— Nu ai fost destul de activ! Mai avem cîteva săptămîni și urmează turneul final pe echipe. Trebuie să muncim mult! În 39 de ani Dinamo a pierdut doar în două ocazii.

— **Vă temeți de a treia?**
— Nu se pune așa problema. Dar un antrenor trebuie să-și ambiționeze echipa. Lucrăm cîte 4-5 ore pe zi, așa fac toate marile cluburi din lume. După un antrenament puternic, tiv, pe cîntar pierdem cîte 4-5 kg.

— **Ați găsit rețeta ideală să vă păstrați zveltețea...**
— După antrenament luăm o masă bună, bem multe lichide, ne refacem. Cum ar fi să slăbim cîte 4-5 kg în fiecare zi!
— **În cît timp se formează un luptător?**

— În 8-9 ani poți aspira să bați la porțile performanței.
— **Timpul pentru două facultăți! Dumneavoastră la ce vîrstă ați început acest sport?**

— La 14 ani. Eram la Sinaia, schiul ar fi fost o altă alternativă tentantă într-un oraș cu munte, dar cu inconștiența vîrstei, am ales ce-i mai greu. La 22 de ani eram vicecampion mondial.

Antrenamentul continuă cu elan de parcă am fi chiar în ziua de întrecere, cu public spectator, Ion Cernea sare și cade odată cu cei 10, aleargă și întretine ritmul alert cu o tinerete care respinge anii. După cîte o reușită încleștează între doi luptători, antrenorul îi răsplătește cu un zîmbet cald, cu un blind „bravo, măi”, care sînt surprinzătoare la un om de mare putere și duritate fizică.

— **Tovarășe Cernea, puțini sportivi au procedat ca dumneavoastră. În plină victorie și tinerete ați anunțat, era în 1965, că vă retrageți din competiții.**

— Ambitia mea cea mai mare a fost să cuceresc titlul suprem de campion mondial. Pînă atunci cucerisem multe medalii, în 1961 cucerisem locul II la

lucru cu marii specialiști ai acestui sport. Cu această ocazie s-au decernat diplome și medalii pentru activitate deosebită și îndelungată. Am avut onoarea, prof. Ion Corneanu, președintele Colegiului internațional de antrenori, și cu mine să primim medalii de aur înmînate de președintele Comitetului Internațional Olimpic, domnul Juan Antonio Samaranch.
— **De ce, totuși, există o descreștere a interesului publicului pentru lupte?**

— Echipa pe care o pregăteam pentru jocurile olimpice nu este la valoarea posibilităților și a condițiilor create sportului românesc. Cluburile din țară n-au mai selectat de mult sportivi talentați, care din speranțe să devină certitudinile pentru echipa națională. Așa se

lul intră în poartă, spectatorii cunoșteau perfect ce se întîmpla în teren.

— **Tovarășe Cernea vă așteaptă un an competițional încărcat?**

— Poate nu atît de încărcat cît de variat. Arbitraje în Turcia, Suedia, Finlanda, RFG...

— **Ca președinte al Colegiului arbitrilor de lupte greco-romane discutați și despre lucruri mai puțin sportive...**

— Nu-mi face nici o plăcere să-mi amintesc că nu toți arbitrii sînt model de disciplină și de conduită. De curînd, am suspendat pe șase luni pe Gavrilăscu de la Bacău și Zambloschi de la Galați, care nu s-au prezentat la competiții sau au plecat în timpul desfășurării concursului. Din păcate nu sînt singurii...

— **Ați trecut vreodată printr-o situație asemănătoare?**

— În țară niciodată... La un campionat mondial, deși n-am avut nici o vină, n-am avut voie să arbitrez, ci doar am asistat. S-au luat măsuri împotriva deciziei unor colegi cu care eu fusesem de acord și am primit sancțiunea colectivă. A fost o pedeapsă usturătoare pentru un om care și-a făcut din sport un ideal. Vă mărturisesc că atunci cînd arbitrez trăiesc spectacolul sportiv ca odinioară cînd eram protagonistul principal.

— **Tovarășe Cernea, cei 9 arbitri excepționali pe ce criterii au fost selectați?**

— Pe baza trecutului lor sportiv, a capacității, a corectitudinii, a autorității, a principiului, unanim recunoscut, că trebuie să fie nu numai pe teren, ci și în viață, un om serios.

— **Permiteți-mi să adaug, pe baza unui nume sportiv muncit, în lungi ani, neștiut în săli de antrenamente, muncit, mulți ani, în lumina reflectoarelor la marile întîlniri internaționale...**

Ion Cernea, maestrul emerit al sportului, este din nou autoritar, cu cronometrul pe care-l urmărește tot timpul, declanșînd, ca o artilerie, comenzi pentru zece tineri care-l ascultă, convinși că, dacă vor urca pe podiumul mult visat, profesorul lor are un rol esențial.

— **Ați făcut bine că am discutat în pauză, pentru că după trei ore de antrenament, oricît de politicoși ne străduim noi să fim, nu mai sîntem în stare să scoatem o vorbă. Ne facem semne cu mina, de rămas bun, atît sîntem de istoviți.**

— **Aș mai putea întreba ceva?**

CARMEN DUMITRESCU

La un antrenament

Yokohama în Japonia, în 1955 am fost primul român care a luat medalia de argint la lupte greco-romane, la Varșovia, la Roma am devenit vicecampion mondial și multe, multe alte bucurii. Am vrut ca, odată cu cea mai mare performanță, să rămîn în istoria acestui sport neînvinș. Am avut tăria să mă retrag chiar în ziua cînd eram declarat campion mondial și împliniam 30 de ani.

— **Ați trecut de cealaltă parte a spectacolului sportiv, îl pregătiți, și-l arbitrați.**

— Am rămas în lumea sportului pînă azi, altfel n-aș fi putut trăi. Din 2000 de arbitri internaționali, 80 sînt excepționali, iar dintre ei, 9 sînt șefi de saltele, adică directori de concurs care au asupra lor întreaga răspundere a desfășurării actului sportiv. Eu mă numără printre cei 80 și cei 9.

— **Cu aceste înalte recunoașteri internaționale, decizia dvs. mai poate fi contestată pe teren?**

— Hotărîrea unui șef de saltea este inatacabilă.
— **Drumurile dvs. internaționale v-au dus săptămînilor trecute în Franța și v-ați înapoiat cu o medalie de aur, încă una pe lingă altele altele.**

— Am fost la a 24-a ediție a Campionatelor mondiale de lupte greco-romane și libere și am arbitrat cel puțin 20 de meciuri pe zi. Împlinindu-se 75 de ani de la înființarea Federației internaționale de lupte pentru amatori, a fost și o împlinire de

explică faptul că la marile întreceri din lume nu mai urcă pe podiumul cîștigătorilor, ca altădată, mai mulți luptători români. Trebuie o muncă serioasă de depistare a tinerilor dotați pentru acest sport, puternici, care să reziste la efortul fantastic al antrenamentelor. Acum n-aș putea menționa, pe lingă numele știute, un sportiv care să fie o plăcută surpriză. Durerea este mare pentru că, deocamdată, eu nu văd pe cineva care să meargă cu șanse la titlul de campion european sau mondial. Băieții pe care-i antrenez pot cîștiga medalii de argint, dar nu de aur.

— **Surprizele sînt excluse?**
— Noi contăm mai puțin pe surprize... Limitele posibilităților nu pot fi întrecute și din antrenamentele de ani ne cunoaștem bine. Cu durere, v-am spus ce gîndesc.

— **De ce v-a părăsit publicul?**
— Prea repetatele schimbări de regulamente au derutat spectatorii. S-a trecut de la un meci de 15 minute la 6 minute.

— **Publicul este decepționat?**
— S-ar părea că da.

— **Dvs. ați luptat 15 minute.**

— **Cum ați rezistat?**

— Numărul de procedee nu era atît de mare și, așa cum go-

Toată lumea face sport

● După opt ani de eforturi și succese, alpinistul polonez Jerzy Kukuczka a reușit să-și treacă în palmares toate vîrfurile de peste 8000 m, escaladînd cu puțină vreme în urmă și al 14-lea „optmiar”, de fapt și cel mai „scund”, Shisha Pangma (sau, cum i se mai spune, Xixabangma), cu o altitudine, general acceptată, de 8013 m. Kukuczka îl egalează, astfel, pe italianul Reinold Messner, care a cucerit cei 14 „optmiari” în 14 ani. ● Pentru că ne aflăm la acest capitol, să facem precizarea, contrar a ceea ce s-a spus, că vîrfurile K2 se mai numește și „Chogori” („Chogo” — munte, „ri” — mare, deci „Muntele Mare”), Kangcendsoenga (sau Kangcendzonga) fiind un alt munte, al treilea ca altitudine, cu 8597, în timp ce K2 are 8611 m, situîndu-se pe locul secund în ierarhia celor mai înalți munți de pe Terra, după Everest. ● Cu o lună înainte încheierii preliminariilor campionatului european de fotbal, se profilează următoarele componente a turneului final: România (sau Spania), Italia, U.R.S.S., Anglia (sau Iugoslavia), Olanda (?), Danemarca (sau Țara Galilor) — țară fără campionat intern —, Bulgaria, și, bineînțeles, R.F. Germania, ca țară gazdă, care va fi și unul dintre cei doi capi de serie. Al doilea ar putea fi România, în cazul calificării, criteriul ales de U.E.F.A. fiind acela al rezultatelor înregistrate în preliminarii. La calitatea de cap de serie candidaază, de asemenea, Anglia, dar o înfrîngere în Iugoslavia, la 11 noiembrie, i-ar anula orice șansă, nemaivorbind de faptul că ar pune sub semnul întrebării chiar și prezența ei la turneul final. ● Strict autentic! În cursul unei competiții atletice desfășurate în Marea Britanie, o lady (autentică) a înaintat un protest oficial, reclamînd faptul că sportivele au șorturile prea

scurte și chiar transparente. Gentlemen-ii din comitetul de organizare au luat, cu toată seriozitatea, în considerare petiția nobilei indignate, comunicînd, senin: „După părerea noastră, șorturile atletelor nu sînt nici destul de scurte, nici destul de transparente”. ● În campionatul diviziei B de fotbal francez, la Mulhouse, evoluează un ghanез, care se numește, pur și simplu, Pele! Culmea e că jucătorul de culoare poartă și numărul 10 pe tricou! Tre-cînd dincolo de Rin, observăm că golgheterul diviziei secunde vest-germane are și el nu nume neașteptat: Suleyman Sane, se negalez de la S.C. Freiburg, care a înscris pînă în prezent 12 goluri. ● Studentul american Walter Gallaztegui a reușit să parcurgă pe bicicletă 17000 km, traversînd, într-un an și jumătate, ambele Americi, de la sud la nord. ● La Daytona Beach, în S.U.A., s-au disputat primele campionate mondiale feminine de haltere, iar peste două săptămîni, în orașul vest-german Essen se vor desfășura campionatele lumii la judo, atît la masculin, cît și la feminin, pentru prima oară împreună. Vedeta incontestabilă a competiției, în ambele turnee, este Ingrid Berghmans, și aceasta nu datorită numelui atît de apropiat de cel al fostei mari actrițe suedeze, ci pentru că tinăra sportivă din Belgia este cea mai „titrată” competitoră, cu cinci titluri supreme în palmares, un „Yamashita” feminin, cum s-a spus.

● Că expresia „fotbalul — joc universal” nu-i vorbă goală o demonstrează și recentul meci dintre reprezentativa eschimoșilor din Groenlanda și cea a eschimoșilor canadieni, încheiată cu victoria primilor cu scorul de 11-4. Disputată pe o banchiză plutitoare, partida s-a jucat cu o minge din piei de focă, arbitru folosînd drept fluier un... corn de vinătoare. „Copiii de minge” au fost chiar cîinii de tracțiune cu care jucătorii au descins la teren.

LUCIAN OPREA

Civilizația sportului

De prin țară adunate

Am descoperit în orașul Sfîntu Gheorghe oameni pasionați de sport care au înțeles că preocuparea pentru sănătatea fizică nu poate fi despărțită de o preocupare măcar tot atît de intensă pentru cea morală, oameni care sacrifică — cu o statornicie neclintită — timp și interese materiale pe altarul vesnic arzînd al pasiunii lor pentru alpinism sau pentru tir cu arcu, fiindcă de fotbal oricum se „ocupă” toată lumea.

Am mai descoperit în coloanele unui ziar („Cuvîntul Nou”) care face mult pentru propagandă sportivă, o pledoarie pentru fair play demnă de cea mai largă popularizare. Despre ce este vorba? Cu ocazia unei gale internaționale de box la care a participat o echipă de pugiliști din Indonezia, în partida cu reprezentantul oaspeților Agus Triyono, boxerul nostru Benedek David, care se impusese autoritar în prima repriză, avea reale probleme cu cască de protecție care îl stînjea vizibil, împiedicîndu-l să boxeze. Sesizînd acest lucru, unul din componenții echipei Indoneziei și-a scos propria-i cască și i-a oferit-o cu un gest simplu, călduros, de deplină colegialitate, de mare sportivitate iar Benedek David a putut continua meciul, cîștigîndu-l în final, fără nici o problemă! Gestul sportivului indonezian a stîrnit ropote de aplauze, a fost un gest pornit din inimă și primit în adîncul inimii de sutele de spectatori prezenți... „Am venit aici, în Sfîntu Gheorghe, pentru a doua oară. Am venit pentru că am fost întîmpinați cu căldură. Nu am venit ca să cîștigăm și nici ca să pierdem, am venit din prietenie, ca să fim într-o mare familie de sportivi. Cei mai buni vor cîștiga, bineînțeles, așa cum este firesc în sport. Consider totuși că nu vor fi nici învinși și nici învingători. Cu toții vom fi învingători prin sport și pentru sport!” — spunea, înainte de începerea galei, conducătorul delegației de pugiliști indonezieni. Cuvinte calde, cuvinte frumoase, o autentică pledoarie pentru fair play care nu a fost formală, fiind urmată de gestul mai sus descris. Un gest care — sub această formă — nu s-a mai petrecut nicăieri sub soare.

Intr-un alt oraș producător de valori sportive naționale există o secție de judo (Metalul) cu echipe de copii, juniori și tineri care în ultimii 5 ani au obținut rezultate valoroase. În același oraș, mai există o secție de judo (Oțelul) și concurența ar trebui să fie constructivă. Dar nu este și organele de conducere ale sportului din localitate (C.J.E.F.S. și secția sport a Consiliului județean al sindicatelor) nu intervin și revitalizarea acestui sport la Tirgoviște întîrzie. Judokanții de la Metalul au avut pentru antrenamente o sală, cea a Liceului industrial nr. 1 patronat de Intreprinderea de Utilaj Petrolier și roadele muncii lor nu au întîrziat să apară. Acum nu li se mai dă sala. Federația este interesată ca echipa metalurgiștilor tirgovișteni să nu dispară. Ce-i de făcut? Renunțăm la valori confirmate? Ne putem permite asta tocmai acum cînd judo-ul românesc a făcut pași importanți spre afirmare?

Să sperăm că aceste rînduri nu vor declanșa o ședință fiindcă nu de așa ceva e nevoie dacă dorim să împingem sportul pe poziții avansate.

CRISTIAN ȚOPESCU

„Coridă” singeroasă (I)

● **Toți au dreptate.** În „Car-tea recordurilor” un rezultat de excepție a fost inclus la 9 noiembrie 1985, cînd Garri Kasparov a devenit campionul lumii la numai 22 ani și 210 zile, răs-turnînd afirmația că maturitatea sa-histă este echivalentul vîrstei de 35 ani. Reușita sa a stîrnit pe lingă admirație și multe discuții contradictorii. În mod curios, chiar din rîndul marilor maestri s-a format un curent de opinie împotriva campionului. Motivul să fi fost oare obișnuința de-a asocia numelui lui Anatoli Karpov titlul de cel mai bun jucător al planetei? Sau să fi fost de vină invidia celor care își simțeau barat drumul de o nouă „stea căzătoare”? S-a spus că Garri e prea tînăr pentru a fi un adevărat campion, că n-are experiență, că e prea înflăcărat, că vorbește mai mult decît face, că victoria sa asupra lui Karpov nu a convins, că n-are să-și mențină titlul... Mereu s-a uitat însă că prin talentul său a revoluționat teoria modernă a deschiderilor și prin fantezia sa a dat noi valențe luptei sportive și s-a recurs la comparația distrugătoare cu Fischer, cu inegalabilul Bobby, care a cucerit titlul la capătul a trei decenii de viață (după ce a demonstrat ani de-a rîndul superioritatea sa) prin meciul istoric de la Reykjavik, unde l-a zdrobit pe Spasski. Nici meciul-revanșă nu i-a convins pe sceptici, chiar dacă s-a ajuns deja la 100 partide jucate între cei doi „K”. După 25 partide decise (13 în favoarea celui de-al XIII-lea campion) și 75 remize Kasparov și-a demonstrat doar o superioritate... minimală prin scorul de 50,5 : 49,5. Un avans de un punct după trei ani de luptă n-a convins.

● **De la 100... mai departe.** Pe scena teatrului „Lope de Vega” din Sevilla se înfruntă într-o luptă dramatică „cei mai strălucitori actori ai scenei sa-histe”. Ca într-o coridă adevărată spectatorii aplaudă pe învingător, chiar dacă postura to-readorului se schimbă. Deși șahul „este un simplu joc”, deși sînt coechipieri într-o formație olimpică victorioasă, cei doi „K” au ajuns să nu se mai suporte. Au cunoscut la tabla de joc bucuria și amarul, victoria și deziluzia, avîndu-se mereu față-n față. Acum nu-și mai vorbesc, au renunțat deocamdată să analizeze împreună, dar folosesc încă salutul sportiv al tuturor acolora care acceptă deviza FIDE: „Gens una sumus”, stringîndu-și mina înainte și după încheierea jocului.

● **Teoria sanselor.** Datele problemei sînt foarte clare: Kasparov are nevoie de 12 puncte din 24 partide pentru păstrarea titlului, Karpov trebuie să culeagă 12,5 puncte și cel care obține primul șase victorii va fi declarat campionul planetei. Aflarea necunoscutului este dificilă. Suporterii și-au trimis pronosticurile, care afirmă victoria fiecăruia. Televiziunea din Baku a avut surpriza neplăcută să afle în ancheta pronosticurilor că acum Anatoli Karpov are șanse chiar mai mari decît campionul. Și aceasta pentru că specialiștii afirmă că ar fi „ultima șansă” a ex-campionului. Peste trei ani, FIDE a revenit la ciclul de trei ani, Karpov va fi „marcat de efortul performanței” și de vîrstă. Mulți specialiști nu vor să citeze istoria: Steinitz a fost campion mondial pînă la 58 ani și 10 zile!

● **Declarații.** Ca de obicei Kasparov a vorbit mai mult și, la fel ca întotdeauna, i-a subârțat pe mulți. Deși fiecare din cei doi adversari putea folosi vorbele lui A'ehin: „Ca să mă învingă, trebuie să mă învingă de trei ori — în deschidere, în jocul de mijloc, în final”, acestea i se potrivesc, parcă, mai mult campionului... Karpov a preferat să acorde un amplu interviu despre activitatea sa extra-sahistă.

MARGARETA MUREȘAN

Steaua și Sportul studentesc continuă cursa!

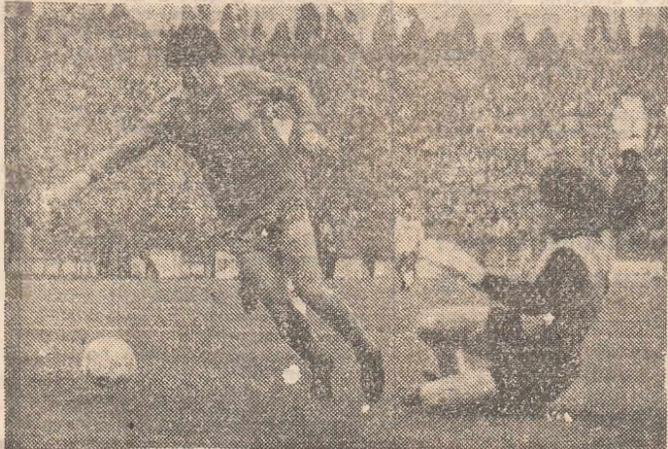
Campionii s-au impus și în deplasare ■ Senzațională calificare a Sportului studentesc ■ Victoria București — o egalitate de prestigiu

Succes scontat

După cum am anticipat săptămîna trecută, în avanscronica la meciul retur dintre Steaua și Omonia Nicosia, din cadrul CCE, echipa din Ghencea a dovedit miercuri că, într-adevăr, nu avea cum să piardă calificarea în sferturile de finală ale acestei competiții. Cîștigînd cu 2-0 în fața unui stadion arhiplin, elevii lui Iordănescu și Troi și-au etalat cu dezinvoltură marile resurse tehnice și tactice de care dispun, în ciuda unui teren denivelat, prea puțin potrivit pentru evoluția unor mari jucători, însetați în primul rînd ei înșiși de spectacol, așa cum sînt cei de la Steaua. După cum deja se știe, eroul meciului a fost Lăcăuș, cu o mare poftă de joc, și care, deși a rămas în teren o singură repriză, printr-o centrare înșelătoare, l-a constrîns pe Evagoras să înscrie în propria lui poartă (min. 8), pentru ca, mai tîrziu, luînd pe cont propriu o fază de un vîdit rafinament, să marcheze el însuși un gol în minutul 35. Din acea clipă, dacă n-ar fi existat galeria stelistă, meciul parcă s-ar fi jucat cu tribunele goale: suporterii Omoniei incremeniseră într-o muțenie desăvîrșită. Deși nici o clipă nu se îndoișeră că Steaua va trece în turul următor al CCE, ei nădăjdiau totuși ca echipa lor favorită să realizeze măcar o victorie care să repare din onoarea știrbită prin pierderea primei manșe. Dar împotriva unor jucători atît de

talentați, capabili de acțiuni de atac violente, nu pot face nimic jucătorii de valoare celor de la Omonia Nicosia. Calificarea Stelei a fost prevăzută de calculele hirtiei și ele n-au fost dezmințite de această dată spre bucuria tuturor celor care iubesc fotbalul românesc, într-o evidentă ascensiune pe plan european. O echipă de talie continentală își continuă deci, în mod firesc, cursa pentru cîștigarea titlului suprem. Nu știm ce să admirăm mai mult la ea: felul în care, rînd pe rînd, ca niște soliști într-o orchestră, fiecare dintre jucătorii săi își execută numerele de mare tracție, sau modul generos în care, în anumite secvențe ale jocului, toți se subordonează unei idei de o limpezime cuceritoare, astfel încît nu mai vezi pe cutare sau atacant sau mijloc sau apărător, ci un ansamblu armonios, pus într-o mișcare perfectă, uluitoare, ce-l descumpănește pe adversari și smulge ropote de apiauze tribunelor. Aceasta este o cucerire de un preț deosebit: alternarea momentelor individuale cu cele colective, într-o sarabandă amețitoare. Dar despre acest lucru și despre alte amănunte privitoare la modul cum a fost obținută de către Steaua o nouă victorie, adăugată unui palmares tot mai strălucitor, vom avea prilejul să mai vorbim.

GEORGE ARION ■

Lăcăuș, la fel de irezistibil acasă și în deplasare, într-o fază din prima manșă cu Omonia

Fotografie de VICTOR RADULESCU ■

La o privire de ansamblu asupra comportărilor echipei Victoria București în toată această serie de patru meciuri susținute la debutul său pe scena europeană, n-am putea să nu subliniem, cu convingerea și obiectivitatea aceluia care a urmărit întreg parcursul ei în Cupa UEFA, că tînd cont de toate datele jocului de la Tbilisi a însemnat, prestația ei de cea mai înaltă factură. Chiar dacă Victoria nu s-a calificat în turul următor, înfrîngerea de la București cîntărind decisiv, ea a demonstrat cu suficiente argumente că este o echipă cu un potențial ridicat, pe care se poate conta, iar cele 5 puncte pe care le-a trecut în zestre reprezentărilor noastre viitoare ni se pare în acest sens grăitoare. Meciul de la Tbilisi, chiar dacă n-a reparat răul produs în tur, cînd o prestație sub posibilități a creat avantaj sovieticilor, a fost totuși o demonstrație pentru modul în care trebuie abordată o partidă în deplasare atît din punct de vedere tactic, cît și din perspectiva mobilizării.

Aproape 60 000 de spectatori prezenți pe stadionul „Dinamo” din Tbilisi au aplaudat echipa română la terminarea jocului, ale cărui secvențe mai semnifi-

cative vi le redăm mai jos. Două lovituri executate în minutele 3 și 4 de jucătorii georgieni și intervenția promptă a apărării noastre ne conving că istoria de la București nu se mai poate repeta. În min. 7 Augustin crează o fază din care Comănescu, pus în situația de a centra, îl angajează pe Vaiscoviici, și Gabeliai mai rapid, reține. Zece minute mai

Cu fruntea sus

tîrziu, un contraatac pe direcția Ene-Vaiscoviici-Augustin face remarcată în nou intervenția portarului gazdelor. În minutele 23 și 27 acestea au două bune ocazii, dar Topolinschi și apoi Nițu — i-am numit pe doi dintre cei mai buni jucători de pe teren în această seară — au intervenții remarcabile. Repriza întâi se încheie sub semnul echilibrului, consemnat și pe tabelă, dar la reluare cei care insistă mai mult sînt jucătorii români. Cursa lui Vaiscoviici din min. 47 îl pune pe Ene într-o poziție excelentă, dar șutul său este prea slab. Replica gazdelor este tă-

Performanță de răsnet

Meci de infarct în Regie! Pînă la golul al doilea, peluzele erau aproape goale. După 3-0, în pauza prelungirilor toată studențimea de la cămine și giuleștenii din cartier au dat năvală să vadă o victorie de răsnet a echipei studentești, regretînd amar că au pierdut minutele scurse. Danezii, calmi, au venit la stadion cu un aer aristocratic, voind să lase impresia unui voiaj de plăcere (președintele clubului danez Per Bjerggaard refuzînd să participe la întîlnirea oficială a conducătorilor celor două cluburi, desfășurată în preziua meciului, el repetînd ce a spus și la Copenhaga: „Pe noi nu ne interesează decît cîștigarea Cupei U.E.F.A.!”). Numai că spectatorii veniți mai tîrziu la acest meci n-au descoperit o echipă daneză stăpînă pe sine, puternică și disciplinată, ci unsprezece atleți în corzi, care alergau bezmetic, nepuținînd crede că au pierdut acel aparent copleșitor 3-0 de la Copenhaga.

Și totuși, cum s-a desfășurat acest meci fantastic? Sportul pornea fără patru jucători de bază (Cristea — două cartonase, Tirlea, Bucico și Stănicu) și cu poziția sa critică de lanternă a campionatului. Brøndby, deja campiona Danemarcei și furnizoare de bază pentru loturile naționale, venea la București după un meci șters dar cîștigat în tur cu 3-0. Nădejile erau puține, mai ales între spectatori. Înainte de meci, Titu Teacă n-a găsit nici un amator cu care să parieze că Sportul studentesc se califică!

Pînă la urmă strategia celor doi antrenori, Paul Cazan și Gino Iorgulescu, deși a contrariat la începutul meciului, s-a dovedit a fi cheia victoriei. Echipa a pasat mult în apărare, aproape exasperant, invitîndu-și adversarii la atac. Aceștia au jucat aspru la mijlocul terenului dar n-au contat în atac decît o singură dată cînd Cristian a respins senzațional un șut al lui Steffensen. Sportul părea că se teme de încă o înfrîngere iar danezii au „mușcat din momeală”, și astfel, în minutul 7, Coraș prelucrează o minge. Bozeșan o duce spre marginea terenului, întorcînd doi jucători și pasează lui Munteanu, care, de la marginea careului comite scurt celebra execuție „bară-gol”. Au urmat alte minute lungi în care Sportul a lăsat impresia că se bucură și cu o victorie la limită și vrea să mențină scorul, atacînd însă surprinzător prin Coraș (Carsten Werge, de la Berlings-

ke Tidende — spunea: „Formidabil acest jucător care a făcut tot atacul. Numărul 10 joacă peste tot campionatul Danemarcei!”), Bozeșan, Pologa și Munteanu II (aflat într-o formidabilă revenire de formă). Momentul cheie al meciului a fost însă înlocuirea lui Sorin Răducanu, deseori neinspirat și lent. A intrat Ciucă pe postul de fundaș stînga, Munteanu II a trecut mijlociar iar Bozeșan vîrf de atac. De aici s-a produs creșterea de ritm. În minutul 73, Bozeșan preia la 25-30 de metri de poartă și șutează puternic peste portarul Schmeichel. Ieșit cîțiva metri din poartă, înscriind un gol de antologie, poate cel mai frumos din cariera sa. Două goluri în poarta celor care participaseră în mare parte la acel jenant 8-0 de la Aalborg a dat aripi și jucătorilor și publicului din Regie. Parcă ar fi izbucnit un vulcan. În fața unui public în picioare, (stadionul era deja arhiplin) fascinat de posibilitatea unei calificări, Sportul studentesc a jucat exemplar. Calm, sigur, tîndu-i în corzi pe danezi din ce în ce mai îngroziți de turnura meciului și de schimbarea la față a acestei echipe studentești de care nu se temeau cituși de puțin. Putea să fie 3-0 înainte de minutul 90, dar n-ar fi fost în stilul Sportului studentesc.

Abia cînd toată lumea se uita la ceas, Bozeșan a executat impecabil o lovitură liberă, Iorgulescu a recentrat și Pană a înscris cu capul din fața portarului. Trei goluri curate, fără dubii, fără șmecherii din faze fixe. Iar al treilea a fost înscris de unul dintre jucătorii care a luptat pînă la epuizare. Pană marciindu-l fără șanse pe Brian Laudrup și pistonînd spre atac zeci de mingi utile. Tot fără greșea-lă și cu multă bărbăție a luptat Mircea Popa, un fundaș la marcaj care bate de unul singur la toarta echipei naționale. Prelungirile n-au făcut decît să confirme agonia lui Brøndby (nu ne venea să credem că sînt aceiași jucători din clasamentele uriașelor sume cîștigate și publicate după fiecare meci în ziarele daneze) și să uimească prin luciditatea și elanul lanternei noastre dragi. Loviturile de la 11 m transformate de Iorgulescu, Ticleanu și Bozeșan au dus la un 6-0 administrat celor mai plătite și infumurate echipe daneze a momentului, semn că voința, modestia, dragostea pentru culorile clubului și, mai ales, credința în victorie pot genera performanțe de răsnet. Meciul de la București rămîne de antologia lusterului sportiv. O campionă pleacă steagul în fața unei echipe clasată pe ultimul loc, aflată în cel mai dificil moment al său. Să fie acesta semnul frumuseții și al renașterii!

CORNEL NISTORESCU ■

Pas în trei

Telexurile fotbalului continental au explodat: Brøndby, mamele Brøndby, a fost stopat la București! Big Brøndby — groghî în Regie! Rar se poate vedea o echipă eliminată după ce are 3-0 în prima manșă! (S-a mai întîmplat o dată, acum două decenii, în Trivale: F.C. Argeș — Toulouse 5-1, după 0-3 în meciul tur). Performanța Sportului studentesc este demnă de toate antologiile fotbalului ea a intrat deja în istorie, prilejuind celor care au fost de față amintiri de neuitat pentru tot restul vieții lor de microbiști. Dar nu numai performanța acestui 3-0 + 3-0 este de neuitat, ci și jocul, spectacolul fotbalistic dus de echipa noastră pe culmi de vis și incintare. În șah sau în box, o astfel de întîlnire s-ar fi numit „meciul secolului” — atîta dramatism și încordare au conținut cele 90 plus 30 plus cîte minute ori mai fi fost la loviturile de la 11 m. A fost un joc care a străpuns în redutele cele mai intime ale sufletului spectatorilor, nu puțin fiind cei care trăiau „incredibilul” plîngînd sau tîndu-se de inimă.

Va trebui să scormonim serios imaginația pentru a găsi cuvintele cele mai potrivite să descrie această victorie și această calificare; și va fi foarte greu, pentru că de această izbîndă se va vorbi multă vreme și pentru că realitatea a depășit imaginația! Calificarea Sportului studentesc este ca un punct ce a răsturnat întregul univers al calculelor anterioare; niște calcule care înclinau balanța înfricoșător de mult în favoarea danezilor (deja campioni în fara lor... deja mici miliopari... deja cu un total de 10-1 la olimpi... deja cu 3-0 în tur... deja... deja...). Et, bine, toate aceste „argumente” ale hirtiei au fost spulberate de brava noastră echipă, adică de: Cristian, care a făcut, probabil, meciul carierei sale, apărînd fulminant și două lovituri de la 11 m; Mihail Marian, inepuizabil și prudent; Mircea Popa, senzațional în tot ce a făcut; Gino Iorgulescu — un turn de control al întregii partide, cu înfînte respingeri la centrările danezilor și cu acea inspirată recentrare din care s-a născut golul trei; Munteanu, autorul primului gol și omniprezent în toate fazele de apărare și construcție; Pană, un monument de abnegație și devoțiune față de echipă; autorul unui gol al treilea care-l marchează definitiv biografia; Marcel Coraș, veritabilul „cap limpede” al jocului, uimitor în tot ce a făcut, conșterîndu-i de-a dreptul pe danezi este deza un candidat îndreptățit la rețetizarea în națională; Ticleanu — „fără plămîni” în rețezarea atacurilor daneze; Bozeșan — („a-dat-gol-brazilian”, scanda galeria) pe o culme a evoluțiilor sale din ultimii ani; Pologa, dezinvolt și mereu pe fază (ratînd de puțin în prelungiri); Sorin Răducanu Ciucă și Achim completează tabloul acestor învingători glorioși. Datorită lor, am putea spune că, măcar pentru o zi, clasamentul campionatului danez începe de unde se termină al nostru, adică de la locul 19!

Sportul studentesc rămîne, așadar, personajul principal, interesant și contradictoriu al întregii toamne fotbalistice. Iar dacă mulți sînt cei care au contribuit la obținerea acestei victorii, nu putem „scăpa” amănuntul că la timona acestei echipe se află cel mai frumos triumvirat din fotbalul nostru: în ordine alfabetică, Paul Cazan, Gino Iorgulescu, Mircea Sandu. Gestul acestei echipe, de „a-și alege” antrenorii, respectă frumoasa tradiție a studenților care întodeauna știu cine este adevăratul „șef de grupă”. Un gest care a fost posibil și pentru că pe puntea corăbiei se află „bătrînul matroz” Mac Popescu, omul care se încapățînează să creadă că și în fotbal se poate instaura un climat academic. Pentru că Sportul studentesc a găsit resursele morale ale victoriei de miercuri tocmai într-un asemenea climat care-o face inconfundabilă în peisajul fotbalului nostru. În „pasul în trei” făcut de Paul, Gino și cu Mircea este unul de bun augur pentru meciurile ce au să vină. Să fim în continuare alături de ei pentru că această echipă merită iubită mai mult: s-au convins pînă și spectatorii ce s-au decis să vină la stadion abia cînd era 3-0...

OCTAVIAN ȘTIREANU ■

CONSTANTIN DRAGOMIR ■